

# K3 OCH IFRS FOR SMEs

## – EN KOMPARATIV STUDIE

Magisteruppsats i företagsekonomi för civilekonomexamen

Isabell Grönbäck  
Lisa Henningsson

VT 2012: CE14



HÖGSKOLAN I BORÅS  
INSTITUTIONEN HANDELS- OCH IT-HÖGSKOLAN

## **Förord**

Det har varit en lärorik och intressant erfarenhet att utföra en komparativ studie mellan ett nationellt och internationellt redovisningsregelverk. Vi har skapat oss förståelse för Sveriges delaktighet i den pågående harmoniseringsprocessen genom att undersöka om K3 bygger på regler och principer i IFRS for SMEs. Vi har förhoppning om att kunna tillämpa erhållna kunskaper i vårt framtida yrkesliv.

Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Kjell Johansson. Vi uppskattar det engagemang och stöd du givit oss. Du har varit en inspirationskälla genom hela arbetsprocessen. Ytterligare tack vill vi rikta till de opponenter som bidragit med ny kunskap och förslag om förbättringar till vår studie.

Borås 30 maj 2012

---

Isabell Grönbäck

---

Lisa Henningsson

**Svensk titel:** K3 och IFRS for SMEs – En komparativ studie

**Engelsk titel:** K3 and IFRS for SMEs – A comparative study

**Utgivningsår:** 2012

**Författare:** Isabell Grönbäck och Lisa Henningsson

**Handledare:** Kjell Johansson

### **Abstract**

In the year of 2004 BFN decided on a new direction in its standards-setting process, which came to be known as the K-project. This project includes four specific frameworks and is categorized as K1-K4. The K-framework includes unlisted companies that must keep accounts and the categories are to be applied depending on the size and shape of the company. K3 was sent out for consultation in June 2010 and will be the main regulatory framework for non-listed companies, ending the year with an annual report. IASB published in the year of 2009, an international accounting framework that has received the name of IFRS for SMEs. Similar to K3 this framework is intended for non-listed small and medium-sized entities which establish annual accounts.

This study is based on BFNs statement that the rules of K3, with adjustments to ÅRL and IL, are designed after the international framework IFRS for SMEs.

The purpose of this study is to investigate if the Swedish framework K3 is based on the international framework IFRS for SMEs. This is to be done by performing a comparative study.

The study is designed with an inductive approach and is qualitative in its nature. The theoretical framework includes a description of K3 and IFRS for SMEs and its standard-setting bodies. The research is a comparative study of six selected chapters of K3 and the corresponding chapters in IFRS for SMEs that address similar areas. Similarities and differences between the regulations are to be highlighted and analyzed in order to examine if K3 is based on rules and principles in IFRS for SMEs.

The study shows that K3 is very much designed in accordance with IFRS for SMEs and thus we agree on the statement of BFN. Similarities between the regulations outweigh differences and the content of K3 differs from the IFRS for SMEs only in respect of adjustments in K3 to Swedish law. In our opinion, K3 is evidence that Sweden seeks greater comparability, however, the influence of ÅRL and IL in K3 prevents a full application of international rules and principles. We promote international comparability in the field of accounting and advocates for a change of law allowing Sweden to a greater extent be part of a common accounting language.

(This essay is written in Swedish).

**Keywords:** BFN, K-project, K3, IASB, IFRS for SMEs, harmonization, comparability.

## **Sammanfattning**

År 2004 beslutade BFN att inleda en ny inriktning i sitt normgivningsarbete som kom att benämnas K-projektet. Detta projekt innefattar fyra särskilda ramverk som inkluderar kategorierna K1-K4. K-regelverken omfattar icke noterade företag som är bokföringsskyldiga och nämnda kategorier skall tillämpas beroende på företagsform och företagsstorlek. Regelverket K3 skickades ut på remiss i juni år 2010 och skall vara huvudregelverk för icke noterade företag som avslutar räkenskapsåret med en årsredovisning. IASB publicerade år 2009 ett internationellt redovisningsregelverk som erhållit namnet IFRS for SMEs. I likhet med K3 är detta regelverk även avsett för icke noterade små och medelstora företag som upprättar årsredovisning.

Studien har sin utgångspunkt i BFNs påstående om att reglerna i K3, med anpassning till ÅRL och IL, är utformade efter det internationella regelverket IFRS for SMEs.

Syftet med studien är att undersöka om det svenska regelverket K3 bygger på det internationella regelverket IFRS for SMEs, genom att utföra en komparativ studie.

Studien är utformad enligt en induktiv ansats och är av kvalitativ karaktär. Den teoretiska referensramen innehåller en beskrivning av K3 och IFRS for SMEs och dess normgivande organ. Undersökningen omfattar en jämförelse av sex utvalda kapitel i K3 och motsvarande kapitel som i IFRS for SMEs behandlar likartade områden. Likheter och olikheter regelverken emellan lyfts fram och analyseras med syfte att undersöka om K3 bygger på regler och principer i IFRS for SMEs.

Studien visar att K3 i mångt och mycket är utformat i enlighet med IFRS for SMEs och därmed verifierar vi BFNs påstående. Likheter regelverken emellan överväger olikheter och innehållet i K3 skiljer sig från IFRS for SMEs endast i de avseenden K3 anpassats till svensk lag. Vi anser att K3 är ett bevis på att Sverige strävar efter ökad jämförbarhet. Inflytandet av ÅRL och IL i K3 förhindrar dock en fullständig tillämpning av internationella regler och principer. Vi förordar ökad internationell jämförbarhet på redovisningsområdet och förespråkar en lagförändring som tillåter Sverige att i större utsträckning vara en del av ett gemensamt redovisningsspråk.

**Nyckelord:** BFN, K-projektet, K3, IASB, IFRS for SMEs, harmonisering, jämförbarhet.

# Innehållsförteckning

1	Inledning .....	- 1 -
1.1	Bakgrundsbeskrivning .....	- 1 -
1.2	Problemdiskussion .....	- 2 -
1.3	Problemformulering .....	- 4 -
1.4	Syfte .....	- 4 -
1.5	Avgränsning .....	- 4 -
1.6	Ämnets relevans .....	- 5 -
1.7	Studiens fortsatta disposition .....	- 5 -
2	Metod .....	- 6 -
2.1	Inledning .....	- 6 -
2.2	Forskningsansats .....	- 6 -
2.2.1	Val av forskningsansats .....	- 6 -
2.3	Undersökningsansats .....	- 6 -
2.3.1	Val av undersökningsansats .....	- 7 -
2.4	Kritisk granskning .....	- 8 -
2.4.1	Yttre och inre validitet .....	- 8 -
2.4.2	Reliabilitet och replikerbarhet .....	- 8 -
2.5	Datamaterial .....	- 9 -
2.6	Urval .....	- 9 -
2.7	Källkritik .....	- 10 -
2.7.1	Offentliga dokument .....	- 10 -
2.7.2	Kvalificerad ekonomisk och juridisk litteratur .....	- 10 -
2.7.3	Läroböcker .....	- 11 -
2.7.4	Internet .....	- 11 -
3	Teoretisk referensram .....	- 13 -
3.1	Inledning .....	- 13 -
3.2	Rådet för Finansiell Rapportering .....	- 13 -
3.2.1	Redovisningsrådet .....	- 13 -
3.3	Bokföringsnämnden .....	- 14 -
3.3.1	Allmänna råd, vägledningar och uttalanden .....	- 14 -
3.4	K-projektet .....	- 15 -
3.5	K1 .....	- 16 -
3.6	K2 .....	- 17 -
3.7	K3 .....	- 17 -
3.7.1	Definition .....	- 17 -
3.7.2	Bakgrund .....	- 18 -
3.7.3	Syftet med årsredovisning enligt K3 .....	- 18 -
3.7.4	Struktur .....	- 18 -
3.8	K4 .....	- 19 -
3.9	Svensk redovisningslagstiftning .....	- 19 -
3.9.1	Årsredovisningslagen .....	- 19 -
3.9.2	Bokföringslagen .....	- 20 -
3.10	Inkomstskattelagen .....	- 20 -
3.11	International Accounting Standards Board .....	- 21 -
3.12	International Financial Reporting Standards .....	- 22 -
3.13	International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities .....	- 22 -
3.13.1	Definition av SMEs .....	- 22 -
3.13.2	Bakgrund .....	- 23 -

3.13.3	Syftet med finansiella rapporter enligt IFRS for SMEs.....	- 23 -
3.13.4	Struktur.....	- 24 -
3.13.5	Omfattning.....	- 24 -
3.14	Harmonisering inom Europa.....	- 24 -
3.14.1	Anglosaxisk och kontinental redovisningstradition.....	- 24 -
3.14.2	Orsaker till internationella skillnader.....	- 25 -
3.14.3	Europeiska Unionen.....	- 25 -
3.14.4	Svensk redovisningstradition.....	- 26 -
3.15	Regelbaserat och principbaserat regelverk.....	- 27 -
3.16	True and fair view.....	- 28 -
3.17	Rättvisande bild enligt årsredovisningslagen.....	- 29 -
3.18	God redovisningssed.....	- 30 -
4	Empiri.....	- 31 -
4.1	Inledning.....	- 31 -
4.2	Kap. 11 K3.....	- 31 -
4.2.1	Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet.....	- 31 -
4.3	Kap. 11 IFRS for SMEs.....	- 33 -
4.3.1	Basic Financial Instruments.....	- 33 -
4.4	Jämförelse mellan kap. 11 K3 och kap. 11 IFRS for SMEs.....	- 34 -
4.5	Kap. 12 K3.....	- 37 -
4.5.1	Finansiella instrument värderade till verkligt värde.....	- 37 -
4.6	Kap. 12 IFRS for SMEs.....	- 38 -
4.6.1	Other Financial Instruments Issues.....	- 38 -
4.7	Jämförelse mellan kap. 12 K3 och kap. 12 IFRS for SMEs.....	- 39 -
4.8	Kap. 15 K3.....	- 41 -
4.8.1	Joint Venture.....	- 41 -
4.9	Kap. 15 IFRS for SMEs.....	- 43 -
4.9.1	Investments in Joint Venture.....	- 43 -
4.10	Jämförelse mellan kap. 15 K3 och kap. 15 IFRS for SMEs.....	- 44 -
4.11	Kap. 17 K3.....	- 45 -
4.11.1	Materiella anläggningstillgångar.....	- 45 -
4.12	Kap. 17 IFRS for SMEs.....	- 47 -
4.12.1	Property, Plant and Equipment.....	- 47 -
4.13	Jämförelse mellan kap. 17 K3 och kap. 17 IFRS for SMEs.....	- 48 -
4.14	Kap. 19 K3.....	- 50 -
4.14.1	Rörelseförvärv och goodwill.....	- 50 -
4.15	Kap. 19 IFRS for SMEs.....	- 52 -
4.15.1	Business combination and goodwill.....	- 52 -
4.16	Jämförelse mellan kap. 19 K3 och kap. 19 IFRS for SMEs.....	- 53 -
4.17	Kap. 20 K3.....	- 55 -
4.17.1	Leasingavtal.....	- 55 -
4.18	Kap. 20 IFRS for SMEs.....	- 57 -
4.18.1	Leases.....	- 57 -
4.19	Jämförelse mellan kap. 20 K3 och kap.20 IFRS for SMEs.....	- 60 -
5	Analys.....	- 62 -
5.1	Inledning.....	- 62 -
5.2	Likheter och olikheter mellan K3 och IFRS for SMEs.....	- 62 -
5.2.1	Kap. 11 K3 och kap. 11 IFRS for SMEs.....	- 62 -
5.2.2	Kap. 12 K3 och kap. 12 IFRS for SMEs.....	- 63 -
5.2.3	Kap. 15 K3 och kap. 15 IFRS for SMEs.....	- 63 -
5.2.4	Kap. 17 K3 och kap. 17 IFRS for SMEs.....	- 64 -

5.2.5	Kap. 19 K3 och kap. 19 IFRS for SMEs .....	- 64 -
5.2.6	Kap. 20 K3 och kap. 20 IFRS for SMEs .....	- 65 -
5.3	Övergripande analys av K3 och IFRS for SMEs .....	- 65 -
6	Slutsats.....	- 70 -
6.1	Inledning .....	- 70 -
6.2	K3 och IFRS for SMEs.....	- 70 -
6.2.1	Förhållandet mellan K3 och IFRS for SMEs.....	- 70 -
6.2.2	Struktur .....	- 70 -
6.2.3	Förhållandet mellan K3 och svensk lagstiftning.....	- 71 -
6.2.4	Sveriges delaktighet i harmoniseringsprocessen .....	- 72 -
7	Avslutning.....	- 73 -
7.1	Inledning .....	- 73 -
7.2	Avslutande diskussion.....	- 73 -
7.3	Förslag till framtida forskning .....	- 73 -
	Källförteckning.....	- 74 -
	Litteratur.....	- 74 -
	Offentligt tryck.....	- 77 -

Bilaga 1, Definitioner enligt K3

## Figurförteckning

Figur 1: Urval av kapitel .....	- 5 -
Figur 2: Hur räkenskapsåret avslutas i BFNs olika regelverk .....	- 15 -
Figur 3: Jämförelse mellan kap. 11 K3 och kap. 11 IFRS for SMEs .....	- 37 -
Figur 4: Jämförelse mellan kap. 12 K3 och kap. 12 IFRS for SMEs .....	- 41 -
Figur 5: Jämförelse mellan kap. 15 K3 och kap. 15 IFRS for SMEs .....	- 45 -
Figur 6: Jämförelse mellan kap. 17 K3 och kap. 17 IFRS for SMEs .....	- 50 -
Figur 7: Jämförelse mellan kap. 19 K3 och kap. 19 IFRS for SMEs .....	- 55 -
Figur 8: Jämförelse mellan kap. 20 K3 och kap. 20 IFRS for SMEs .....	- 61 -



## Förkortningslista

BFL	Bokföringslagen (1999:1078)
BFN	Bokföringsnämnden
BFNAR	Bokföringsnämndens Allmänna Råd
EC	European Community
ED	Exposure Draft
EEC	European Economic Community
EES	Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet
EG	Europeiska Gemenskapen
EU	Europeiska Unionen
FAR	Föreningen Auktoriserade Revisorer
Far	Branschorganisationen för revisorer och rådgivare
FASB	Financial Accounting Standards Board
FI	Finansinspektionen
FSAP	Financial Services Action Plan
U.S. GAAP	United States Generally Accepted Accounting Principles
IASB	International Accounting Standards Board
IAS	International Accounting Standards
IASC	International Accounting Standards Committee
IFRS	International Financial Reporting Standards
IFRS for SMEs	International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities
IL	Inkomstskattelagen (1999:1229)
K1-K4	Kategori 1-4
K-projektet	Kategori-projektet
LRF	Lantbrukarnas Riksförbund
OECD	Organization for Economic Co-operations and Development
RFR	Rådet för Finansiell Rapportering
RR	Redovisningsrådet
SEC	Securities and Exchange Commission

SFASC	Swedish Financial Accounting Standards Council
SRF	Sveriges Redovisningskonsulters Förbund
SRS	Svenska Revisorssamfundet
TFV	True and Fair View
ÅRL	Årsredovisningslagen (1995:1554)

# 1 Inledning

## 1.1 Bakgrundsbeskrivning

I takt med ökade internationella kapitalflöden och investeringar, kom behovet av jämförbar redovisning mellan länder att öka. Inom Europa anpassades och förändrades nationell redovisning och gemensamma redovisningsprinciper och regler växte fram (Schaub 2005, ss. 609-610). År 1994 ingick Sverige ett avtal med European Economic Community (EEC) och året därpå trädde Sverige in i Europeiska Gemenskapen (EG), som idag benämns Europeiska Unionen (EU). Avtalet och medlemskapet i EU innebar en förändring av den svenska redovisningslagstiftningen, som anpassades efter internationella regler och principer (Artsberg 2005, s. 140). EU utformade gemensamma redovisningsdirektiv med syfte att öka jämförbarheten mellan medlemsländerna. Det fjärde och det sjunde EU-direktivet var av stor betydelse för den Europeiska harmoniseringen. Målsättningen med direktiven var att tillstyrka trovärdighet av redovisning och stimulera landöverskridande handel samt investering (Márquez-Ramos 2011, s. 43). Dock försvårades EUs harmoniseringsprocess på grund av delade nationella redovisningssynsätt och kulturella skillnader (Van Hulle 1993, s. 387). EU och International Accounting Standards Board (IASB) inledde ett samarbete för att förbättra och harmonisera redovisning inom unionen (Donnelly 2007, ss. 117-119).

Bokföringsnämnden (BFN) är ett statligt normgivningsorgan med ansvar för utvecklandet av god redovisningssed (Johansson 2010, s. 68). BFN publicerar allmänna råd, vägledningar och uttalanden med regler i enlighet med årsredovisningslagen (ÅRL) och bokföringslagen (BFL). År 2004 fattade BFN beslut om att inleda en ny inriktning på sitt normgivningsarbete, med syfte att framställa förenklade redovisningsprinciper och regler för små och medelstora företag. Detta beslut kom att resultera i ett projekt innehållande fyra regelverk K1-K4 och benämnas K-projektet (BFN Information om K-projektet 2009, s. 1). Regelverken omfattar icke noterade företag som är bokföringsskyldiga och kategorierna skall tillämpas med hänsyn till företagsform och företagsstorlek (BFN Konsekvensutredning Dnr 07-30 2010, s. 2).<sup>1</sup>

BFN har remissbehandlat och färdigställt K1-K2 och dessa förenklade regelverk är utgivna och finns i dag tillgängliga för användning. K1 började gälla den 1 januari år 2007 och kan tillämpas av enskilda näringsidkare som enligt 6 kap. 3 § andra stycket BFL, upprättar förenklat årsbokslut. Mindre aktiebolag respektive mindre ekonomiska föreningar har möjlighet att använda regelverket K2. Sedan den 31 december år 2008 kan mindre aktiebolag upprätta årsredovisning enligt K2 och ett år senare kom motsvarande regelverk att gälla även för mindre ekonomiska föreningar (BFN Remiss Dnr 07-30 2010, s. 1).

För närvarande arbetar BFN med ett regelverk för ideella föreningar och registrerade trossamfund, som upprättar förenklat årsbokslut. Detta förslag på regelverk kommer att

---

<sup>1</sup> Enligt 1 kap. 3 § ÅRL, icke noterande företag är andra företag än de vars andelar, teckningsoptioner eller skuldbrev är upptagna till handel på en reglerad marknad inom Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet (EES) eller en motsvarande marknad utanför EES.

finnas tillgängligt i K1 (BFN Konsekvensutredning Dnr 07-30 2010, s. 2). I juni år 2010 skickade BFN ett utkast för remissbehandling av ett nytt redovisningsregelverk, som benämns K3. Denna kategori skall vara huvudregelverk för samtliga onoterade företag, som enligt BFL upprättar årsredovisning.<sup>2</sup> K4 kommer att innehålla regler som har sin grund i internationella redovisningsregler och skall gälla för icke noterade företag som upprättar koncernredovisning (BFN Ny normgivning 2008, s. 2).

BFNs förslag är att regelverket K3 skall kunna tillämpas av alla onoterade företag som avslutar sitt verksamhetsår med en årsredovisning. Mindre aktiebolag och mindre ekonomiska föreningar kommer därmed innefattas av möjligheten att tillämpa K3 (BFN Ny normgivning 2008, s. 2). BFN föreslår dock att K3 skall vara tvingande för vissa större aktiebolag och större ekonomiska föreningar (BFN Konsekvensutredning Dnr 07-30 2011, s. 2).<sup>3</sup>

År 1973 bildades den internationella normgivande organisationen International Accounting Standards Committee (IASC) som idag benämns IASB. Organisationens uppgift är att harmonisera redovisning genom att skapa genensamma regler och principer världen över (Johansson 2010, s. 60). IASB ansvarar för redovisningsstandarden International Financial Reporting Standards (IFRS) som reglerar redovisning för noterade företag. Sedan år 2005 skall samtliga börsnoterade företag i Sverige och resterande länder inom EU följa denna internationella standard (IASB IFRS for SMEs 2009, s. 6).

IASB har även publicerat standarden International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities (IFRS for SMEs). IFRS for SMEs är en internationell standard för icke börsnoterade, små och medelstora företag som upprättar årsredovisning (Pacter 2007, s. 16). Enligt BFN utgör IFRS for SME grunden för utformningen av K3 (BFN Remiss Dnr 07-30 2010, s. 2).

## 1.2 Problemdiskussion

Inom Europa utvecklades en mängd olika redovisningsprinciper och regler på grund av ländernas nationella kultur, rättssystem samt politiska och ekonomiska skillnader (Jialin Sun & Soderstrom 2007, s. 667). Inom EU var två redovisningstraditioner särskilt framträdande, den anglosaxiska och den kontinentala traditionen (Johansson 2010, s. 51). Enhetliga redovisningsstandarder efterfrågades med syfte att öka jämförbarheten av redovisning länder emellan (Van Hulle 1993, s. 387). Det anglosaxiska synsättet växte sig starkare inom unionen till följd av den pågående harmoniseringsprocessen (Haller & Kepler 2002, ss. 154-155).

---

<sup>2</sup> <http://www.kpmg.com/se/sv/kunskap-utbildning/nyheter-publikationer/nyhetsbrev/perspektiv/perspektiv-nr-1-2011/sidor/vad-tyckte-remissinstanserna-om-bfns-utkast-till-k3.aspx> (2012-01-29)

<sup>3</sup> Enligt 1 kap. 3 § fjärde stycket ÅRL, betraktas ett företag som stort då det uppfyller mer än ett av följande krav: a) medelantalet anställda i företaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50, b) företagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor, c) företagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

Enligt Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) är 95 procent av världens företag små och medelstora.<sup>4</sup> Ett behov av regler och principer som anpassats efter denna företagsform ökade och genom samråd dem emellan utvecklades ett gemensamt och förenklat redovisningsramverk, som erhöll namnet IFRS for SMEs (Vasek 2011, s. 1).

I juli år 2009 publicerade IASB regelverket IFRS for SMEs. Detta regelverk ansågs vara en av de viktigaste händelserna för privata företag, främst inom Europa (Nobes 2010, s. 1). EUs strävan efter en gemensam finansiell marknad med syfte att stimulera handel och investering mellan länderna, bidrog till att IASBs inflytande ökade markant och idag är organet internationellt framträdande på redovisningsområdet (Donnelly 2007, ss. 117-119).

IASB utformade IFRS for SMEs med syfte att skapa ett internationellt accepterat redovisningsregelverk av hög kvalitet (Kirsch & Olsson 2011, s. 1). Ytterligare faktorer som bidrog till standardens utformning var ökad internationell jämförbarhet samt minskade ekonomiska kostnader, vid upprättande av finansiella rapporter (Evans, Gebhardt, Hoogendoorn, Marton, Di Pietra, Mora, Thinggård, Vehmanen, & Wagenhofer 2005, ss. 24-38). Regelverket är ett resultat av en utvecklingsprocess som pågått sedan en mängd europeiska länder och noterade företag implementerade standarden IFRS (Kirsch & Olsson 2011, s. 1). IFRS for SMEs är således ett förenklat regelverk och utgör endast 15 procent av den fullständiga IFRS standarden (Pacter 2007, s. 16). IFRS for SMEs är ett mindre komplext regelverk och innefattar 35 kapitel med sammanlagt 232 sidor (IASB IFRS for SMEs 2009, s. 8).

Avsaknaden av ett tydligt ramverk för svenska icke noterade företag som upprättar årsredovisning resulterade i en framställning av BFNs K3 regelverk. I dagsläget har dessa företag möjlighet att tillämpa RRs rekommendationer RR1-RR29 eller BFNs nuvarande normgivning som består av allmänna råd, vägledningar och uttalanden med regler. Ett företag som följer BFNs normgivning kan erhålla vägledning i RRs rekommendationer. Uppdateringar från RR har dock upphört och organet går idag under namnet Rådet för Finansiell Rapportering (RFR). Syftet med K3 är således att förenkla tillämpning och användning av årsredovisning för icke noterade företag (BFN Ny normgivning 2008, s. 2). K3 kommer till skillnad från nuvarande normgivning att erbjuda användare ett samlat dokument med tydliga så väl som heltäckande regler och principer för respektive sakområde (BFN Remiss Dnr 07-30 2010, s. 1).

BFN skickade i juni år 2010 ut K3 på remiss till 41 instanser, som kommer att beröras av det nya regelverket. Den 29 november år 2010 erhöll BFN sammanlagt 28 remissvar från intresseorganisationer, revisionsbyråer, statliga myndigheter, universitet och domstolar. Organet tog även emot synpunkter och kommentarer från andra organisationer och privatpersoner.<sup>5</sup> BFN bedriver för tillfället ett fortsatt arbete med utformningen av K3, genom behandling av inkomna remissvar. Enligt BFN skall årsredovisningar som upprättas enligt K3, tillämpas för det räkenskapsår som inleds efter den 31 december år

<sup>4</sup> <http://www.ifrs.org/IFRS+for+SMEs/IFRS+for+SMEs.htm> (2012-02-02)

<sup>5</sup> <http://www.bfn.se/remisser/remissvar/K3/remissvar-k3.aspx> (2012-02-02)

2013. Det kommer dock finnas möjlighet till tidigare tillämpning av regelverket (BFN Information om K-projektet 2011, s. 1).

Enligt BFNs påstående är reglerna i K3 utformade efter det internationella ramverket IFRS for SMEs (BFN Information om K-projektet 2009, s. 1). Reglerna i K3 har dock anpassats med hänsyn till den svenska lagstiftningen, ÅRL och Inkomstskattelagen (IL) (BFN Remiss Dnr 07-30 2010, s. 2). På grund av att det finns regler i den svenska lagstiftningen som förhindrar en fullständig tillämpning av IFRS for SMEs, har K3 anpassats till ÅRL (Kirsch & Olsson 2011, s. 3). Enligt svensk redovisningstradition föreligger det ett starkt samband mellan redovisning och beskattning och K3 tillåter därmed en annan redovisning i juridisk person, jämfört med koncernredovisning (BFN Remiss Dnr 07-30 2010, s. 2). Enligt BFN bygger K3 även på RR1-RR29 och nämndens nuvarande normgivning (BFN Ny normgivning 2008, s. 2). Regelverket innehåller i likhet med IFRS for SMEs 35 kapitel med sammanlagt 232 sidor (BFN K3 2010, s. 12).

BFN menar att K3 skall vara ett självständigt regelverk, dock utgör IFRS for SMEs med anpassning till svenska lagar och förhållanden, en viktig utgångspunkt i regelverket (BFN Information om K-projektet 2011, s. 1). Till följd av BFNs påstående om att K3 bygger på internationella redovisningsregler och principer, innebär det att från och med den tidpunkt K3 träder i kraft kommer svensk redovisning stå inför en rad betydelsefulla förändringar (Kirsch & Olsson 2011, s. 7).

### **1.3 Problemformulering**

Enligt BFN är reglerna i K3, med anpassning till ÅRL och IL, utformade efter det internationella redovisningsregelverket IFRS for SMEs. Vår problemformulering grundar sig i BFNs påstående och ovanstående problemdiskussion:

- Är regelverket K3 utformat efter reglerna i IFRS for SMEs?

För att kunna besvara vår forskningsfråga krävs även svar på följande fråga:

- Vilka likheter respektive olikheter föreligger mellan K3 och IFRS for SMEs?

### **1.4 Syfte**

Syftet med studien är att undersöka om det svenska regelverket K3 bygger på det internationella regelverket IFRS for SMEs, genom att utföra en komparativ studie.

### **1.5 Avgränsning**

Vi har avgränsat vårt syfte genom att utföra en undersökning omfattande sex kapitel i K3 och sex kapitel som i IFRS for SMEs behandlar motsvarande områden. Valet av kapitel grundar sig i att innehållet är relevant och komplext samt utgör lämpligt forskningsunderlag. Beaktning av samtliga kapitel i regelverken hade varit både intressant och lärorikt, men på grund av tidsramen är en fullständig jämförelse inte möjlig. Studien har således avgränsats till en fördjupning av följande sex kapitel i K3 och IFRS for SMEs.

<b>K3</b>	<b>IFRS for SMEs</b>	<b>Kapitel</b>
Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet	Basic Financial Instruments	11
Finansiella instrument värderade till verkligt värde	Other Financial Instruments Issues	12
Joint Venture	Investments in Joint Ventures	15
Materiella anläggningstillgångar	Property, Plant and Equipment	17
Rörelseförvärv och goodwill	Business Combination and Goodwill	19
Leasingavtal	Leases	20

Figur 1: Urval av kapitel.

## 1.6 Ämnets relevans

En ökad globalisering har bidragit till att redovisningsprinciper och regler inom Europa befinner sig i en harmoniseringsprocess. BFNs K-projekt är ett bevis på att Sverige är delaktig i denna process, då strävan efter internationell jämförbarhet på redovisningsområdet inom EU ökar. Studien granskar Sveriges delaktighet i denna harmoniseringsprocess, genom att undersöka om K3 bygger på IFRS for SMEs. En jämförelse mellan ett nationellt och internationellt regelverk behandlar således ett relevant ämne och bidrar till ny och kvalificerad kunskap.

## 1.7 Studiens fortsatta disposition

I kapitel två beskrivs studiens tillvägagångssätt. Val av forskningsansats och undersökningsansats förklaras och motiveras. Kapitlet omfattar även en kritisk granskning av studiens källor. I kapitel tre presenteras den teoretiska referensramen, som utgör grunden för den empiriska studien. I kapitlet behandlas relevanta begrepp och fakta, med syfte att skapa god förståelse för vidare forskning. I kapitel fyra sker en fördjupning inom ämnet genom en sammanställning av valda kapitel inom regelverken K3 och IFRS for SMEs. Kapitlens struktur och innehåll redogörs och likheter och olikheter framställs i en tabell. I kapitel fem genomförs en jämförelse mellan regelverken och likheter respektive olikheter analyseras. Den teoretiska referensramen och empirin utgör grunden i detta kapitel. I kapitel sex framställs slutsatser med syfte att besvara studiens frågeställningar. I kapitel sju förs en avslutande diskussion kring studien i sin helhet. Kapitlet avslutas med förslag för hur framtida forskning kan bedrivas.

## **2 Metod**

### **2.1 Inledning**

Kapitlet inleds med en beskrivning av forskningsansats och undersökningsansats. Begreppen validitet, replikerbarhet och reliabilitet diskuteras och ett urval av kapitel presenteras med syfte att avgränsa studien. Kapitlet avslutas med en kritisk granskning av studiens källor.

### **2.2 Forskningsansats**

En deduktiv eller induktiv forskningsansats kan tillämpas i vetenskapligt arbete, beroende på studiens utformning och innehåll (Backman 1998, s. 48). En deduktiv ansats har teori som utgångspunkt och därefter framställs en eller flera hypoteser, som utsätts för empirisk granskning. Den deduktiva forskningens syfte är att finna empiriska belägg för att besvara hypoteser utformade efter etablerad teori. En induktiv ansats har sitt ursprung i empirin och är resultatet av en forskningsinsats. Den induktiva processen bygger på generaliserbara slutsatser som formats utifrån observationer och iakttagelser. Forskningens syfte är således att finna mönster i det empiriska materialet, med målsättning att skapa nya teorier och generella begrepp (Johannessen & Tufte 2006, s. 35).

#### **2.2.1 Val av forskningsansats**

Vi anser att studien är utformad enligt en induktiv ansats, till följd av att studien grundas i empiri och utmynnar i teori. Studien har således sitt ursprung i empirin, då den är uppbyggd på sex utvalda kapitel i K3 och motsvarande sex kapitel i IFRS for SMEs. Likheter och olikheter dem emellan lyfts fram och en jämförelse regelverken emellan genomförs. Genom bearbetning och analys av det empiriska materialet, som utgör grunden för forskningen, är målet med studien att formulera slutsatser och besvara studiens frågeställningar.

Vi utgår inte från en etablerad teori, då studiens syfte är att undersöka om BFNs påstående stämmer. Påståendet är enligt oss inte en teori i dess rätta bemärkelse, utan utgör endast för oss en vägledande hypotes som vi vill utmana. Studien har dock sitt ursprung i BFNs påstående och har således inspirerat oss i insamlingsprocessen av det empiriska forskningsunderlaget.

En induktiv forskningsansats kännetecknas av en generalisering av slutsatser. Vi anser dock att en generalisering av regelverken K3 och IFRS for SMEs inte är möjlig. Detta antagande grundar vi på att studien omfattar en fördjupning inom sex kapitel, av sammanlagt 35 kapitel. Vi kommer således endast kunna uttala oss om BFNs påstående stämmer, inom valda områden.

### **2.3 Undersökningsansats**

Det finns två olika kategorier av undersökningsstrategier inom den samhällsekonomiska forskningen, en kvalitativ och kvantitativ ansats. En kvalitativ metod används för att



studera ett specifikt område genom generella slutsatser, medan en kvantitativ metod syftar till att komma fram till generella slutsatser inom ett specifikt område (Eriksson & Weidersheim-Paul 2006, s. 120). Kvalitativ forskning förknippas med en induktiv ansats och kvantitativ forskning tillämpas ofta i samband med ett deduktivt angreppssätt (Backman 1998, s. 48). De två undersökningsansatserna kan komplettera varandra och på så vis uppstår ingen konkurrens dem emellan (Johannessen & Tuft 2003, s. 69).

En kvalitativ forskning innebär fördjupning i ett specifikt område, med syfte att skapa förståelse för beteenden och attityder i sociala sammanhang (Creswell 2009, s. 61). Genom den kvalitativa forskningen tillämpas ett tolkandesynsätt, där ord och texter utgör studiens grund. En kvalitativ studie genererar i specifika teorier för att underlätta tolkning och förståelse för ämnet, till skillnad från en kvantitativ studie där statistik används för att erhålla generella slutsatser (Johannessen & Tuft 2003, ss. 69-70).

Den kvalitativa forskningen består av sex huvudsakliga steg, som har sitt ursprung i formulering av forskningsfrågor. Utifrån forskningsfrågorna sker en fördjupning inom relevant ämne och insamling av datamaterial tar sin början. Tolkning och bearbetning av material leder fram till begreppsmässigt och teoretiskt arbete. I detta steg bestäms om en omformulering av forskningsfrågorna är nödvändig och är så fallet sker vidare insamling av datamaterial. Sista steget i den kvalitativa forskningsprocessen är resultat och slutsatser (Bryman & Bell 2011, ss. 389-392).

### **2.3.1 Val av undersökningsansats**

Studiens empiri består av datamaterial från det svenska regelverket K3 och det internationella ramverket IFRS for SMEs. Regelverken skall vidare undersökas och jämföras, genom en komparativ analys. Forskningen är på så vis av kvalitativ karaktär, eftersom vi genomför en fördjupning av innehållet i utvalda områden inom regelverkens standarder. Forskningsfrågorna som vi formulerat kan besvaras utifrån det kvalitativa datamaterialet som återges i empirin. En fördjupning inom det specificerade området, upprättande av årsredovisning för icke noterade företag, utgör studiens grund.

Vi anser att en fördel med en kvalitativ studie är att metoden ger en djupare inblick och förståelse för ämnet. Metoden är tydlig, detaljerad och verklighetsförankrad, vilket ökar studiens tillförlitlighet. Vi är dock medvetna om att valet av en kvalitativ metod kan medföra svagheter, som kan komma att påverka resultatet. Metoden kan anses vara subjektiv, till följd av att det är vi som författare av studien som avgör vilka områden som är relevanta och bör undersökas. Därmed kan studien även vara svår att replikera, då den ofta är baserad på forskarens egna uppfattningar. Är den kvalitativa studien uppbyggd på intervjuer och observationer, anser vi att det kan uppstå problem med generaliserbarheten. Resultatet kan komma att avvika vid återskapande av studien, då urvalet inte kan representera samtliga fall och omständigheter.

Med nämnda svagheter i åtanke försöker vi undvika subjektivitet i studien, genom att undersöka områden som är omdiskuterade inom redovisning. Vi skall undersöka om BFNs påstående stämmer och således baseras studien inte endast på egna uppfattningar. Vi utför inga intervjuer och observationer utan använder information från två

redovisningsstandarder. Vi har valt att inte generalisera regelverken, till följd av att studien omfattar ett urval av kapitel. Vi har således inte möjlighet att framställa slutsatser avseende regelverken som helhet, på grund av att valda kapitel inte representerar samtliga områden. Därmed kan vi endast uttala oss om huruvida BFNs uttalande stämmer inom de sex kapitel i K3 och IFRS for SMEs studien omfattar.

## **2.4 Kritisk granskning**

Validitet, replikerbarhet och reliabilitet utgör tre kriterier för kritisk granskning. Validitet undersöker om det som skall mätas verkligen mäts. Är kriteriet replikerbarhet uppfyllt innebär det att studien kan utföras på samma vis, vid ett annat tillfälle, med samma resultat. Reliabilitet granskar studiens tillförlitlighet (Eriksson & Weidersheim-Paul 2006, ss. 59-61).

### **2.4.1 Yttre och inre validitet**

Yttre validitet anger graden av generaliserbarhet av forskningens resultat, till andra studier och situationer. Den yttre validiteten undersöker om studiens urval är representativt för en allmän slutsats (Johannessen & Tuftte 2003, ss. 240-241). Studien omfattar en jämförelse mellan utvalda områden inom regelverken K3 och IFRS for SMEs. Resultatet av den komparativa studien ligger till grund för framställandet av slutsatser. Studien har avgränsats till sex kapitel, till följd av att en fullständig jämförelse regelverken emellan är allt för tidskrävande. Vi har valt att fördjupa oss i dessa kapitel och kan således endast framställa slutsatser baserade på valda områden. Vi undviker därigenom en generalisering av regelverket i sin helhet, då den kan bidra till att studiens kvalitet och tillförlitlighet ifrågasätts.

Inre validitet är nära förknippat med begreppen kausalitet och orsakssamband. Hög inre validitet innebär att studien påvisar ett samband mellan två variabler (Bryman 2006, s. 44). Vi anser att studiens inre validitet är god, till följd av att frågeställningarna besvaras genom den empiriska undersökningsprocessen. Ett samband mellan dessa två variabler är ett bevis på att ett orsakssamband föreligger.

### **2.4.2 Reliabilitet och replikerbarhet**

Reliabilitet och replikerbarhet motsvarar studiens tillförlitlighet och berör frågan om forskningen kan upprepas med samma resultat vid en annan tidpunkt (Johannessen & Tuftte 2003, ss. 28-29). Vi är medvetna om att reliabilitet och replikerbarhet är begrepp som inte vanligtvis utgör centrala delar i en kvalitativ studie. Vi anser dock att en tillämpning av dessa begrepp är av stor betydelse för att beskriva studiens tillförlitlighet. Studien är utformad som en komparativ studie mellan två regelverk. Vi anser att tillförlitligheten är hög på grund av att en jämförelse sker mellan två redovisningsstandarder. De urval av kapitel som genomförts, har tagits direkt från regelverken och ingen möjlighet till egen tolkning och manipuleringen föreligger.

För att kunna replikera studien med samma resultat, måste samma förutsättningar föreligga såsom urval och förhållanden. Forskaren måste tydligt beskriva studiens tillvägagångssätt för att underlätta en replikering och öka reliabiliteten (Creswell 2009, s. 190). Vi anser att möjligheten att återskapa studien är god, till följd av vi utgår ifrån två

standarder. Hänsyn måste dock tas till att K3 inte är ett färdigställt regelverk och innehållet kan komma att förändras fram till den tidpunkt K3 träder i kraft. IFRS for SMEs är ett regelverk som kan tillämpas idag och därmed antar vi att några förändringar inte kommer att ske inom en snar framtid, som kan komma att påverka resultatet vid återskapande. Sker en replikering av studien före tillämpningen av K3, anser vi att det finns goda möjligheter att erhålla samma resultat. Om en replikering av studien däremot genomförs när regelverket är färdigställt, kan avvikelser förekomma.

Vi är medvetna om att det kan vara svårt att replikera en kvalitativ studie, till följd av att forskarens egna tolkningar och antaganden kan komma att representera studiens innehåll. De kapitel som studien inkluderar, är utvalda på grund av BFNs uttalande om dess komplexitet och relevans. Vi som författare av studien har således påverkats av ett uttalande från K3s ansvarige utgivare och därmed har egna tolkningar och antaganden inte spelat en avgörande roll i valet av kapitel.

## **2.5 Datamaterial**

Datamaterial kan delas in i primärdata och sekundärdata. Primärdata är det datamaterial forskaren själv samlar in och bearbetar, vid exempelvis intervjutillfällen. Sekundärdata är material som forskare använder framförallt vid litteraturstudier, utan att själva vara delaktiga i insamlingsprocessen (Bryman 2006, ss. 207-208).

Studien är uppbyggd på sekundärdata, på grund av att empirin består av offentliga dokument. Vi genomför inga intervjuer eller enkätundersökningar och är på så vis inte själva delaktiga i insamling och bearbetning av datamaterialet. Vi är medvetna om att det föreligger delade uppfattningar om vad som anses vara sekundärdata respektive primärdata. Studiens data kan i vissa avseenden betraktas som primärdata, på grund av att vi som författare tagit del av informationen. Vi väljer dock att klassificera datamaterialet som sekundärt, då vi endast tagit del av redan tillgängligt material som inte kräver bearbetning. På grund av att insamling av sekundärdata inte är lika tids- och resurskrävande som primärdata, finns möjlighet att lägga större vikt på studiens analys och slutsats.

Vi anser att standarderna K3 och IFRS for SMEs är tillförlitliga, på grund av att datamaterialet består av redovisningsprinciper och regler. K3 utformas av BFN och ansvarig utgivare av IFRS for SMEs är IASB. Dessa organisationer är normgivande organ med nationell samt internationell acceptans.

## **2.6 Urval**

Studien har avgränsats till en jämförelse mellan sex kapitel inom regelverket K3 och sex kapitel som i IFRS for SMEs behandlar likartade frågor. Vi anser att det urval som gjorts representerar väsentliga och komplexa områden i standarderna. Vi har valt kapitel 11 och 12, som reglerar redovisning av finansiella instrument, till följd av att de är kompletterande kapitel till utkastet av K3. Valet av nämnda kapitel, har sin grund i BFNs uttalande om att de största olikheterna mellan standarderna återfinns i dessa två kapitel. Kapitel 20 i K3, som behandlar redovisning av leasing, innehåller anpassningar till IL beträffande redovisning i juridisk person. På så vis är kapitel 20 även av betydelse för

studien. Resterande valda kapitel i K3 innefattar ett antal hänvisningar till ÅRL och IL. Detta faktum bidrar till att jämförelsen mellan K3 och IFRS for SMEs blir komplex och utgör viktigt forskningsunderlag.

För att undersöka om reglerna i K3 bygger på IFRS for SMEs, genomför vi en fördjupning inom följande områden: Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet/Basic Financial Instruments, Finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde/Other Financial Instruments Issues, Joint Venture/Investment in Joint Ventures, Materiella anläggningstillgångar/Property, Plant and Equipment, Rörelseförvärv och goodwill/Business Combination and Goodwill och Leasingavtal/Leases.

Vi besvarar studiens frågeställningar genom en jämförelse av ovan nämnda områden. Studien omfattar således inte en generalisering av regelverken K3 och IFRS for SMEs i sin helhet.

## **2.7 Källkritik**

I en litteraturstudie används olika former av text som material. Text från kvalificerad litteratur, offentliga dokument och artiklar av vetenskaplig karaktär utgör källor för vetenskapliga studier (Friberg 2006, s. 37). För att en källa skall anses vara tillförlitlig, är en kritisk bedömning en nödvändighet. Det är viktigt att forskaren undersöker textens ansvarige utgivare och författare, vilken form av litteratur källan utgör och när texten publicerats (Friberg 2006, s. 43). Internet är ytterligare en källa som används vid en litteraturstudie. Information på internet är både ett snabbt, billigt och lättåtkomligt alternativ. Det enorma informationsflödet måste dock granskas kritiskt och med stor noggrannhet (Nyberg 2000, s. 161).

### **2.7.1 Offentliga dokument**

Lagar, författningar och standarder är offentliga dokument som stiftas av riksdagen och regeringen. Offentliga dokument kan vara tvingande eller inneha rådgivande och förklarande funktion (Friberg 2006, s. 41).

Studiens empiri är uppbyggd på två redovisningsstandarder som är offentliga dokument. BFN är ett statligt normgivande organ och ansvarig utgivare av K3. IFRS for SMEs har framställts av den internationella organisationen IASB. IFRS for SMEs är ett färdigställt regelverk och är av rådgivande och förklarande funktion. Regelverket K3 är för närvarande under utredning och detta faktum måste beaktas då förändringar av standarden kan komma att ske före tillämpning. K3 kommer att vara huvudregelverk för onoterade företag som upprättar årsredovisning. Mindre aktiebolag och mindre ekonomiska föreningar kommer innefattas av möjligheten att tillämpa K3, regelverket kan dock komma att bli tvingande för företag som uppfyller kraven för stora aktiebolag och stora ekonomiska föreningar.

### **2.7.2 Kvalificerad ekonomisk och juridisk litteratur**

Böcker och artiklar som är författade av forskare och praktiker som är experter inom berört ämnesområde, anser vi vara tillförlitliga källor av hög kvalitet. Vi har använt oss av

ekonomisk samt juridisk litteratur för att tillföra studien kvalificerad information och resonemang.

Vetenskapliga artiklar är resultat av empiriska forskningsprojekt och dess syfte är att tillföra läsaren ny kunskap inom olika ämnesområden. En vetenskaplig artikel är utformad i enlighet med förutbestämda regler och krav. Artikeln har även genomgått en bedömning som benämns peer review, där framstående forskare anonymt avgör om artikeln förmedlar relevant information och god forskning (Höst, Regnell & Runeson 2006, s. 61).

Den databas vi använt oss av vid sökning av vetenskapliga artiklar är Business Source Premier (Högskolan i Borås). Vetenskapliga artiklar som behandlar studiens internationella områden, såsom IFRS for SMEs och IASB, återfinns i denna databas. Far Komplet (Högskolan i Borås) är den databas som använts vid sökning av artiklar på nationell nivå. Artiklar som behandlar BFNs K-projekt och övriga nationella normgivande organ, har inte genomgått en vetenskaplig granskning. De artiklar som vi valt att referera till i vår studie är från tidskriften Balans och Skattenytts akademiska årsskrift. Utvalda artiklar är författade av forskare och professorer, vilket enligt vår mening utgör kriterier för trovärdighet. Vi anser att artikeln Specific accounting rules for SMEs (Kirsch & Olsson 2011) som publicerats av Skattenytts akademiska årsskrift är en tillförlitlig källa. Artikeln har genomgått en noggrann granskning utförd av en redaktionskommitté bestående av experter inom olika ämnesområden. Enligt oss ökar och tillstyrker ett sådant granskningsförfarande artikeln trovärdighet.

Vi har i största möjliga mån använt källor av vetenskaplig karaktär. Vetenskapliga artiklar som behandlar nationell information inom valt ämnesområde är dock bristfälliga. Detta faktum innebär således att vår studie fyller ett behov och bidrar till ny kunskap.

### **2.7.3 Läroböcker**

En lärobok används i utbildningssyfte och har pedagogiska inslag (Friberg 2006, s. 40). Innehållet i läroböcker kan återspegla författarens personliga kunskaper, åsikter och fördomar. Dessa personliga inslag har vi som studiens författare ingen möjlighet att kontrollera. I studiens metodkapitel har en rad olika läroböcker av samma karaktär använts, med syfte att erhålla fler perspektiv av ämnet. Detta för att i största möjliga mån undvika allt för personliga åsikter. Läroböckerna som används är aktuella och valet av böcker som ligger i tiden, grundar sig i strävan efter den mest aktuella kunskapen.

Vi vill tillföra kvalificerad information och resonemang till studien och därmed har vi i största möjliga mån försökt undvika att använda läroböcker. På grund av bristfälliga källor på nationell nivå, som är vetenskapligt förankrade, har vi tagit stöd i läroböcker med kvalificerad information.

### **2.7.4 Internet**

Internet är ett globalt nätverk och utgör vår tids största informationskälla. Med hjälp av olika sökmotorer kan forskare snabbt och enkelt finna information (Höst, Regnell & Runesson 2006, ss. 66-67). Vem som helst kan dock tillföra information på internet,

vilket bidrar till att materialet kräver en noggrann kritisk granskning. Då information inte är baserad på vetenskaplig kunskap, måste forskaren själv bilda sig en uppfattning om källans trovärdighet (Nyberg 2000, s. 200).

Vi anser att de internetsidor som använts i studien är tillförlitliga, till följd av att ansvariga utgivare är de normgivande organen BFN, IASB och KPMG som är ett marknadsledande revisionsbolag. Angivande av textens författare samt publikationsdatum är faktorer som enligt vår mening ökar källans tillförlitlighet. De internetsidor vi tagit del av innefattar nämnda kriterier, vilket är bevis på god kvalitet och trovärdighet.

## 3 Teoretisk referensram

### 3.1 Inledning

Kapitlet inleds med en beskrivning av nuvarande normgivning och BFNs K-projekt med tonvikt på regelverket K3. Svensk redovisningslagstiftning presenteras till följd av BFNs uttalande om att K3 har sitt ursprung i BFL och anpassats till ÅRL och IL. Med utgångspunkt i den internationella normgivande organisationen IASB presenteras regelverket IFRS för SMEs. Kapitlet avslutas med en redogörelse av harmoniseringsprocessen inom Europa och nationella såväl som internationella redovisningstraditioner skildras.

### 3.2 Rådet för Finansiell Rapportering

RFR är ett svenskt normgivande organ som bildades år 2007.<sup>6</sup> Organet har som uppgift att anpassa och utveckla god redovisningssed samt utfärda rekommendationer främst för noterade företag. Rådet verkar för att tillvarata svenska intressen inom redovisningsfrågor och påverka den internationella utvecklingen av finansiell rapportering. RFR informerar noterade företag samt övriga intressenter avseende uppdateringar av IFRS, med syfte att skapa förståelse för tillämpning av standarden. Noterade företag har även möjlighet att framföra sina åsikter kring ändringar och tolkningar av IFRS genom RFR.<sup>7</sup>

#### 3.2.1 Redovisningsrådet

RFR gick tidigare under namnet RR och ingick i Stiftelsen för utvecklande av god redovisningssed. Den svenska staten stod som stiftare genom BFN, Industriförbundet och Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR).<sup>8</sup> RR grundades år 1989 och organets uppgift var att:

”Utfärda rekommendationer i och informera om sådana redovisningsfrågor som väsentligen har betydelse för publika företag” (Ingblad 1990, s. 1).

RR publicerade rekommendationer som främst riktades till företag vars aktier är noterade på en reglerad marknad. Dessa rekommendationer skall följa International Accounting Standards (IAS) och avvikelser får endast ske då standarden strider mot svensk lag eller då det föreligger andra starka skäl till avsteg (Johansson 2010, ss. 70-71). År 2005 fattade EU beslut om att införa standarden IFRS för samtliga medlemsländer inom unionen. Detta beslut bidrog till att RRs rekommendationer inte längre var tillämpbara för svenska noterade företag som upprättar koncernredovisning.<sup>9</sup> Icke-noterade företag som är bokföringsskyldiga har dock fortfarande möjlighet att tillämpa RRs rekommendationer.

<sup>6</sup> <http://www.bfn.se/redovisning/RADET/radet.aspx> (2012-03-24)

<sup>7</sup> [http://www.radetforfinansiellrapportering.se/vanstermeny/start sida\\_1](http://www.radetforfinansiellrapportering.se/vanstermeny/start sida_1) (2012-03-25)

<sup>8</sup> [http://www.far.se/portal/page?\\_pageid=114,340195&\\_dad=portal&\\_schema=PORTAL](http://www.far.se/portal/page?_pageid=114,340195&_dad=portal&_schema=PORTAL) (2012-03-25)

FAR ingår idag tillsammans med Svenska Revisorsamfundet (SRS) i Branschorganisationen för revisorer och rådgivare (Far).

<sup>9</sup> <http://www.bfn.se/redovisning/RADET/radet.aspx> (2012-03-25)

Enligt BFN är regelverket K3 bland annat uppbyggt på RR1-RR29 (BFN Ny normgivning, 2008 s. 2).

### **3.3 Bokföringsnämnden**

BFN är en statlig myndighet som främjar utvecklingen av god redovisningssed i företags bokföring och offentliga redovisning. Myndigheten består av en nämnd vars huvuduppgift är att utforma allmänna råd, vägledningar och uttalanden inom sitt ansvarsområde.<sup>10</sup> Nämndens styrelse utgörs av 11 ledamöter som representerar olika inflytelserika organisationer såsom FAR, Skatteverket, Finansdepartementet, Svenskt Näringsliv, Företagarförbundet, Sveriges Redovisningskonsulters Förbund (SRF), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och SIE-Gruppen. Styrelsens ordförande, vice ordförande samt en ledamot representerar formellt inte en organisation (Johansson 2010, s. 68).

BFN bildades år 1975 och är statens expertorgan inom redovisning. Nämnden som står under finansdepartementet, stödjer regeringen och deltar i utredningar beträffande redovisningsfrågor. BFN har även till uppgift att ge uttalanden om nya författningsförslag och yttra sig om innebörden av god redovisningssed vid rättsförhandlingar (Prop. 2011/12:1, s. 1).

BFNs främsta mål är att framställa förenklade redovisningsstandarder för små och medelstora företag, med syfte att anpassa regelverken efter användarnas behov (Prop. 2011/12:1, s. 2). År 2004 fattade BFN beslut om att inleda ett normgivningsarbete som kom att benämnas K-projektet. Detta projekt innefattar fyra särskilda redovisningsregelverk som skall tillämpas beroende på företagsstorlek och företagsform (BFN Information om K-projektet 2009, s. 1).

#### **3.3.1 Allmänna råd, vägledningar och uttalanden**

BFN har framställt tre särskilda serier, allmänna råd, vägledningar och uttalanden, med syfte att skapa praktisk förståelse för de krav som ställs på redovisning idag. Dessa serier möjliggör en tillämpning av redovisningsnormer på ett tydligt och förklarande vis. BFN utformar allmänna råd som publiceras i en enskild serie som benämns Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR). De allmänna råden innehåller normer som BFN fattat beslut om och är således fristående från statliga myndigheters normgivning. BFNAR är ofta utformade i enlighet med bestämmelser i BFL och ÅRL och för att skapa en bättre och djupare förståelse för råden, bör de läsas tillsammans med nämnda lagar. BFN har även publicerat Bokföringsnämndens vägledningar som innehåller lagar, allmänna råd, redovisningsnormer samt kommentarer. Dessa uttalanden om normer kompletteras med exempel som skall underlätta huruvida redovisning skall utövas i praktiken. Den tredje serien benämns Bokföringsnämndens uttalanden och innehåller även dessa allmänna råd. Uttalanden skiljer sig dock från vägledning genom att en motivering till de allmänna råden framställs.<sup>11</sup>

---

<sup>10</sup> 1-3 § Förordning (2007:783) med instruktion för BFN.

<sup>11</sup> <http://www.bfn.se/bfn/normgivning.aspx> (2012-03-28)

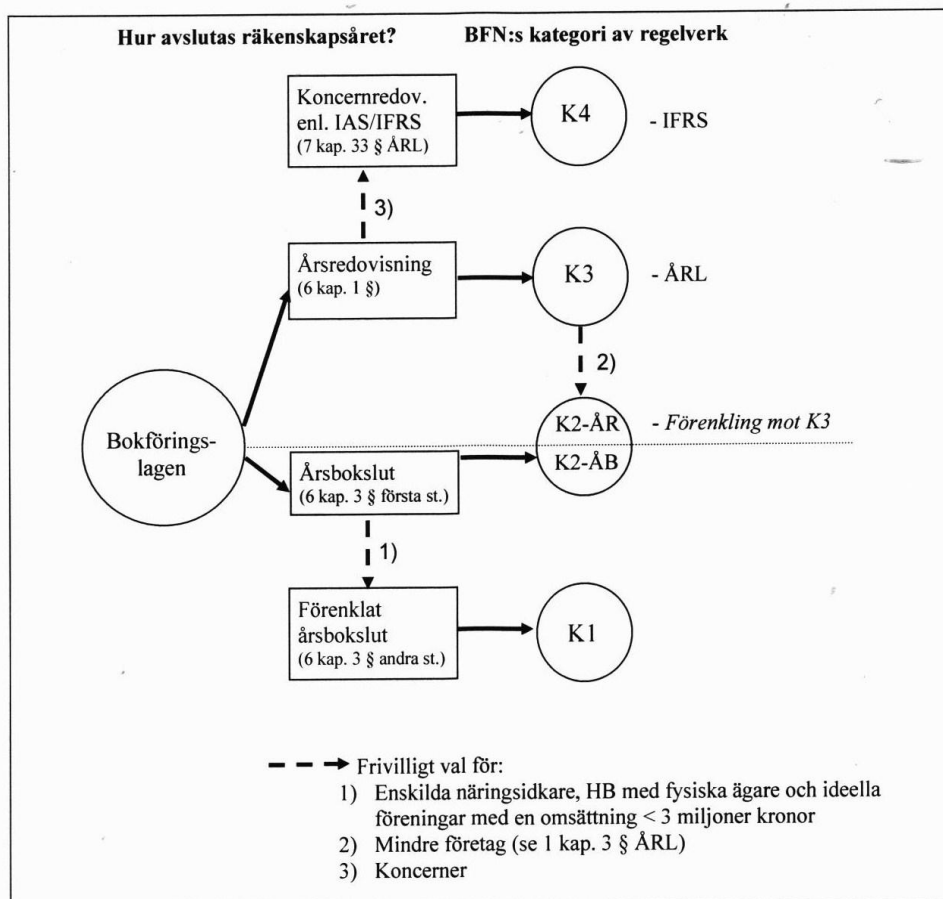


BFNAR utgör inga bindande föreskrifter, dock upprättas majoriteten av råden enligt BFL och ÅRL. De allmänna råden skall således följas och endast vid särskilda omständigheter kan avvikelser godkännas, utan att lagöverträdelser sker. Vägledning och uttalanden tillämpas endast för att tolka de allmänna rådets och lagstiftningens innebörd och utgör på så vis inga tillägg och ändringar av råden.<sup>12</sup>

### 3.4 K-projektet

År 2004 fattade BFN beslut om att införa en ny inriktning i sitt normgivningsarbete. Till följd av detta beslut framställde BFN ett projekt innehållande fyra särskilda kategorier K1-K4, som kom att benämnas K-projektet. BFL utgör utgångspunkten för samtliga regelverk och skall tillämpas av företag som är skyldiga eller innehar valmöjlighet att upprätta: ett förenklat årsbokslut, ett årsbokslut, en årsredovisning eller en årsredovisning enligt IAS/IFRS regler (BFN Information om K-projektet 2009, s. 1).

K1-K4 skall tillämpas av företag med hänsyn till dess form och storlek. Nedanstående figur belyser huruvida K-regelverken förhåller sig till varandra och vilken lagstiftning som påverkar respektive kategori (BFN Ny normgivning, 2008 s. 1).



Figur 2: Hur räkenskapsåret avslutas i BFNs olika regelverk (BFN Ny normgivning, 2008 s. 1).

<sup>12</sup> <http://www.bfn.se/bfn/normgivning.aspx> (2012-03-28)

Enligt BFN har två statliga utredningar tillsatts av regeringen med orsak av bland annat nämndens nya normgivningsprojekt. Sambandet mellan redovisning och beskattning (SOU 2008:80) och Enklare redovisning (SOU 2008:67) är namnen på de utredningar som kommer att påverka K-regelverkens innehåll vid skatte- och redovisningsfrågor (BFN Ny Normgivning 2008, s. 3).

Den 10 juni år 2010 lämnade regeringen över en proposition till riksdagen, som kom att benämnas Enklare redovisning (SOU 2008:67). Denna proposition innehöll förenklade regler gällande bland annat löpande bokföring, räkenskapsår, årsbokslut och årsredovisning (Prop. 2009/10:235, ss. 1-2). 1 december år 2010 fattade riksdagen beslut om att anta nämnd proposition. Lagändringar trädde i kraft den 1 januari år 2011 och kom därmed även att påverka BFNs K-regelverk (BFN Enklare redovisning 2010, s. 2).

Den 1 november år 2010 höjdes gränsvärdena för vad som klassificeras som stora respektive minde företag (BFN Enklare redovisning 2010, s. 1). Enligt 1 kap. 3 § fjärde stycket ÅRL, betraktas ett företag som stort då det uppfyller mer än ett av följande krav, för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren:

- 50 medelantal anställda,
- 40 miljoner kronor i balansomslutning,
- 80 miljoner kronor i nettoomsättning.

De nya gränsvärdena bidrog till att fler företag kom att betraktas som mindre och därmed efterfrågades förenklade redovisningsregler.<sup>13</sup> Även i 6 kap. 1 § BFL, ändrades dessa förhöjda gränsvärden, vilket medförde att färre företag innefattas av skyldigheten att upprätta en årsredovisning (BFN Enklare redovisning 2010, s. 1).

I dagsläget finns regelverken K1-K2 tillgängliga för användning, dock remissbehandlas fortfarande den del av K1 som gäller för ideella föreningar och registrerade trossamfund. BFN bearbetar för tillfället inkomna remissvar på utkastet av K3 (BFN Konsekvensutredning 2011, s. 2)

### **3.5 K1**

K1 skall tillämpas av enskilda näringsidkare, ideella föreningar, registrerade trossamfund och handelsbolag som upprättar förenklat årsbokslut. Enligt 6 kap. 3 § BFL, skall alla bokföringsskyldiga företag som inte upprättar årsredovisning, avsluta den löpande bokföringen med ett årsbokslut. Nya regler i BFL trädde i kraft den 1 januari år 2007 och kom att innebära att enskilda näringsidkare och handelsbolag som ägs av fysiska personer, innehar valmöjligheten att upprätta ett årsbokslut i förenklad form. Ett förenklat årsbokslut skall endast upprättas då nämnda företagsformers nettoomsättning uppgår till högst 3 miljoner kronor. Ett årsbokslut i förenklad form skall följa BFNs regler och således upprättas i enlighet med god redovisningssed.<sup>14</sup>

---

<sup>13</sup> 1 kap. 3 § femte stycket ÅRL, mindre företag: företag som inte är större företag

<sup>14</sup> <http://www.bfn.se/aktuellt/aktuelltprojekt.aspx#k1ideella> (2012-03-29)

Den 18 november år 2010 antogs BFNAR 2010:1 med tillhörande vägledning och regelverket K1 kom även att inkludera ideella föreningar och registrerade trossamfund. Nämnda föreningar och samfund har möjlighet att upprätta ett förenklat årsbokslut, då nettoomsättningen och andra intäkter såsom bidrag, gåvor samt medlemsavgifter inte överstiger 3 miljoner kronor.<sup>15</sup>

## 3.6 K2

K2 är utformat för mindre aktiebolag och mindre ekonomiska föreningar som är skyldiga att upprätta en årsredovisning. Mindre aktiebolag och mindre ekonomiska föreningar är de som inte uppfyller kriterierna för större företag enligt 1 kap. 3 § ÅRL. Till följd av propositionen Enklare redovisning (SOU 2008:67) samt övriga lagändringar i ÅRL, skall BFNAR 2011:1/2 med tillhörande vägledning tillämpas. BFN arbetar för tillfället med att uppdatera K2 och regelverket är därmed frivilligt till och med den tidpunkt då statliga utredningar och övriga regelverk är färdigställda.<sup>16</sup>

## 3.7 K3

K3 skall vara huvudregelverk för icke noterade företag som upprättar årsredovisning (BFN Konsekvensutredning Dnr 07-30 2010, s. 2). Regelverket skall tillämpas av samtliga företag som är bokföringsskyldiga enligt 1 kap. 2 § första stycket BFL och avslutar räkenskapsåret med en årsredovisning.

### 3.7.1 Definition

Oberoende av företagsform och företagsstorlek skall en tillämpning av K3 vara möjlig, med undantag för IFRS-företag.<sup>17</sup> K3 skall således alltid tillämpas av:

- Ett större företag enligt 1 kap. 3 § ÅRL,
- Ett moderföretag i en större koncern,<sup>18</sup>
- Ett företag som är ett publikt aktiebolag (BFN K3 2010, s. 14).

Mindre aktiebolag och mindre ekonomiska föreningar innefattas av valmöjligheten att tillämpa K3 (BFN Ny normgivning 2008, s. 2). I BFNs konsekvensutredning (Dnr 07-03 2011, s. 2) framförs dock förslag på att regelverket skall vara tvingande för vissa större aktiebolag och större ekonomiska föreningar.

<sup>15</sup> <http://www.bfn.se/aktuellt/aktuelltprojekt.aspx#k1ideella> (2012-03-29)

<sup>16</sup> <http://www.bfn.se/aktuellt/aktuelltprojekt.aspx#k1ideella> (2012-03-29)

<sup>17</sup> Enligt BFNs K3 utkast är ett IFRS-företag: Ett företag som upprättar koncernredovisning och följer internationella redovisningsstandarder i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002.

<sup>18</sup> Enligt 1 kap. 3 § sjätte stycket ÅRL, större koncerner:

– koncerner i vilka moderföretagets eller något av dotterföretagens andelar, teckningsoptioner eller skuldebrev är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller

– koncerner som uppfyller mer än ett av följande villkor:

a) medelantalet anställda i koncernen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50, b) koncernföretagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor, c) koncernföretagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

Ett företag som väljer att tillämpa K3 är skyldig att följa reglerna i sin helhet och kan således inte tillämpa annan normgivning med undantag för ÅRL. Då en fråga inte regleras i K3 skall ett företag tillämpa en redovisningsprincip som bidrar till att den ekonomiska informationen blir relevant och tillförlitlig (BFN K3 2010, s. 13).

### **3.7.2 Bakgrund**

Icke noterade företag som skall upprätta årsredovisning har idag möjlighet att tillämpa en mängd olika alternativa redovisningsregler och principer. Däribland en fullständig tillämpning av RRs rekommendationer eller BFNs nuvarande normgivning med vägledning i RRs normgivning. RR har dock ersatts av RFR och dess rekommendationer uppdateras inte längre (BFN Konsekvensutredning Dnr 07-30 2010, s. 1).

K3 framställs med målsättning att förenkla användning och tolkning av regler vid upprättande av årsredovisning. Syftet med K3 är således att skapa ett samlat regelverk med tydlig struktur, till följd av att nuvarande normgivning är uppbyggd på allmänna råd, rekommendationer och uttalande med regler. Denna normgivning behandlar olika redovisningsområden var för sig, i motsatts till K3 som kommer erbjuda användare ett enda dokument med regler och principer (BFN Konsekvensutredning Dnr 07-30 2010, s. 2).

BFN skickade i juni år 2010 ut ett utkast av K3 exklusive kapitel 11, 12 och 26, för remissbehandling till 41 instanser. I september samma år beslutade BFN att komplettera utkastet med de kapitel som tidigare exkluderats och remisstiden förlängdes därmed ytterligare. BFN erhöll den 29 november år 2010 remissvar från sammanlagt 28 instanser. Dessa instanser var bland annat intresseorganisationer, revisionsbyråer, statliga myndigheter, universitet och domstolar.<sup>19</sup>

BFN har beslutat att fortsätta bedriva arbete med utvecklingen av K3, främst genom beaktning av inkomna remissvar. En tillämpning av regelverket blir därav inte aktuell förrän det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december år 2013. Tidigare tillämpning av K3 skall dock vara möjlig (BFN Information om K-projektet 2011, s. 1).

### **3.7.3 Syftet med årsredovisning enligt K3**

Ett företag som kommer tillämpa K3 är skyldig att upprätta en årsredovisning som skall återge information om dess finansiella ställning, resultat samt kassaflöde. Syftet med årsredovisning är även att visa huruvida företagsledningen förvalt sina resurser. I K3 återfinns begrepp och grundläggande principer gällande upprättande av årsredovisning. Den information som återfinns i årsredovisningen utgör användbart beslutsunderlag i ekonomiska frågor för interna och externa intressenter (BFN K3 2010, s. 18).

### **3.7.4 Struktur**

K3 skall enligt BFN vara ett självständigt regelverk, dock utgör IFRS for SMEs en väsentlig utgångspunkt i regelverket (BFN Information om K-projektet 2011, s. 1). Till följd av att internationella regler och principer endast kan tillämpas i viss mån har K3

---

<sup>19</sup> <http://www.bfn.se/remisser/remissvar/K3/remissvar-k3.aspx> (2012-04-03)

anpassats till svensk lagstiftning (Krisch & Olsson 2011, s. 3). Enligt BFN bygger K3 även på RR1-RR29 och nämndens nuvarande normgivning (BFN Ny normgivning 2008, s. 2). BFN menar att strukturen i K3 är uppbyggd i enlighet med IFRS for SMEs, som i sin tur är en förenkling av standarden IFRS. Innehållet i K3 skall vara väsentligt och begripligt för användare vid upprättande av årsredovisning och varje enskilt kapitel innehåller regler och principer för respektive redovisningsområde. Regelverket innehåller 35 kapitel som sammanlagt består av 232 sidor. BFN har även utfärdat en komplettering av utkastet, innehållande kommentarer och tillägg av kapitel 11, 12 och 26 (BFN K3 2010, ss. 1-20).

### **3.8 K4**

K4 skall gälla för icke noterade företag som upprättar koncernredovisning. Regelverket skall utformas för företag som följer internationella redovisningsregler och K4 kommer således att ha sitt ursprung i IFRS regler för noterade bolag. K4 kommer dock innehålla särskilda regler i den utsträckning vägledning från RFR1-RFR2 inte är tillräcklig (BFN Ny normgivning 2008, s. 2).

### **3.9 Svensk redovisningslagstiftning**

Svensk redovisningslagstiftning har sitt ursprung i den kontinentala traditionen, dock har lagstiftningen blivit allt mer påverkad av det anglosaxiska synsättet. ÅRL och BFL utgör grunden i svensk redovisningslagstiftning och dessa lagar har sedan Sveriges medlemskap i unionen anpassats till gällande EU-direktiv. Regler om god redovisningssed och rättvisande bild har implementerats i ÅRL och BFL. På så vis har den svenska redovisningslagstiftningen influerats av den anglosaxiska traditionen (Johansson 2010, s. 53).

#### **3.9.1 Årsredovisningslagen**

ÅRL trädde i kraft år 1995 och har sedan denna tidpunkt genomgått en rad förändringar (Törning & Olsson 2007, s. 7). I 1 kap. 1 § ÅRL, beskrivs lagens tillämpningsområde som bestämmelser beträffande upprättande och publicering av årsredovisning, koncernredovisning och delårsrapporter. Enligt 1 kap. 1 § ÅRL skall företag även avsluta sitt räkenskapsår med en årsredovisning, då de uppfyller minst en kategori i 6 kap. 1 § BFL.

Enligt 2 kap. 1 § ÅRL, skall en årsredovisning innehålla en balansräkning, en resultaträkning, noter och en förvaltningsberättelse. En årsredovisning skall enligt 2 kap. 2 § ÅRL, upprättas i enlighet med god redovisningssed och enligt 2 kap. 3 § första stycket ÅRL, även återge en rättvisande bild av företagets ställning och resultat. Om avvikelser från allmänna råd och rekommendationer sker, skall uppgifter enligt 2 kap. 3 § andra stycket ÅRL, lämnas i en not.

Det fjärde och det sjunde EU-direktivet utgör sedan Sveriges medlemskap i EU utgångspunkterna i ÅRL (Törning & Olsson 2007, s. 9). Sju allmänna redovisningsprinciper som har sitt ursprung i EU-direktiven har implementerats i 2 kap. 4 § p. 1-7 ÅRL. Vid upprättande av årsredovisning kan dessa principer frångås om

särskilda skäl föreligger och kan motiveras. Dessa skall dock vara förenliga med god redovisningssed och kravet på rättvisande bild (Johansson 2010, s. 54).

Enligt BFN skall K3 vara huvudregelverk för upprättande av årsredovisning och bygga på den internationella standarden IFRS for SMEs. Till följd av att en fullständig tillämpning av IFRS for SMEs förhindrats av svensk lagstiftning har K3 anpassats till ÅRL (Krisch & Olsson 2011, s. 3).

### **3.9.2 Bokföringslagen**

Den nuvarande BFL har tillämpats sedan år 1999 (Thorell 2008, s. 91). I 1 kap. 1 § BFL, återfinns bestämmelser om bokföringsskyldighet för vissa fysiska och juridiska personer och regler om kretsen av bokföringsskyldiga.

Enligt 6 kap. 1 § BFL, skall ett företag avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning, då de uppfyller minst ett av kriterierna: aktiebolag, ekonomisk förening, handelsbolag (med en eller flera juridiska personer som delägare eller grupperingar enligt Europaparlamentets eller rådets förordningar (EG) nr 1082/2006), företag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, stiftelser som är bokföringsskyldiga enligt BFL och företag som uppfyller kriterierna för ett större företag samt moderföretag i en koncern.<sup>20</sup>

BFL utgör grunden i samtliga K-regelverk och behandlar upprättandet av förenklat årsbokslut, årsbokslut, årsredovisning och årsredovisning enligt IAS/IFRS regler (BFN Information om K-projektet 2009, s. 1). Enligt 6 kap. 3 § första stycket BFL, skall den löpande bokföringen avslutas med ett årsbokslut för de företag som inte innefattas av skyldigheten att upprätta en årsredovisning. Enligt 6 kap. 3 § andra stycket BFL, kan ett förenklat årsbokslut upprättas av företag vars normala nettoomsättning inte överstiger 3 miljoner kronor. Ett årsbokslut och ett förenklat årsbokslut skall enligt 6 kap. 4 § BFL och 6 kap. 6 § BFL, innehålla en balansräkning och en resultaträkning och upprättas i enlighet med god redovisningssed.

### **3.10 Inkomstskattelagen**

IL trädde i kraft år 1999 och innehåller bestämmelser om kommunal och statlig inkomstskatt (1 kap. 1 § IL). Det starka sambandet mellan redovisning och beskattning har i hög grad påverkat utformningen av BFNs K-projekt. K3 har anpassats till IL, till följd av den svenska redovisningstraditionen. En fullständig tillämpning av IFRS for SMEs har därmed inte varit möjlig, då det internationella regelverket inte påverkas av beskattning i samma utsträckning som K3 (Kirsch & Olsson 2011, s. 3).

---

<sup>20</sup> Enligt 6 kap. 1 § sjunde stycket BFL: Företag som är moderföretag i en koncern vilken uppfyller mer än ett av följande villkor: a) medelantalet anställda i koncernen har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 50, b) koncernföretagens redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor, c) koncernföretagens redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

Det starka sambandet mellan redovisning och beskattning har ifrågasatts, till följd av att detta förhållande leder till att stor tonvikt läggs på värdering enligt försiktighetsprincipen. Värdering till verkligt värde som främjas i IFRS for SMEs kan därmed bli svår att tillämpa som helhet i svensk lagstiftning. IL har dock redan accepterat värdering till verkligt värde inom vissa redovisningsområden, såsom finansiella instrument (Krisch & Olsson 2011, s. 3).

### **3.11 International Accounting Standards Board**

IASB är en internationell normgivande organisation som strävar efter att utveckla globalt accepterade redovisningsstandarder (Ojo 2010, s. 607). IASB bildades år 1973 och gick fram till och med år 2001 under namnet IASC. Vid denna tidpunkt genomgick organet en omfattande omstrukturering, som bland annat innefattade ett namnbyte (Johansson 2010, s. 60). IASC Foundation är en ideell stiftelse som kontrollerar IASBs verksamhet och utser dess medlemmar. För närvarande består IASBs styrelse av 15 medlemmar som utsetts med hänsyn till graden av erfarenhet och kunskap. Organets sammanträden är offentliga och varje enskild styrelsemedlem har en röst. IASC Foundation består av 22 förvaltare som benämns trustees. Regioner i Nord Amerika, Europa och Asien/Pacific representeras av 18 förvaltare, medan resterande fyra förvaltare är från övriga delar av världen (Donnelly 2007, ss. 117-118). Förvaltarna representerar olika yrkesgrupper, såsom upprättare och användare av finansiella rapporter, akademiker och andra experter inom redovisning (Johansson 2010, ss. 60-61).

IASB huvudsakliga målsättning är att öka jämförbarheten av finansiella rapporter (Nobes 2011, s. 281). Det internationella organet utformar därmed standarder av hög kvalitet och ansvarar för att säkerhetsställa jämförbar redovisning länder emellan. IASBs betydelse har växt sig allt starkare och idag är organet internationellt framträdande på redovisningsområdet. Det finns en mängd orsaker till IASBs stora inflytande. Värt att nämna är bland annat den ökade efterfrågan på standardiserad och jämförbar ekonomisk information, främst av investerare och andra externa intressenter. EUs tillämpning av IASBs standarder har sitt ursprung i strävan efter en gemensam finansiell marknad inom unionen, med syfte att stimulera landöverskridande handel och investering (Donnelly 2007, ss. 117-119).

IASB är ansvarig utgivare av IFRS och IFRS for SMEs. Dessa redovisningsstandarder har genomgått en offentlig och grundlig process, som bland annat innefattat fältstudier, diskussionsunderlag och Exposure Draft (ED) (Georgiou 2010, s. 103). IASB samarbetar med intressenter och aktörer världen över, till följd av att synpunkter och kommentarer från allmänheten är av stor vikt vid framställandet av nya standarder.<sup>21</sup>

Då organet gick under namnet IASC publicerades standarden IAS (Ojo 2010, s. 607). Syftet med IAS var att harmonisera redovisningskrav för upprättande av finansiella rapporter för investerare, anställda, skattemyndigheter, offentlig sektor samt lagstiftare. EU har tillsammans med bland annat Australien, Canada och Ryssland fattat beslut om

---

<sup>21</sup> <http://www.ifrs.org/The+organisation/IASCF+and+IASB.htm> (2012-03-29)

lagstadgad tillämpning av IAS, medan omkring 90 andra länder tillåter dess användning (Donnelly 2007, s. 117).

Organets standarder finns för närvarande under beteckningarna IAS och IFRS. Dessa beteckningar kommer att kvarstå till dess att nya IFRS principer och regler som ersätter IAS utgivs (Johansson 2010, s. 61).

### **3.12 International Financial Reporting Standards**

IFRS utvecklades med syfte att standardisera upprättandet av finansiella rapporter för börsnoterade företag och kom således att bli ett ramverk för denna företagsform (Evans et al. 2005, ss. 24-23). Det normgivande organet IASB har publicerat standarden, som tidigare gick under namnet IAS (Johansson 2010, s. 61).

IFRS har erhållit stor internationell acceptans och år 2005 fattade EU beslut om att samtliga börsnoterade företag inom unionen skall tillämpa standarden. I EU och EEC området ingår 30 länder med integrerade finansmarknader och omkring 7000 noterade företag som enligt lag är skyldiga att tillämpa IFRS i sin koncernredovisning (Christensen, Lee & Walker 2007, s. 342). Den obligatoriska skyldigheten att tillämpa IFRS inom EU kom således att påverka svenska börsnoterade företag vid upprättande av finansiella rapporter (Hellman 2011, ss. 61-62). EUs reglerade tillämpning av IFRS var av stor betydelse för standardens inflytande och den pågående harmoniseringsprocessen. Länder utanför EU har även valt att antingen ersätta eller anpassa nationella standarder enligt IFRS (Hines 2007, s. 25). Standarden tillämpas enligt lag av börsnoterade företag i 117 länder och rättssystem runt om i världen. I ett flertal länder regleras eller tillåts användning av IFRS även av icke noterade företag (Pacter 2009, s. 29).

### **3.13 International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities**

IFRS for SMEs är ett internationellt ramverk för icke börsnoterade, små och medelstora företag som upprättar årsredovisning. Standarden innehåller simplifierade regler och principer, till följd av att små och medelstora företag inte är i behov av den mängd detaljerad och komplex information som noterade företag. IFRS for SMEs är således en förenkling av standarden IFRS (Pacter 2007, s. 16).

#### **3.13.1 Definition av SMEs**

Små och medelstora företag definieras som:

- Icke börsnoterade,
- Företag som publicerar allmänna finansiella rapporter för externa intressenter (IASB IFRS for SMEs 2009, s. 10).

Samtliga länder och rättssystem i världen har möjlighet att tillämpa IFRS for SMEs, oavsett användning av den fullständiga IFRS standarden.<sup>22</sup> IASB har inte fastställt några kriterier gällande storlek för små och medelstora företag. Detta på grund av att dess

<sup>22</sup> <http://www.ifrs.org/IFRS+for+SMEs/IFRS+for+SMEs.htm> (2012-03-14)



standarder tillämpas i över 100 länder med olika ekonomiska förutsättningar och förhållanden. IASB har därmed beslutat att det enskilda landets normgivande organ och lagstiftare skall fastställa kriterier för små och medelstora företag (Kirsch & Olsson 2011, s. 1). Fastställandet av nationella kriterier för denna företagsform grundar sig i bland annat omsättning, tillgångar och antal anställda (IASB IFRS for SMEs 2009, s. 7). IASBs enda begränsning är att börsnoterade företag och finansiella institutioner inte skall tillämpa IFRS for SMEs.<sup>23</sup>

### **3.13.2 Bakgrund**

År 2003 fattade IASB beslut om att utveckla redovisningsregler och principer för små och medelstora företag. Avsaknaden av ett ramverk för denna företagsform, som utgör 95 procent av världens företag, var en bidragande faktor till förslaget om utformning av IFRS for SMEs.<sup>24</sup> Det ursprungliga syftet med standarden var att utforma ett förenklat ramverk, med regler och principer enligt IFRS. Ökad internationell jämförbarhet och minskade kostnader för upprättande av finansiella rapporter var ytterligare faktorer för framställandet av denna standard (Evans et al. 2005, ss. 24-38).

I juni år 2004 publicerade IASB ett dokument som kom att benämnas Preliminary Views on Accounting Standards for Small and Medium-sized Entities. Dokumentet var ett diskussionsunderlag avseende frågor och problem om en standard för små och medelstora företag. IASB mottog kommentarer från 117 reglerings- och tillsynsmyndigheter, revisionsbyråer, akademiker och andra organisationer som representerade olika redovisningssynsätt och traditioner. Diskussionsunderlaget resulterade i slutsatsen att små och medelstora företag var i stort behov av ett särskilt regelverk, då denna företagsform utgör majoriteten av företag i världen (Evans et al. 2005, ss. 24-39).

IASB utfärdade i februari år 2007 ett utkast av standarden, benämnt ED. Världens små och medelstora företag gavs möjlighet att kommentera förslagets innehåll och struktur (Christie, Brozovsky & Hicks 2010 s. 41). IASB mottog 162 svar med kommentarer på utkastet. I november samma år bestämde IASB att undersöka detta utkast genom en praktisk fältstudie. I undersökningen deltog 116 små och medelstora företag från 20 länder världen över (Vasek 2011, s. 116). Syftet med detta ED var att upptäcka problem med IFRS for SMEs, för att justera och förbättra standarden innan den trädde i kraft (Di Pietra, Evans, Chevy, Cisi, Eierle, Jarvis 2008, s. 29).

En bearbetning av inkomna kommentarer och genomförd fältstudie av IASBs ED, resulterade i framställandet av IFRS for SMEs (Vasek 2011, s. 116). Den slutgiltiga standarden publicerades i juli år 2009 (Pacter 2009, s. 28).

### **3.13.3 Syftet med finansiella rapporter enligt IFRS for SMEs**

Syftet med finansiella rapporter för små och medelstora företag är att tillgodose intressenter med information om företags finansiella ställning, resultat och kassaflöde. Denna information utgör ett viktigt beslutsunderlag för interna såväl som externa

---

<sup>23</sup> <http://www.ifrs.org/IFRS+for+SMEs/IFRS+for+SMEs.htm> (2012-03-14)

<sup>24</sup> <http://www.ifrs.org/IFRS+for+SMEs/IFRS+for+SMEs.htm> (2012-03-14)

intressenter. Finansiella rapporter skall även återspegla huruvida företagsledningen förvalt de resurser som de anförtrots (IASB IFRS for SMEs 2009, s. 12).

### **3.13.4 Struktur**

IFRS for SMEs är ett förenklat regelverk och utgör 15 procent av den fullständiga IFRS standarden (Pacter 2007, s. 16). Strukturen i IFRS for SMEs är uppbyggd enligt IFRS. Regelverket är dock mindre komplext och skrivet på ett enkelt och begripligt vis (Pacter 2009, s. 30). IFRS for SMEs innehåller 35 kapitel med sammanlagt 232 sidor. Kapitlen representerar olika redovisningsområden och varje ämne beskrivs kortfattat i inledningen. Regler och principer för respektive område framställs, med syfte att förklara hur små och medelstora företag skall upprätta finansiella rapporter i enlighet med IFRS for SMEs (IASB IFRS for SMEs 2009, s. 8).

### **3.13.5 Omfattning**

Sedan år 2009 finns IFRS for SMEs tillgänglig för frivillig användning av icke börsnoterade, små och medelstora företag världen över. I januari år 2011 hade 73 länder och rättsystem antingen implementerat standarden eller fattat beslutat om en tillämpning inom de tre närmsta åren. IFRS for SMEs används för närvarande främst av länder i bland annat Central- och Sydamerika, Afrika och Asien. Europeiska kommissionen utreder för närvarande huruvida en tillämpning av standarden inom EU hade varit möjlig (Vasek 2011, ss. 119-120).

## **3.14 Harmonisering inom Europa**

Harmonisering på redovisningsområdet uppkom för att sammanföra nationella redovisningssystem och förfaranden, med syfte att minska mångfalden av nationella regler och principer (Murphy 2000, s. 472). Den ökade globaliseringen bidrog till att behovet av jämförbar redovisning växte sig starkare (Sankaran & Al Hashim 2006, s. 250). Nobes och Parker definierar harmonisering som:

”En process för att öka jämförbarheten mellan redovisningsprinciper och praxis genom att begränsa graden av dess variation” (Nobes & Parker 2010, s. 80).

Nationella rättsystem, politiska och ekonomiska skillnader länder emellan, bidrog till att en mängd olika redovisningsstandarder skapades inom Europa. De främsta orsakerna till den stora variationen av redovisning inom unionen, har sitt ursprung i medlemsländernas olika synsätt, kultur och tradition (Jialin Sun & Soderstrom 2007, s. 677). Syftet med harmoniseringen var att utforma enhetliga redovisningsprinciper och regler för att öka jämförbarheten mellan länder. Den största utmaningen för harmoniseringen inom EU, kom att vara ländernas motstånd att i fråga nationella traditioner inom redovisning (Van Hulle 1993, s. 387). Två redovisningstraditioner inom EU är särskilt framträdande, den anglosaxiska och den kontinental traditionen (Johansson 2010, s. 51).

### **3.14.1 Anglosaxisk och kontinental redovisningstradition**

Storbritannien, Irland och Holland är länder inom EU vars förhållningssätt till finansiell rapportering benämns anglosaxisk tradition (Alexander & Archer 2000 s. 539).

Redovisning enligt anglosaxisk tradition skall återspegla en rättvis bild, True and Fair View (TFV) av ett företags ekonomiska ställning och resultat. Återger redovisningen inte en rättvis bild av företaget skall de avvika från regler och rekommendationer (Johansson 2010, s. 51). Anglosaxisk tradition har sitt ursprung i sedvanerätt och bygger endast till viss del på fastställda lagar (Smith 2006, s. 68).

Kontinental tradition kännetecknas av ett legalistiskt synsätt och är således uppbyggd på nedskrivna lagar. Företag skall enligt denna tradition sträva efter att följa reglerade lagar och rekommendationer i den mån det är möjligt, till följd av att ett litet utrymme ges till egen tolkning (Smith 2006 ss. 67-68). Den kontinentala traditionen tillämpas bland annat i de europeiska länderna Tyskland, Frankrike och Italien (Nobes 1998, s. 81).

### **3.14.2 Orsaker till internationella skillnader**

Trots en rad likheter tillämpas minst lika många olika redovisningssystem som det finns länder runt om i världen (Radebaugh & Gray 2001, s. 5). Tidigare forskning utförd av Douppnik och Salter (1995) och Parker och Nobes (1995) har visat att det föreligger internationella skillnader av regler och principer vid upprättande av finansiella rapporter (Nobes 1998, s. 162). I en studie utförd av Gray (1988) analyseras huruvida ett lands kultur har påverkat utvecklingen av redovisningssystem. Nämnda forskares åsikter skiljer sig beträffande bakomliggande faktorer till olika redovisningssystem och en gemensam slutsats har därmed inte fastställts (Nobes 1998, s. 162). Enligt Nobes (1998, s. 163) finns det en mängd olika faktorer som påverkar nationell redovisning, av dessa beskrivs bland annat rättsystem, kultur, kolonialt arv, beskattning och politiskt samt finansiellt system.

Nobes (1998) delande in världens redovisningssystem i två grupper, A och B. Grupp A kom att representeras av anglosaxisk tradition och grupp B av kontinental tradition. Beroende på vilken grupp ett land tillhörde påverkade faktorer såsom rättsystem, kultur kolonialt arv, beskattning och politiskt samt finansiellt system de nationella redovisningssystemen på olika vis. Sverige kom att tillhöra grupp B på grund av det starka sambandet mellan redovisning och beskattning samt borgenärsskydd (Nobes 1998, s. 168).

### **3.14.3 Europeiska Unionen**

Bildandet av European Community (EC) och undertecknandet av Romfördraget år 1957, utgör grunden för samarbetet mellan länderna inom EU (Haller & Kepler 2002, ss. 154-155). Syftet med detta samarbete var att skapa en gemensam ekonomisk marknad med fri rörlighet av kapital, arbetskraft, varor och tjänster. Till följd av en ökad handel och investering mellan medlemsländerna, kom behovet av likvärdiga redovisningssystem att växa sig starkare (Schaub 2005, ss. 609-610). EU utformade därmed gemensamma redovisningsdirektiv med målsättning att öka jämförbarheten av finansiella rapporter (Márquez-Ramos 2011, s. 43). Länder inom unionen var skyldiga att implementera det fjärde och det sjunde EU-direktivet i nationell lagstiftning och på vis kom de två direktiven att vara av betydelse för den europeiska harmoniseringen (Haller & Kepler 2002, ss. 154-155). Till följd av att många medlemsländers redovisningstraditioner stred mot de gemensamma direktiven, blev dess tillämpningsprocess lång och komplicerad (Schaub 2005, s. 610).

Det fjärde EU-direktivet utfärdades år 1978, dock hade arbeten till direktivet påbörjats långt tidigare (Thorell 2008, s. 26). Det fjärde EU-direktivet innehåller grundläggande bestämmelser om upprättande av årsredovisning, som skall återspegla en rättvis bild av företags finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöden (Haller & Kepler 2002, s. 155). Det sjunde EU-direktivet trädde i kraft år 1983 och innehåller regler om upprättande av koncernredovisning (Schaub 2005, s. 610).

Det fjärde och det sjunde direktivet har sitt ursprung i tysk lagstiftning, men i och med Storbritanniens och Irlands inträde i unionen år 1973, kom en tillämpning av direktiven att bli mer komplex (Haller & Kepler 2002, ss. 156-157). Dessa länder introducerade den anglosaxiska traditionen i utvecklingen av EU-direktiven, som tidigare baserats på den kontinentala traditionen. Influenser från den anglosaxiska traditionen medförde att principen TFV fick större inflytande vid upprättande av årsredovisning och koncernredovisning (Thorell 2008, ss. 26-27). Syftet med de finansiella rapporterna förändrades och stor vikt lades på att tillgodose externa intressenter med användbar information. Det starka förhållandet mellan redovisning och beskattning kom således att minska i betydelse (Haller & Kepler 2002, s. 156).

I Lissabon år 2000 fattade representanter för medlemsländerna beslut om att införa Financial Services Action Plan (FSAP). Denna åtgärd planerades att träda i kraft senast år 2005 och innefattar börsnoterade företag inom EU. Målet var att skapa en fullständig integrerad ekonomisk marknad inom Europa, genom bland annat tillämpning av gemensamma redovisningsregler och principer vid upprättande av koncernredovisning. En gemensam standard inom unionen skulle även öka jämförbarheten av finansiella rapporter och bidra till en ökad effektivitet genom stimulering av investering, tillväxt och sysselsättning på marknaden. Denna uppsättning av regler och principer kom att benämnas IAS och utgjorde den första internationellt accepterade standarden inom EU (Schaub 2005, s. 610-611). Idag går IAS under namnet IFRS och är ett ramverk som sedan år 2005 skall tillämpas av samtliga börsnoterade företag inom unionen (Evans et al. 2005, ss. 23-24).

#### **3.14.4 Svensk redovisningstradition**

Den svenska redovisningstraditionen har sitt ursprung i tysk lagstiftning och är i mångt och mycket uppbyggd i enlighet med det kontinentala synsättet. Nobes (2008, s. 193) klassificerade Sverige som ett land med influenser från regering och skattereglering, till följd av ett starkt samband mellan redovisning och beskattning samt borgenärsskydd (Hellman 2011, s. 63). År 1989 bildades RR med uppgift att utfärda rekommendationer för börsnoterade företag. Den första rekommendationen publicerades år 1991 och kom att innebära stora förändringar vid upprättande av koncernredovisning. Svenska börsnoterade företag var i behov av jämförbar redovisning och därav baserade rådet sina rekommendationer på den internationellt accepterade standarden IAS (D'Arcy 2001, s. 344).

Sveriges medlemskap i EU år 1995 bidrog till en rad förändringar för företag, vid upprättande av årsredovisning och koncernredovisning (Hellman 2011, s. 64). Det fjärde

och det sjunde EU-direktivet fick stort inflytande i strävan efter ett gemensamt redovisningsspråk (Haller & Kepler 2002, ss. 154-155). År 2005 fattade EU beslut om att införa den internationella redovisningsstandarden IFRS för börsnoterade företag i samtliga medlemsländer. Detta beslut kom att påverka den svenska redovisningslagstiftningen på grund av att IFRS har sitt ursprung i den anglosaxiska redovisningstraditionen. Flertalet svenska börsnoterade företag hade under perioden 1991-2004 möjlighet att frivilligt tillämpa en stor del av IFRSs regler och principer. Regelverket blev i och med EUs beslut tvingande, vilket bidrog till att den svenska redovisningen till stor del gick ifrån den kontinentala traditionen till ett mer anglosaxiskt synsätt. Den svenska redovisningen kom att vara mer marknadsorienterad och det starka förhållandet mellan redovisning och beskattning samt borgenärsskydd kom att minska i betydelse (Hellman 2011, ss. 62-64).

### **3.15 Regelbaserat och principbaserat regelverk**

En debatt rörande redovisningsstandarders karaktär som antingen regelbaserad eller principbaserad, har under den senaste tiden väckt stort intresse. Finansiella rapporters trovärdighet har ifrågasatts och behovet av korrekt, tydlig och meningsfull redovisning har ökat (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 133). Diskussioner om den amerikanska rättsliga standarden United States Generally Accepted Accounting Principles (U.S. GAAP) har uppstått, till följd av dess karaktär som anses vara regelbaserad (Schipper 2003, s. 61). U.S. GAAP är uppbyggd enligt en konceptuell ram som kan kompletteras med detaljerade råd och vägledningar (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 134). Förslag om att överge det regelbaserade systemet i förmån för ett principbaserat har framförts, med syfte att minska finansiella problem i USA. Sarbanes-Oxley Act som publicerades år 2002 innehåller instruktioner om forskning till Securities and Exchange Commission (SEC), gällande en framtida tillämpning av ett principbaserat redovisningsregelverk (Schipper 2003, s. 61).

IASB definierar en redovisningsprincip i IAS 8 p. 5:

”Redovisningsprinciper är de principer, grunder, sedvänjor och regler samt den praxis som ett företag tillämpar vid upprättandet och utformningen av finansiella rapporter”.

IASBs styrelseordförande Sir David Tweedie jämför det regelbaserade systemet med en kokboks uppbyggnad och struktur med syfte att beskriva vad som skall göras. Det regelbaserade systemets motsatts benämns principbaserat system, dock har ingen exakt definition av detta system framställts. Sir David Tweedie menar att det principbaserade systemet inte tillhandahåller något tydligt tillvägagångssätt, utan istället förklarar vad som är i behov av att göras. Innebörden av dessa två system skiljer sig, dock är en tillämpning av dem en nödvändighet i praktiken (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 134).

Till skillnad från U.S. GAAP som är en regelbaserad rättslig standard är U.K. GAAP och IFRS av principiell karaktär (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 134). Dessa standarder kännetecknas av vaga avgörande rekvisit som försvårar fastställandet av reglernas

gränser. Principbaserade redovisningsstandarder har dock under den senaste tiden erhållit erkännande till följd av en rad redovisningsskandaler som främst skett i USA, där företag följer U.S. GAAP (Johansson 2010, ss. 77-78).

IASB och Financial Accounting Standards Board (FASB) har inlett ett samarbete med syfte att konvergera IFRS och U.S. GAAP. Detta initiativ grundas i strävan efter jämförbar redovisning mellan två av världens mest framstående och accepterade redovisningsstandarder. En sammanslagning av dessa standarder skulle dock komma att innebära vissa utmaningar vid exempelvis värdering av finansiella instrument. I juni år 2005 utfärdade IASB och FASB för första gången ett gemensamt ED. Detta ED innehöll förslag avseende koncernredovisning och rörelseförvärv och allmänheten gavs möjlighet att kommentera utkastet (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 155).

IFRS främjar värdering av tillgångar till verkligt värde och således har länder som implementerat standarden antagit denna värderingsmetod. FASB har på senare tid utfärdat standarder enligt verkligt värde med syfte att harmonisera dess regler och principer. U.S. GAAP redovisar dock i stor utsträckning fortfarande tillgångar till anskaffningsvärde och därmed befinner sig den pågående konvergensprocessen mellan IFRS och U.S. GAAP fortfarande i ett tidigt skede (Alexander & Jermakowicz 2006, s. 155).

### **3.16 True and fair view**

TFV har sitt ursprung i engelsk lagstiftning och begreppet innehåller sedan år 1989 viktiga fundament, som i stor utsträckning fortfarande behandlas i den reviderade 2006 års Companies Act för bolag och koncerner (Thorell 2008, ss. 48-49). De väsentliga delarna om bestämmelsen TFV har idag följande innebörd översatt till svenska:

Redovisning skall:

”I balansräkningen, återspegla en TFV av ett företags förhållanden i slutet av räkenskapsåret”,

”I resultaträkningen, återspegla en TFV av ett företags resultat i slutet av räkenskapsåret” (396 § 2006 års Companies Act).

Begreppet TFV har sedan Storbritanniens och Irlands inträde i EU kommit att påverka medlemsländernas redovisning (Haller & Kepler 2002, ss. 156-157). Länder inom unionen anpassade nationella regler och principer efter gällande direktiv och grunden av den pågående harmoniseringsprocessen tog sin början (Van Hulle 1993, s. 389). Det fjärde och det sjunde EU-direktivet innehåller bestämmelser om att ett företags resultat skall återspegla en TFV (Thorell 2008, s. 25). I artikel två i det fjärde direktivet återfinns grundläggande bestämmelser för upprättande av årsredovisning. Enligt punkt tre i artikel två i det fjärde direktivet skall en årsredovisning ge en TFV av ett företags tillgångar, skulder, finansiella ställning och kassaflöde (Alexander 1996, ss. 483-484).

För att en tillämpning av TFV som i detta sammanhang benämns Fair Presentation skall vara möjlig i praktiken, enligt IFRS standarder, har en överridingregel framställts. Regeln innebär att ett företag omfattas av skyldigheten och inte rättigheten att avvika från lag och standarder, om TFV inte kan fastställas. På så vis skall överridingregeln endast tillämpas under särskilda omständigheter, såsom när redovisning enligt lagar och standarder orsakar missvisande finansiella rapporter och därmed strider mot dess syfte (Johansson 2010, s. 92). Overridingregeln har sitt ursprung i den anglosaxiska redovisningstraditionen, dock har ett flertal länder med ett kontinentalt synsätt i Europa antagit regeln (Nobes 2003, s. 98).

TFV är en föreställningsram inom redovisning och anses vara EG-rättens rättsliga standard. Det finns dock ingen enhetlig definition av TFV inom unionen, utan begreppet utvecklas och kompletteras av medlemsländernas enskilda lagar och regler. Den nationella definitionen av TFV påverkas av det enskilda landets redovisningstradition och praxis (Thorell 2008, ss. 40-41). Detta faktum har medfört att begreppets innehåll varierar i länderna inom EU, däremot är synen på begreppets omfång avseende de regler som omfattas av rättvisande bild tämligen likartad. Anledningen är att TFV regleras av det fjärde och det sjunde EU-direktivet och på så vis har principen om rättvisande bild kommit att tillämpas på ett liknande sätt i samtliga medlemsländer (Johansson 2010, ss. 89-90).

Svensk redovisningslagstiftning är uppbyggd på den rättsliga standarden god redovisningssed. Till följd av att Sverige antog artikel två i det fjärde direktivet infördes även en ny regel om principen rättvisande bild, detta skedde dock med avsteg från överridingregeln (Thorell 2008, s. 58).

### **3.17 Rättvisande bild enligt årsredovisningslagen**

Innebörden av begreppet rättvisande bild är svårdefinierad. Dock beskriver Thorell (2008) principen som en övergripande målsättning, som skall vara vägledande för all redovisning. Principen om rättvisande bild kan vid särskilda omständigheter tillämpas framför lagar och standarder (Thorell 2008, s. 67). ÅRL reglerar principen om rättvisande bild och enligt 2 kap. 3 § första stycket ÅRL, skall balansräkningen, resultaträkningen och noterna återspegla en rättvis bild av ett företags resultat och ställning. Tilläggsupplysningar skall lämnas om behovet finns för att uppnå rättvisande bild (Johansson 2010, s. 96).

Overridingregeln enligt det fjärde och det sjunde EU-direktivet har inte implementerats i ÅRL. Det finns dock möjlighet till avsteg från allmänna råd eller rekommendationer (Thorell 2008, s. 58). Enligt 2 Kap. 3 § andra stycket ÅRL, skall skälen för avvikelser lämnas i en not. Till skillnad från överridingregeln anger ÅRL varken rättighet eller skyldighet att avvika från lag och standarder för att uppnå rättvisande bild. ÅRL fastställer endast att om avvikelser från allmänna råd och rekommendationer sker skall upplysningar anges i en not. Det föreligger dock inget krav för avvikelser (Johansson 2010, s. 96).

### **3.18 God redovisningssed**

God redovisningssed är en rättslig standard som infördes i BFL år 1976. I samband med att Sverige antog det fjärde och det sjunde EU-direktivet tillkom 1995 års ÅRL. Enligt 2 kap. 2 § ÅRL, skall:

”Årsredovisning upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed”.

Begreppet god redovisningssed definieras i förarbetena till lagtexten och innebär skyldigheten att tillämpa lag och redovisningsprinciper i enlighet med rättvisande bild. God redovisningssed innebär även att företag med hjälp av allmänna råd och rekommendationer skall kunna tolka och anpassa sig till gällande redovisningspraxis. Dessa råd och rekommendationer är utformade av normgivande organ som BFN, RR och Finansinspektionen (FI) (Thorell 2008, s. 65).



## 4 Empiri

### 4.1 Inledning

Kapitlet behandlar sex utvalda kapitel i K3 och sex kapitel som i IFRS for SMEs behandlar liknade frågor. Innehållet i respektive kapitel presenteras och regelverkens likheter och olikheter lyfts fram och sammanställs i en tabell.

### 4.2 Kap. 11 K3

#### 4.2.1 Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet

Ett finansiellt instrument är ett avtal som förorsakar en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller egetkapitalinstrument hos en annan part.<sup>25</sup> Finansiella instrument är exempelvis kontanta medel, kundfordringar, leverantörsskulder, låneskulder, derivatinstrument eller aktier och andelar i andra företag.<sup>26</sup> Kapitel 11 skall tillämpas på finansiella instrument som inte får redovisas till verkligt värde och finansiella instrument som skall värderas till anskaffningsvärde. Kapitlet exkluderar finansiella instrument som bland annat innehav i joint venture, dotterföretag och intresseföretag, leasade tillgångar och avtal gällande villkorad tilläggsköpeskilling vid rörelseförvärv (11 kap. p.11.1–11.2 K3).

En finansiell tillgång eller en finansiell skuld skall redovisas i balansräkningen, då ett företag blir en part i ett avtal om finansiella instrument. Vid det första redovisningstillfället skall finansiella instrument värderas till anskaffningsvärdet. Detta värde innefattar transaktionspriset, inklusive direkta transaktionskostnader. Vid värdering efter det första redovisningstillfället skall finansiella instrument redovisas separat (11 kap. p.11.12–11.13 K3). Finansiella instrument som är omsättningstillgångar skall värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet, vilket benämns lägsta värdets princip, enligt 4 kap. 9 § ÅRL. Kortfristiga skulder skall däremot värderas till det högsta av anskaffningsvärdet och kostnaden för överföring eller reglering av skulden. Anskaffningsvärdet för denna form av finansiella instrument skall beräknas enligt effektivräntemetoden (11 kap. p.11.14–11.17 K3). Långfristiga fordringar och långfristiga skulder skall värderas till upplupet anskaffningsvärde, beräknat enligt effektivräntemetoden.<sup>27</sup> Andra finansiella anläggningstillgångar skall redovisas, med avdrag för eventuell nedskrivning och tillägg för eventuell uppskrivning, till anskaffningsvärdet. Regelverket hänvisar till ÅRL beträffande nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar. Enligt 4 kap. 5 § ÅRL, skall en tillgång vars värde på balansdagen understiger redovisat värde skrivas ned. En nedskrivning skall endast genomföras, då värdenedgången antas vara bestående. Vid varje balansdag skall ett företag även bedöma om det föreligger indikationer på att finansiella anläggningstillgångar eller en värdepappersportfölj har minskat i värde.<sup>28</sup> De indikationer som kan tyda på att ett nedskrivningsbehov föreligger, är bland annat att betydande

<sup>25</sup> Se bilaga 1, (11 kap. p.11.2–11.3 K3)

<sup>26</sup> Se bilaga 1, (11 kap. p.11.5 K3)

<sup>27</sup> Se bilaga 1, (11 kap. p.11.8–11.9 K3)

<sup>28</sup> Se bilaga 1, (11 kap. p.11.6 K3)

finansiella svårigheter hos gäldenären uppstår, att avtalsbrott sker eller att låntagaren sannolikt kommer att gå i konkurs. Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar som redovisats till upplupet anskaffningsvärde, skall beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattat kassaflöde diskonterat med effektivräntan.<sup>29</sup> Övriga finansiella anläggningstillgångar skall skrivas ned med det belopp som utgör skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och den uppskattning som tillgången motsvarar vid en eventuell överlåtelse på balansdagen. Ett aktiebolag eller en ekonomisk förening har enligt 4 kap. 6 § ÅRL, möjlighet att skriva upp en anläggningstillgång vars värde överstiger bokfört värde, enligt tillförlitliga och bestående beräkningar (11 kap. p.11.18–11.23 K3).

### **Borttagande från balansräkningen**

Finansiella tillgångar skall inte längre redovisas, då den avtalade rätten till kassaflödet från tillgången upphört eller reglerats, eller då samtliga väsentliga risker och förmåner som kan hänföras till ägandet överförs till annan part. Omständigheter då finansiella skulder inte längre skall redovisas, innefattar att den avtalade förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller upphört (11 kap. p.11.24–11.27 K3).

### **Säkringsredovisning**

Ett företag har möjlighet att säkra en fordran eller skuld i en utländsk valuta med ett terminsavtal i motsvarande valuta, med samma belopp och förfallodag. Denna form av redovisning sker då fordran eller skulden värderas till terminkursen. Säkringsredovisning innebär att under den tid redovisningen pågår, skall vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten inte redovisas i resultaträkningen. Ett säkringsinstrument skall bland annat uppfylla villkor för derivatinstrument som avser valuta, ränta och varor för att säkringsredovisning skall beviljas (11 kap. p.11.28–11.32 K3).

### **Sammanstatta finansiella instrument**

Finansiella instrument som omfattar en fordran eller en skuld i kombination med derivatinstrument, benämns sammansatta finansiella instrument.<sup>30</sup> Dessa instrument skall redovisas med eller utan uppdelning på komponenter, varav den komponent som utgörs av en fordran eller skuld skall redovisas och värderas separat. Redovisas istället ett sammansatt finansiellt instrument utan uppdelning, skall en anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet exklusive nedskrivning. Är tillgången en omsättningstillgång skall redovisning enligt lägsta värdets princip tillämpas (11 kap. p.11.42–11.44 K3).

### **Upplysningar**

Utöver specifikationen om upplysningskrav enligt 5 kap. 3 § första stycket ÅRL, skall ett företag lämna information om derivatinstrument, finansiella anläggningstillgångar som får värderas till verkligt värde och tillgångar vars bokförda värde är högre än verkligt värde. Då en tillgång finns kvar i balansräkningen trots att den överförs till annan part, skall upplysningar om tillgångens karaktär, redovisat värde, skulder, risker och förmåner

---

<sup>29</sup> Se bilaga 1, (11 kap. p.11.10 K3)

<sup>30</sup> Se bilaga 1, (11 kap. p.11.11 K3)

som är förknippade med ägandet anges. Tillämpas säkringsredovisning skall ett företag ange information om säkringsinstrumentet, dess verkliga värde på balansdagen samt karaktären på den säkrade risken (11 kap. p.11.45–11.46 K3).

## **4.3 Kap. 11 IFRS for SMEs**

### **4.3.1 Basic Financial Instruments**

Ett finansiellt instrument är ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång för en part och en finansiell skuld eller egetkapitalinstrument för en annan part. Ett företag skall tillämpa kapitel 11 vid redovisning av grundläggande finansiella instrument såsom kontanta medel, kundfordringar, leverantörsskulder, låneåtaganden som inte kan fastställas i form av kontanter och investeringar i icke-konvertibla och icke-inlösningsbara aktier. Innehav i joint venture, dotterföretag, intresseföretag och leasade tillgångar är exempel på grundläggande finansiella instrument som exkluderas i kapitlet (11 kap. p.11.3–11.8 IFRS for SMEs).

Ett företag skall redovisa finansiella tillgångar och finansiella skulder, endast då de ingår i avtal enligt villkor för finansiella instrument. Vid det första redovisningstillfället skall finansiella instrument värderas till transaktionspris, inklusive transaktionskostnader. En finansiell tillgång eller finansiell skuld, skall efter det första redovisningstillfället värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Finansiella instrument såsom låneåtaganden som inte kan fastställas i form av kontanter, skall värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Investeringar i icke-konvertibla och icke-inlösningsbara aktier, som är föremål för offentlig handel och vars värde kan värderas tillförlitligt, skall värderas till verkligt värde. Övriga investeringar av denna form av aktier skall värderas till anskaffningsvärde, minskat med nedskrivningar (11 kap. p.11.12–11.14 IFRS for SMEs).

I slutet av varje räkenskapsår skall ett företag granska om det föreligger ett nedskrivningsbehov för finansiella tillgångar, som värderats till anskaffningsvärdet eller upplupet anskaffningsvärde. Indikationer på att en nedskrivning bör genomföras är att kontraktsbrott uppstått eller gäldenären hamnat i betydande ekonomiska betalningssvårigheter som kan komma att åsamka en framtida konkurs. Är indikationerna tillräckligt starka skall en nedskrivning omedelbart genomföras. Nedskrivning av en finansiell tillgång som värderats till upplupet anskaffningsvärde, skall mätas till skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattat kassaflöde diskonterat med effektivräntan. För en finansiell tillgång som värderats till anskaffningsvärde, utgör nedskrivningen skillnaden mellan redovisat värde och det belopp som tillgången förväntas vara värd vid en eventuell överlåtelse på balansdagen (11 kap. p.11.21–11.25 IFRS for SMEs).

#### **Verkligt värde**

Finansiella instrument såsom investeringar i icke-konvertibla och icke-inlösningsbara aktier skall värderas till verkligt värde, om detta värde anses vara tillförlitligt. Ett företag skall uppskatta det verkliga värdet på aktierna enligt en bestämd ordning. Första steget vid värdering av dessa aktier är tillämpning av marknadsvärdet i form av noterade priser

på en aktiv marknad. Finns inget fastställt marknadsvärde på tillgången, skall priset för en transaktion som innefattar en liknande tillgång utgöra underlag för bedömning av det verkliga värdet. Sista steget i ordningen tillämpas då transaktionspriset inte är tillförlitligt och tillgångens verkliga värde skall därmed fastställas enligt värderingstekniker (11 kap. p.11.27 IFRS for SMEs).

### **Borttagande från balansräkningen**

En finansiell tillgång skall inte längre redovisas i balansräkningen, då dess avtalsenliga rätt till kassaflöde reglerats eller upphört, eller då alla väsentliga risker och förmåner förknippade med äganderätten överförts till annan part. En finansiell skuld skall inte längre redovisas, då skyldigheter som är förknippade med avtalet fullgjorts, annullerats eller upphört (11 kap. p.11.33–11.38 IFRS for SMEs).

### **Upplýsningar**

Ett företag skall lämna upplýsningar om redovisat värde på balansdagen för följande kategorier av finansiella tillgångar: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, finansiella tillgångar som är skuldförbindelser värderade till upplupet anskaffningsvärde och finansiella tillgångar som är egetkapitalinstrument värderade till anskaffningsvärde minskat med nedskrivningar. Upplýsningar skall lämnas gällande redovisat värde för följande finansiella skulder: finansiella skulder värderade till verkligt värde, finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde och lånelöften värderade till anskaffningsvärde minskat med nedskrivningar. Finns en finansiell tillgång kvar i balansräkningen, trots att ett företag överfört den finansiella tillgången till annan part, skall upplýsningar om tillgångens karaktär, redovisat värde, risker, förmåner och skulder förknippade med ägandet anges (11 kap. p.11.39–11.48 IFRS for SMEs).

## **4.4 Jämförelse mellan kap. 11 K3 och kap. 11 IFRS for SMEs**

Kapitel 11 i K3 behandlar finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet, medan motsvarande kapitel i IFRS for SMEs innehåller regler och principer för grundläggande finansiella instrument. Detta faktum bidrar till att kapitlen skiljer sig i en rad avseenden, främst beträffande tillämpningsområde och således värdering och redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Kapitlet innehåller likheter i form av bland annat nedskrivning av finansiella tillgångar. I tabellen nedan framställs likheter respektive olikheter mellan kapitel 11 i K3 och kapitel 11 i IFRS for SMEs.

<b>Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet/ Basic Financial Instrument</b>	<b>Kap. 11 K3</b>	<b>Kap. 11 IFRS for SMEs</b>
Definition av finansiella instrument	Ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller egetkapitalinstrument hos en annan part.	Ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller egetkapitalinstrument hos en annan part.

Omfattning	<p>Finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde och finansiella instrument som skall värderas utifrån anskaffningsvärdet såsom kontanta medel, kundfordringar, leverantörsskulder, aktier och andelar i andra företag. Innehav i joint venture och leasade tillgångar exkluderas i kapitlet.</p>	<p>Grundläggande finansiella instrument såsom kontanta medel, kundfordringar, leverantörsskulder, låneåtaganden som inte kan fastställas i form av kontanter och investeringar i icke-konvertibla och icke-inlösningsbara aktier. Kapitlet innefattar inte innehav i joint venture och leasade tillgångar.</p>
Värdering	<p>Vid första redovisningstillfället skall finansiella instrument värderas till anskaffningsvärdet, som innefattar transaktionspriset inklusive transaktionskostnader. Vid värdering efter det första redovisningstillfället skall finansiella instrument redovisas separat.</p>	<p>Vid det första redovisningstillfället skall finansiella instrument värderas till transaktionspris, inklusive transaktionskostnader. Efter det första redovisningstillfället skall finansiella instrument värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.</p>
Redovisning	<p>Omsättningstillgångar skall värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet enligt 4 kap. 9 § ÅRL. Kortfristiga skulder skall värderas till det högsta av anskaffningsvärdet och kostnaden för överföring eller reglering av skulden. Anskaffningsvärdet skall beräknas enligt effektivräntemetoden.</p> <p>Anläggningstillgångar skall redovisas med avdrag för nedskrivning och tillägg för uppskrivning, till anskaffningsvärdet.</p> <p>Långfristiga fordringar och skulder skall värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknat enligt</p>	<p>Finansiella instrument såsom låneåtaganden som inte kan fastställas i form av kontanter, skall värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar.</p> <p>Investeringar i icke-konvertibla och icke-inlösningsbara aktier, som är föremål för offentlig handel och vars värde kan värderas tillförlitligt, skall värderas till verkligt värde. Övriga investeringar av denna form av aktier skall värderas till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningar.</p>

	effektivräntemetoden.	
Nedskrivning	Enligt 4 kap. 5 § ÅRL, skall en tillgång vars värde på balansdagen understiger redovisat värde, skrivas ned. Nedskrivning för finansiella anläggningstillgångar som redovisats till upplupet anskaffningsvärde, beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattat kassaflöde diskonterat med effektivräntan. Övriga finansiella anläggningstillgångar skall skrivas ned med det belopp som utgör skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och den uppskattning som tillgången motsvarar vid en eventuell överlåtelse på balansdagen.	Nedskrivning av en finansiell tillgång som värderats till upplupet anskaffningsvärde skall mätas till skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattat kassaflöde, diskonterat med effektivräntan. För en finansiell tillgång som värderats till anskaffningsvärdet utgör nedskrivningen, skillnaden mellan redovisat värde och det belopp som tillgången förväntas vara värd vid en eventuell försäljning på balansdagen.
Uppskrivning	Enligt 4 kap. 6 § ÅRL, finns möjlighet att skriva upp en anläggningstillgång vars värde överstiger bokfört värde, enligt tillförlitliga och bestående beräkningar.	Ingen information finns tillgänglig.
Verkligt värde	Ingen information finns angiven.	Investeringar i icke-konvertibla och icke-inlösningsbara aktier skall värderas till verkligt värde, om detta värde anses vara tillförlitligt. Enligt följande ordning; instrumentets marknadsvärde, priset för en transaktion som innefattar en liknande tillgång eller värderingstekniker.
Säkringsredovisning	Säkringsredovisning innebär att under den tid redovisningen pågår, skall vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten inte redovisas	Ingen befintlig information.

	i resultaträkningen.	
Sammansatta finansiella instrument	Finansiella instrument som omfattar en fordran eller en skuld i kombination med derivatinstrument.	Ingen befintlig information.
Borttagande från balansräkningen	En finansiell tillgång skall inte längre redovisas i balansräkningen då dess avtalsenliga rätt till kassaflöde reglerats eller upphört, eller då alla väsentliga risker och förmåner förknippade med äganderätten överförs till annan part. En finansiell skuld skall inte längre redovisas, då skyldigheter som är förknippade med avtalet fullgjorts, annullerats eller upphört.	En finansiell tillgång skall inte längre redovisas i balansräkningen då dess avtalsenliga rätt till kassaflöde reglerats eller upphört, eller då alla väsentliga risker och förmåner förknippade med äganderätten överförs till annan part. En finansiell skuld skall inte längre redovisas, då skyldigheter som är förknippade med avtalet fullgjorts, annullerats eller upphört.
Upplýsingar	Upplýsningskrav enligt 5 kap. 3 § första stycket ÅRL. Ett företag skall även lämna information om derivatinstrument, finansiella anläggningstillgångar som får värderas till verkligt värde och tillgångar vars bokförda värde är högre än verkligt värde.	Redovisat värde för bland annat finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, finansiella tillgångar som är egetkapitalinstrument värderade till anskaffningsvärde minskat med nedskrivningar och finansiella skulder värderade till verkligt värde.

Figur 3: Jämförelse mellan kap. 11 K3 och kap. 11 IFRS for SMEs.

## 4.5 Kap. 12 K3

### 4.5.1 Finansiella instrument värderade till verkligt värde

Regelverket hänvisar till ÅRL, gällande vilka finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde. Enligt 4 kap. 14 b § ÅRL, skall finansiella instrument som inte utgör derivatinstrument eller fordringar som inte är föremål för handel värderas till anskaffningsvärde i enlighet med kapitel 11. Ytterligare exempel på finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde är egetkapitalinstrument som ett företag själv gett ut, avtalad ersättning vid förvärv och samgåenden, och andelar i dotterföretag, intresseföretag eller joint venture. Resterande finansiella tillgångar och finansiella skulder omfattas av kapitel 12 (12 kap. p.12.1 K3).

Vid det första redovisningstillfället skall ett företag redovisa en finansiell tillgång eller en finansiell skuld till dess verkliga värde. Transaktionspriset med avdrag för

transaktionskostnader, utgör vanligtvis verkligt värde. Efter det första redovisningstillfället skall finansiella instrument i slutet av varje räkenskapsår värderas till verkligt värde. Regelverket hänvisar till ÅRL, beträffande värdeförändringar av finansiella instrument. Värdeförändringar från föregående balansdag skall redovisas i resultaträkningen enligt 4 kap. 14 d § ÅRL (12 kap. p.12.1 K3).

### **Verkligt värde**

Det verkliga värdet är det belopp en tillgång skulle kunna överlåtas för eller en skuld skulle kunna regleras till, mellan oberoende parter som har ett gemensamt intresse av transaktionen. Regelverket hänvisar till ÅRL avseende beräkning av verkligt värde. Enligt 4 kap. 14 a § andra stycket ÅRL, skall det finansiella instrumentets verkliga värde bestämmas enligt ordningen: instrumentets marknadsvärde, marknadsvärdet för ett likartat instrument eller dess komponenter, eller värderingstekniker som är allmänt accepterade (12 kap. p.12.2–12.3 K3).

Ett finansiellt instruments verkliga värde beräknas på bästa sätt genom noterade priser på en aktiv marknad.<sup>31</sup> Saknar instrument ett fastställt marknadsvärde kan noterade priser för ett likartat instrument eller dess komponenter användas vid värdering av verkligt värde. Då ovanstående underlag inte finns tillgängliga vid beräkning av verkligt värde, skall specifika värderingstekniker tillämpas. Dessa tekniker används med syfte uppskatta ett rimligt värde baserat på tillgänglig marknadsinformation. Enligt 4 kap. 14 b § ÅRL, får värdering till verkligt värde inte ske om det finansiella instrumentets verkliga värde inte är tillförlitligt (12 kap. p.12.3–12.6 K3).

### **Säkringsredovisning**

Under den tid säkringsredovisning pågår, skall vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten inte redovisas i resultaträkningen. Säkringsredovisning är inte nödvändig om både den säkrade posten och säkringsinstrumentet värderas till verkligt värde (12 kap. p.12.7–12.9 K3).

### **Upplysningar**

Ett företag skall lämna upplysningar enligt 5 kap. 4 a § ÅRL, om finansiella instrument värderade till verkligt värde. Utöver dessa upplysningskrav skall information beträffande beräkning av verkligt värde anges samt upplysningar gällande ett finansiellt instrument vars verkliga värde inte längre är tillförlitligt (12 kap. p.12.10–12.11 K3).

## **4.6 Kap. 12 IFRS for SMEs**

### **4.6.1 Other Financial Instruments Issues**

Kapitel 12 behandlar övriga finansiella instrument som inte innefattas i kapitel 11. Kapitlet exkluderar även bland annat innehav i dotterföretag, intresseföretag och joint venture, avtal gällande villkorad tilläggsköpeskilling vid rörelseförvärv och rättigheter enligt försäkringsavtal eller leasingavtal såvida inte avtalen resulterar i en förlust för endera parten (12 kap. p.12.3 IFRS for SMEs).

---

<sup>31</sup> Se bilaga 1, (11 kap. p.11.7 K3)



Vid det första redovisningstillfället skall ett företag värdera finansiella tillgångar och finansiella skulder till verkligt värde, vilket vanligtvis är transaktionspriset. Efter det första redovisningstillfället skall samtliga finansiella tillgångar vid räkenskapsårets slut värderas till verkligt värde och eventuella förändringar av värdet skall redovisas i resultaträkningen. Egetkapitalinstrument som inte är föremål för offentlig handel och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt vis, skall värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning (12 kap. p.12.7–12.9 IFRS for SMEs).

### **Verkligt värde**

Ett företag skall tillämpa riktlinjer för värdering av verkligt värde enligt 11 kap. p.11.27–11.32 IFRS for SMEs. Vid det första redovisningstillfälle skall transaktionskostnader inte inkluderas vid värdering av finansiella instrument, som fortsättningsvis kommer att värderas till verkligt värde i resultaträkningen (12 kap. p.12.10–12.12 IFRS for SMEs).

### **Nedskrivning och borttagande från balansräkning**

Föreligger det ett nedskrivningsbehov för finansiella instrument som värderats till anskaffningsvärde skall vägledningarna i 11 kap. p.11.21–11.26 IFRS for SMEs följas. Ett företag skall tillämpa regler och principer i 11 kap. p.11.33–11.38 IFRS for SMEs, vid borttagande av finansiella tillgångar och finansiella skulder från balansräkningen (12 kap. p.12.13–12.14 IFRS for SMEs).

### **Säkringsredovisning**

Ett företag har under specifika omständigheter möjlighet att identifiera ett säkringsförhållande mellan ett säkringsinstrument och en säkrad post. Vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten tillåts genom säkringsredovisning redovisas i resultaträkningen vid samma tidpunkt. Säkringsredovisning kan tillämpas endast då säkringsinstrumentet bland annat uppfyller villkor för derivatinstrument som avser valuta, ränta och varor (12 kap. p.12.15–12.18 IFRS for SMEs).

### **Upplysningar**

Upplysningar om finansiella instrument skall tillämpas i enlighet med 11 kap. p.11.39–11.48 IFRS for SMEs. Följande upplysningar skall avseende säkringsredovisning anges: beskrivning av säkringen och säkringsinstrumentets verkliga värde på balansdagen och karaktären på den säkrade risken (12 kap. p.12.26–12.27 IFRS for SMEs).

## **4.7 Jämförelse mellan kap. 12 K3 och kap. 12 IFRS for SMEs**

Kapitel 12 i K3 behandlar finansiella instrument värderade till verkligt värde och kapitel 12 i IFRS for SMEs omfattar övriga finansiella instrument som inte innefattas i kapitel 11. På grund av att K3 endast behandlar värdering till verkligt värde, skiljer sig innehållet i kapitlen åt. Vissa finansiella tillgångar och finansiella skulder skall enligt kapitel 12 i IFRS for SMEs redovisas till anskaffningsvärdet, därav återfinns en rad hänvisningar till kapitel 11 i IFRS for SMEs. Tabellen nedan belyser likheter och olikheter mellan kapitel 12 i K3 och motsvarande kapitel i IFRS for SMEs.

<b>Finansiella instrument värderade till verkligt värde/Other Financial Instruemnets Issues</b>	<b>Kap. 12 K3</b>	<b>Kap. 12 IFRS for SMEs</b>
<p>Omfattning</p>	<p>4 kap. 14 b § ÅRL, anger vilka finansiella instrument som inte får redovisas till verkligt värde. Resterande finansiella tillgångar och finansiella skulder omfattas av kap. 12.</p>	<p>Kapitlet behandlar övriga finansiella instrument med undantag för dem som innefattas i kap. 11. Kapitlet exkluderar även avtal gällande villkorad tilläggsköpeskilling vid rörelseförvärv och rättigheter enligt försäkringsavtal eller leasingavtal.</p>
<p>Redovisning</p>	<p>Vid det första redovisningstillfället skall ett företag redovisa en finansiell tillgång eller en finansiell skuld till dess verkliga värde, transaktionspris exklusive transaktionskostnader.</p> <p>Efter det första redovisningstillfället skall finansiella instrument i slutet av varje räkenskapsår värderas till verkligt värde. Eventuell värdetförändring skall redovisas enligt 4 kap. 14 d § ÅRL.</p>	<p>Vid det första redovisningstillfället skall ett företag redovisa en finansiell tillgång eller en finansiell skuld till dess verkliga värde, transaktionspris.</p> <p>Efter det första redovisningstillfället skall finansiella instrument i slutet av varje räkenskapsår värderas till verkligt värde. Eventuell värdetförändring skall redovisas i resultaträkningen. Egetkapitalinstrument som inte är föremål för offentlig handel och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt vis, skall värderas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivning.</p>
<p>Definition av verkligt värde</p>	<p>Det verkliga värdet är det belopp en tillgång skulle kunna överlåtas för eller en skuld skulle kunna regleras till, mellan oberoende parter som har ett gemensamt</p>	<p>Ingen information finns angiven.</p>

	intresse av transaktionen.	
Beräkning av verkligt värde	Enligt följande ordning; instrumentets marknadsvärde, marknadsvärdet för ett likartade instrument eller dess komponenter, eller värderingstekniker som är allmänt accepterade.	Hänvisning till 11 kap. p.11.27–11.32 IFRS for SMEs.
Nedskrivning och borttagande från balansräkningen	Ingen information finns tillgänglig.	Hänvisning till 11 kap. p.11.21-11.26 och 11 kap. p.11-33-11.38 IFRS for SMEs.
Säkringsredovisning	Säkringsredovisning är inte nödvändig om både den säkrade posten och säkringsinstrumentet värderas till verkligt värde.	Säkringsredovisning innebär att vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten tillåts redovisas i resultaträkningen vid samma tidpunkt.
Upplysningar	Enligt 5 kap. 4 a § ÅRL, om finansiella instrument värderade till verkligt värde. Utöver dessa upplysningskrav skall information avseende beräkning av verkligt värde anges samt upplysningar gällande ett finansiellt instrument vars verkliga värde inte längre är tillförlitligt.	Upplysningar om finansiella instrument skall tillämpas i enlighet med 11 kap. p.11.39–11.48 IFRS for SMEs. Följande upplysningar skall beträffande säkringsredovisning anges; beskrivning av säkringen och säkringsinstrumentets verkliga värde på balansdagen och karaktären på den säkrade risken.

Figur 4. Jämförelse mellan kap. 12 K3 och kap. 12 IFRS for SMEs.

## 4.8 Kap. 15 K3

### 4.8.1 Joint Venture

Joint venture är ett avtal om samarbete mellan två eller flera parter, så kallade samägare, att gemensamt bedriva ekonomisk verksamhet med gemensamt bestämmande inflytande.<sup>32</sup> Gemensamma tillgångar, gemensamt styrda verksamheter och gemensamt styrda företag kan anta formen av en joint venture. Kapitel 15 behandlar samägares redovisning av joint venture vid upprättande av koncernredovisning (15 kap. p.15.1–15.5 K3).

<sup>32</sup> Se bilaga 1, (15 kap. p.15.2–15.4 K3)

### **Gemensamma tillgångar**

Tillgångar som samägarna har bestämmande inflytande över, benämns i ett joint venture som gemensamma tillgångar. Dessa tillgångar äger samägarna, genom att parterna bidragit eller förvärvat tillgångarna för användning i verksamheten. En samägare skall redovisa sin del av den gemensamma tillgången samt sin del av de skulder som uppkommer. Samägaren skall redovisa sin andel av intäkter från försäljning eller användning av verksamhetens produktion och de kostnader som uppstår. Även den andel av skulder och kostnader som samägaren tillsammans med övriga ägare ådragit sig, skall redovisas av den enskilda samägaren (15 kap. p.15.7 K3).

### **Gemensamt styrda verksamheter**

I en gemensamt styrd verksamhet bildas inte ett separat aktiebolag, handelsbolag eller annat företag, utan i denna form av joint venture bidrar samägarna med egna tillgångar och resurser till verksamheten. Vanligtvis framgår det i ett samarbetsavtal huruvida intäkter och kostnader skall fördelas mellan samägarna. En samägare skall i en gemensamt styrd verksamhet redovisa tillgångar och skulder som den bär ansvar för. De kostnader som uppstår och den andel av intäkter från försäljning av varor och tjänster som tillhör samägaren skall redovisas (15 kap. p.15.6 K3).

### **Gemensamt styrda företag**

Ett gemensamt styrt företag är den form av joint venture som bildar ett aktiebolag, handelsbolag eller annat företag.<sup>33</sup> Varje samägare äger andelar i företaget och har genom ett avtal fastställt gemensamt bestämmande inflytande över företaget. Regelverket hänvisar till ÅRL, gällande redovisning av gemensamt styrda företag som betraktas som intresseföretag. Enligt 7 kap. 25 § första stycket ÅRL, skall kapitalandelsmetoden eller klyvningsmetoden tillämpas, undantagsvis får även anskaffningsvärdemetoden tillämpas om särskilda villkor är uppfyllda, enligt 7 kap. 25 § tredje stycket ÅRL. Kapitalandelsmetoden skall tillämpas enligt kapitel 14, med avsteg från begreppet betydande inflytande som ersätts av gemensamt bestämmande inflytande. Klyvningsmetodens innebörd beskrivs i 7 kap. 30 § ÅRL. Anskaffningsvärdemetoden innebär att andelarna i ett gemensamt styrt företag skall värderas till anskaffningsvärde, ökat med tillskott och uppskrivningar samt minskat med återbetalningar och nedskrivningar (15 kap. p.15.8–15.9 K3).

### **Upplysningar**

En samägare skall lämna upplysningar beträffande redovisningsprinciper och det redovisade värdet för ägandet i gemensamt styrda företag. Information om den totala summan av förbindelser avseende en joint venture skall anges, varav den enskilda samägarens andel av investeringsåtaganden och totalt tillskjutet kapital av samtliga ägare (15 kap. p.15.10 K3).

### **Redovisning i juridisk person**

Enligt redovisning i juridisk person skall moderföretag, vid upprättande av årsredovisning, värdera företagens innehav till anskaffningsvärde i ett gemensamt styrt

---

<sup>33</sup> Se bilaga 1, (15 kap. p.15.5 K3)

företag. Anskaffningsvärdet skall minskas med nedskrivningar och ökas med uppskrivningar. Det redovisade värdet skall ökas med tillskott såsom aktieägartillskott och minskas med återbetalningar av tillskott (15 kap. p.15.11 K3).

## **4.9 Kap. 15 IFRS for SMEs**

### **4.9.1 Investments in Joint Venture**

En joint venture är ett avtal mellan två eller fler parter att tillsammans bilda en ekonomisk verksamhet med gemensamt bestämmande inflytande. En joint venture skapas genom gemensamma tillgångar, gemensamt styrda verksamheter och gemensamt styrda företag. Kapitel 15 behandlar redovisning av joint venture i koncerner (15 kap. p.15.1–15.3 IFRS for SMEs).

#### **Gemensamma tillgångar**

Denna form av joint venture innefattar gemensamt ägande och bestämmande inflytande över en eller flera tillgångar, som parterna köpt in eller bidragit med för användning i verksamheten. En samägare skall redovisa sin andel av den gemensamma tillgången samt de skulder som uppkommer. Intäkter från försäljning och användning av verksamhetens produktion samt kostnader, skall redovisas till den del samägaren bär ansvar. Skulder och kostnader skall även redovisas till den andel samägaren tillsammans med övriga ägare ådragit sig (15 kap. p.15.6–15.7 IFRS for SMEs).

#### **Gemensamt styrda verksamheter**

Joint venture som innefattar gemensam användning av samägarnas enskilda tillgångar och andra resurser, benämns gemensamt styrda verksamheter. Denna form av joint venture innebär inte att separata företag eller enheter bildas, utan varje enskild ägare bär ansvar för sina kostnader, skulder och finansiering. Ett joint ventureavtal innehåller vanligtvis bestämmelser om huruvida intäkter från försäljning och verksamhetens kostnader skall fördelas mellan samägarna. En samägare skall i gemensamt styrda verksamheter redovisa de enskilda tillgångar och skulder som uppkommer. Kostnader och den del av inkomsten från försäljning av varor och tjänster som hänförs till samägaren skall redovisas (15 kap. p.15.4–15.5 IFRS for SMEs).

#### **Gemensamt styrda företag**

Gemensamt styrda företag är den form av joint venture som bildar ett företag eller enhet, i vilket varje samägare äger andelar. Samägarna har även ingått ett avtal rörande gemensamt bestämmande inflytande över företagets ekonomiska verksamhet. En samägare skall redovisa sina intressen i det gemensamt styrda företaget genom anskaffningsvärdemetoden, kapitalandelsmetoden eller metoden för verkligt värde. Enligt anskaffningsvärdemetoden skall andelar som saknar fastställda prisuppgifter, redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Finns ett bestämt pris på andelarna i avtalet skall metoden för verkligt värde tillämpas. Enligt metoden för verkligt värde skall samägaren vid första redovisningstillfället redovisa sin andel av det gemensamt styrda företag, till köpeskillingen med avdrag för transaktionskostnader. Efter det första redovisningstillfället skall andelarna värderas till verkligt värde. Kapitalandelsmetoden skall tillämpas enligt kapitel 14. Betydande

inflytande som är ett återkommande begrepp i nämnt kapitel, skall dock ersättas med gemensamt bestämmande inflytande (15 kap. p.15.8–15.15 IFRS for SMEs).

### Upplysningar

En samägare skall i ett joint venture ange upplysningar om redovisningsprinciper och redovisat värde i gemensamt styrda företag. Information skall anges om verkligt värde av andelar i gemensamt styrda företag vars prisuppgifter är fastställda. Upplysningar skall även anges om det sammanlagda beloppet av åtaganden som har sitt ursprung i joint venture, inklusive samägarens enskilda andel av investeringsåtaganden och totalt inskjutet kapital av samtliga ägare (15 kap. p.15.19–15.21 IFRS for SMEs).

## 4.10 Jämförelse mellan kap. 15 K3 och kap. 15 IFRS for SMEs

Kapitel 15 i K3 och motsvarande kapitel i IFRS for SMEs reglerar upprättande av koncernredovisning i olika former av joint venture. Gemensamma tillgångar och gemensamt styrda verksamheter är de former av joint venture som innehåller väsentliga likheter regelverken emellan. Metoder för redovisning i gemensamt styrda företag och regler för upplysningar skiljer sig dock till viss del mellan standarderna, främst vid hänvisningar till ÅRL i K3. Nedan presenteras en tabell med syfte att belysa likheter respektive olikheter mellan kapitel 15 i K3 och kapitel 15 i IFRS for SMEs.

<b>Joint venture/Investment in Joint Ventures</b>	<b>Kap. 15 K3</b>	<b>Kap. 15 IFRS for SMEs</b>
Definition av joint venture	Ett avtal om samarbete mellan två eller flera parter att gemensamt bedriva ekonomisk verksamhet med gemensamt bestämmande inflytande.	Ett avtal om samarbete mellan två eller flera parter att gemensamt bedriva ekonomisk verksamhet med gemensamt bestämmande inflytande.
Gemensamma tillgångar	Tillgångar som samägarna äger och har bestämmande inflytande över, genom att parterna bidragit eller förvärvat tillgångarna för användning i verksamheten.	Tillgångar som samägarna äger och har bestämmande inflytande över, genom att parterna bidragit eller förvärvat tillgångarna för användning i verksamheten.
Gemensamt styrda verksamheter	Gemensam användning av samägarnas enskilda tillgångar och andra resurser. Denna form av joint venture bildar inte ett separat företag.	Gemensam användning av samägarnas enskilda tillgångar och andra resurser. Denna form av joint venture bildar inte ett separat företag.
Gemensamt styrda företag	Form av joint venture som bildar ett aktieföretag, handelsbolag eller annat företag och varje samägare äger andelar i företaget.	Form av joint venture som bildar ett företag eller enhet och varje samägare äger andelar i företaget.

Kapitalandelsmetoden	Tillämpas enligt 7 kap. 25 § första stycket ÅRL. Metoden beskrivs i kap. 14, K3.	Tillämpas enligt regler i kap. 14, IFRS for SMEs.
Klyvningsmetoden	Tillämpas enligt 7 kap. 25 § första stycket ÅRL. Metoden beskrivs i 7 kap. 30 § ÅRL.	Ingen information finns angiven.
Anskaffningsvärdemetoden	Andelarna skall värderas till anskaffningsvärde ökat med tillskott och uppskrivningar samt minskat med återbetalningar och nedskrivningar.	Andelar som saknar fastställda prisuppgifter, redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar.
Metoden för verkligt värde	Ingen information finns angiven.	Andelar skall redovisas till köpeskillingen med avdrag för transaktionskostnader och värderas till verkligt värde.
Upplysningar	Valda redovisningsprinciper, det redovisade värdet för ägandet i gemensamt styrda företag och den totala summan av förbindelser avseende en joint venture.	Valda redovisningsprinciper, det redovisade värdet för ägandet i gemensamt styrda företag, verkligt värde av andelar i gemensamt styrda företag vars prisuppgifter är fastställda och den totala summan av förbindelser avseende en joint venture.
Redovisning i juridisk person	Moderföretag skall vid upprättande av årsredovisning, värdera företagets innehav till anskaffningsvärde i ett gemensamt styrt företag.	Ingen information om annan redovisning i juridisk person finns angiven.

Figur 5. Jämförelse mellan kap. 15 K3 och kap. 15 IFRS for SMEs.

## 4.11 Kap. 17 K3

### 4.11.1 Materiella anläggningstillgångar

En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som förväntas vara användbar under mer än ett räkenskapsår. Denna tillgång nyttjas för produktion eller distribution av varor eller tjänster, uthyrning eller administrativa ändamål.<sup>34</sup> Ett företag skall redovisa en utgift som kan hänföras till en materiell anläggningstillgång, endast då en tillförlitlig beräkning av tillgångens anskaffningsvärde är möjlig. Även då sannolikheten är hög att de ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången, i framtiden kommer att

<sup>34</sup> Se bilaga 1, (17 kap. p.17.1 K3)

tillfalla företaget, skall utgifter avseende en materiell anläggningstillgång redovisas (17 kap. p.17.1–17.7 K3).

Vid det första redovisningstillfället skall en materiell anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet. Detta värde skall innefatta bland annat inköpspris inklusive avgifter vid eventuell import. Utgifter som direkt kan hänföras till tillgången såsom installation och monteringsutgifter, skall även ingå i anskaffningsvärdet. Kapitlet hänvisar till ÅRL avseende en materiell anläggningstillgångs anskaffningsvärde. Enligt 4 kap. 3 § tredje stycket ÅRL, skall en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader räknas in i anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång, med avdrag för produktionskostnader. Den materiella anläggningstillgångens anskaffningsvärde beräknas till det pris som skulle gälla vid kontant betalning vid förvärvstidpunkten. Vid förvärv genom testamente, gåva eller offentligt bidrag skall tillgångens anskaffningsvärde beräknas till verkligt värde. Även vid förvärv genom byte och hela eller delar av ersättningen består av icke-monetära tillgångar, skall tillgångens anskaffningsvärde beräknas till verkligt värde (17 kap. p.17.8–17.12 K3).

Efter det första redovisningstillfället skall en materiell anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärde, med avdrag för ackumulerade avskrivningar, ackumulerade nedskrivningar och uppskrivningar.<sup>35</sup> Utgifter såsom underhåll av tillgången skall redovisas löpande som kostnader vid den tidpunkt de uppkommer. Ett företag innefattas av valmöjligheten att tillämpa en linjär, degressiv eller produktionsberoende avskrivningsmetod. Regelverket hänvisar till ÅRL, beträffande uppskrivning av en materiell anläggningstillgång. Enligt 4 kap. 6 § ÅRL, har ett aktiebolag eller ekonomisk förening möjlighet att skriva upp en anläggningstillgång, då tillgångens värde överstiger bokfört värde enligt bestående och tillförlitliga beräkningar. Det belopp som skrivs upp skall avsättas till en uppskrivningsfond eller, i ett aktiebolag, öka aktiekapitalet genom en fondemission (17 kap. p.17.13–17.16 K3). Vid avyttring eller då tillgången inte förväntas bringa framtida ekonomiska fördelar, skall företag inte längre redovisa en materiell anläggningstillgång i balansräkningen (17 kap. p.17.18–17.19 K3).

### **Upplysningar**

Upplysningar om avskrivningsmetod, tillämpad nyttjandeperiod eller avskrivningsprocent skall lämnas för varje slag av materiell anläggningstillgång.<sup>36</sup> Upplysningskrav för materiella anläggningstillgångar finns specificerade i 5 kap. 3 § första stycket ÅRL. Regelverket hänvisar till 5 kap. 3 § tredje stycket ÅRL, gällande skattemässiga överavskrivningar. Dessa överavskrivningar skall redovisas som en bokslutsdisposition och ackumulerade överavskrivningar som en obeskattad reserv (17 kap. p.17.20–17.21 K3).

### **Redovisning i juridisk person**

Utgifter för en materiell anläggningstillgång får vid första redovisningstillfället redovisas som en kostnad i juridisk person. Tillgången skall dock vara av mindre värde eller ha en beräknad ekonomisk livslängd på högst tre år. Företaget måste dock genomfört

---

<sup>35</sup> Se bilaga 1, (17 kap. p.172 K3)

<sup>36</sup> Se bilaga 1, (17 kap. p.17.4 K3)



motsvarade avdrag i enlighet med IL. Anskaffningsvärdet av en materiell anläggningstillgång som förvärvats genom testamente eller gåva, får i juridisk person värderas till det värde som används vid beskattningen. Då en tillgång däremot förvärvats genom offentliga bidrag, kan anskaffningsvärdet minskas med bidragets storlek (17 kap. p.17.22–17.25 K3).

## **4.12 Kap. 17 IFRS for SMEs**

### **4.12.1 Property, Plant and Equipment**

Materiella anläggningstillgångar är fysiska tillgångar som används för produktion eller distribution av varor eller tjänster, uthyrning eller administrativa syften. Dessa tillgångar förväntas ha en nyttjandeperiod som överstiger ett räkenskapsår. Samtliga materiella anläggningstillgångar behandlas i kapitel 17, med avdrag för biologiska och icke förnyelsebara tillgångar såsom olja, naturgas och mineraler. Kapitlet omfattar förvaltningsfastigheter vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt utan onödiga kostnader eller arbete. Utgifter som är förknippade med en materiell anläggningstillgång skall redovisas endast då det finns stor sannolikhet att tillgången medför framtida ekonomiska fördelar och då anskaffningsvärdet av tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt vis (17 kap. p.17.1–17.4 IFRS for SMEs).

Vid första redovisningstillfället skall en materiell anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet. Inköpspris inklusive eventuella importavgifter och kostnader som är direkt hänförliga till tillgången, såsom installation och monteringsutgifter utgör komponenter i anskaffningsvärdet. Anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång skall fastställas med hjälp av det pris som skulle betalats kontant vid förvärvstidpunkten. En materiell anläggningstillgångs anskaffningsvärde skall beräknas till verkligt värde, om den förvärvats genom byte och ersättningen består av en eller flera icke monetära tillgångar (17 kap. p.17.9–17.12 IFRS for SMEs).

Samtliga materiella anläggningstillgångar skall efter det första redovisningstillfället redovisas till anskaffningsvärdet, med avdrag för ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar. Utgifter för underhåll av tillgången skall redovisas löpande under den period de uppstår. Ett företag skall välja den avskrivningsmetod, linjär, degressiv eller produktionsberoende, som främst återspeglar förväntad förbrukning av tillgångens framtida ekonomiska fördelar (17 kap. p.17.15–17.22 IFRS for SMEs). Ett företag skall inte redovisa en materiell anläggningstillgång vid avyttring eller då framtida ekonomiska fördelar inte förväntas uppstå genom användning (17 kap. p.17.27–17.30 IFRS for SMEs).

### **Upplysningar**

Upplysningar om varje slag av materiella anläggningstillgångar skall innehålla bland annat information om bokfört värde brutto, avskrivningsmetod, nyttjandeperiod eller avskrivningsprocent och ackumulerad avskrivning. Företaget skall även ange information beträffande tillgångens bokförda värde vid inledning och avslutning av räkenskapsåret, med upplysningar om tillägg gällande avyttringar, rörelseförvärv och avskrivningar (17 kap. p.17.31–17.32 IFRS for SMEs).

### 4.13 Jämförelse mellan kap. 17 K3 och kap. 17 IFRS for SMEs

Standarderna K3 och IFRS for SMEs behandlar i kapitel 17 redovisning av materiella anläggningstillgångar. Innehållet och strukturen i kapitlen är uppbyggda på ett liknande vis, dock skiljer sig kapitlen åt i vissa avseenden, främst vid hänvisningar till ÅRL och IL i K3. Nedanstående tabell framställer likheter och olikheter i kapitel 17 i K3 och motsvarande kapitel i IFRS for SMEs.

<b>Materiella anläggningstillgångar/Property, Plant and Equipment</b>	<b>Kap. 17 K3</b>	<b>Kap. 17 IFRS for SMEs</b>
Definition av materiell anläggningstillgång	En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som förväntas vara användbar under mer än ett räkenskapsår. Tillgången nyttjas för produktion eller distribution av varor eller tjänster, uthyrning eller administrativa ändamål.	En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som förväntas vara användbar under mer än ett räkenskapsår. Tillgången nyttjas för produktion eller distribution av varor eller tjänster, uthyrning eller administrativa ändamål.
Omfattning	Samtliga materiella anläggningstillgångar.	Samtliga materiella anläggningstillgångar med avdrag för biologiska och icke förnyelsebara tillgångar. Kapitlet omfattar även förvaltningsfastigheter vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt utan onödiga kostnader eller arbete.
Anskaffningsvärde	Tillgången skall redovisas till anskaffningsvärde. I detta värde ingår inköpspris inklusive avgifter som tillkommer vid eventuell import. Utgifter som direkt kan hänföras till tillgången såsom installations och monteringskostnader, skall även ingå i anskaffningsvärdet. Enligt 4 kap. 3 § tredje stycket ÅRL, skall en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader räknas in i anskaffningsvärdet för en	Tillgången skall redovisas till anskaffningsvärde. I detta värde ingår inköpspris inklusive avgifter som tillkommer vid eventuell import. Utgifter som direkt kan hänföras till tillgången såsom installations och monteringskostnader skall även ingå i anskaffningsvärdet.

	egentillverkad tillgång, med avdrag för produktionskostnader.	
Beräkning av anskaffningsvärde	Fastställs till det pris som skulle gälla vid kontant betalning vid förvärvstidpunkten.	Fastställs till det pris som skulle gälla vid kontant betalning vid förvärvstidpunkten.
Förvärv av tillgång genom testamente, gåva eller med stöd av offentliga bidrag	Anskaffningsvärdet beräknas till verkligt värde.	Ingen information finns angiven.
Förvärv av tillgång genom byte	Anskaffningsvärdet beräknas till verkligt värde, om hela eller delar av ersättningen består av icke-monetära tillgångar.	Anskaffningsvärdet beräknas till verkligt värde, om hela eller delar av ersättningen består av icke-monetära tillgångar.
Avskrivningsmetod	Linjär, degressiv eller produktionsberoende avskrivningsmetod.	Linjär, degressiv eller produktionsberoende avskrivningsmetod.
Redovisning	Till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar och uppskrivningar. Enligt 4 kap. 6 § ÅRL, har ett aktiebolag eller ekonomisk förening möjlighet att skriva upp en anläggningstillgång, då tillgångens värde överstiger bokfört värde enligt bestående och tillförlitliga beräkningar.	Till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.
Upplýsningar	Avskrivningsmetod, tillämpad nyttjandeperiod eller avskrivningsprocent och upplýsningskrav enligt 5 kap. 3 § första stycket ÅRL. Upplýsningar gällande överavskrivningar skall enligt 5 kap. 3 § tredje stycket ÅRL, redovisas som en bokslutsdisposition och ackumulerade överavskrivningar som en	Bokfört värde brutto, avskrivningsmetod, nyttjandeperiod eller avskrivningsprocent och ackumulerad avskrivning. Företaget skall även ange information avseende tillgångens bokförda värde vid inledningen och avslutning av räkenskapsåret, med upplýsningar om tillägg gällande avyttringar,

	obeskattad reserv.	rörelseförvärv och avskrivningar.
Redovisning i juridisk person	Utgifter för en materiell anläggningstillgång får vid första redovisningstillfället redovisas som en kostnad i juridisk person. Tillgången skall dock vara av mindre värde eller har en beräknad ekonomisk livslängd på högst tre år. Företaget måste dock genomfört motsvarande avdrag i enlighet med IL.	Information om annan redovisning i juridisk person saknas.

Figur 6: Jämförelse mellan kap. 17 K3 och kap. 17 IFRS for SMEs.

## 4.14 Kap. 19 K3

### 4.14.1 Rörelseförvärv och goodwill

Ett rörelseförvärv uppstår till följd av att separata företag eller verksamheter bildar en rapporterende enhet.<sup>37</sup> Detta förvärv kan utföras genom anskaffande av ett annat företags samtliga nettotillgångar, andelar av eget kapital, skulder eller vissa nettotillgångar som tillsammans utgör en eller flera rörelser. Förvärvaren av rörelsen erhåller bestämmande inflytande över hela enheten och finansiering av förvärvet kan ske genom emittering av egetkapitalinstrument, lån, egna medel eller andra tillgångar (19 kap. p.19.1–19.5 K3).

Regelverket hänvisar till ÅRL, beträffande redovisning av rörelseförvärv och enligt 7 kap. 19-22a § ÅRL, skall ett rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden. Denna metod skall tillämpas från och med den tidpunkt då förvärvaren erhåller bestämmande inflytande över enheten. Det bestämmande inflytandet avgörs genom rätten att skapa finansiella och operativa strategier, med syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Transaktionen behöver inte vara avslutad eller lagligt fastställd. En förvärvsanalys innehåller nedanstående fyra delar (19 kap. p.19.6 K3).

#### Identifiering av förvärvaren

Vid ett rörelseförvärv skall en förvärvare identifieras, dock föreligger svårigheter att identifiera vilket av företagen som är förvärvaren. Identifieringsprocessen kan underlättas genom att beakta omständigheter kring förvärvet, såsom det verkliga värdet av rörelseförvärvet. Det företag med det högsta verkliga värdet kan anses vara förvärvaren och därmed erhålla bestämmande inflytande över enheten (19 kap. p.19.7 K3).

#### Beräkning av anskaffningsvärde

Den förvärvade enhetens anskaffningsvärde beräknas genom summan av köpeskillingen och utgifter som direkt kan hänföras till rörelseförvärvet. Köpeskillingen kan i vissa avseenden komma att justeras vid en senare tidpunkt, till följd av exempelvis framtida

<sup>37</sup> Se bilaga 1, (19 kap. p.19.2 K3)

resultat. Uppskattningen måste dock vara tillförlitlig för att justeringen av värdet skall ingå i det slutgiltiga anskaffningsvärdet (19 kap. p.19.8 K3).

### **Fördelning av anskaffningsvärde**

Anskaffningsvärdet av identifierbara förvärvade tillgångar och skulder skall fastställas till dess verkliga värde. Det verkliga värdet kan beräknas bland annat genom att tillämpa nettoförsäljningsvärdet vid värdering av finansiella instrument och nuvärdet vid värdering av fordringar och skulder, med ränta som avviker från marknadsmässig ränta. Icke identifierbara tillgångar som är en del av förvärvet skall värderas till verkligt värde, genom fastställda priser på en aktiv marknad (19 kap. p.19.9–19.13 K3).

Goodwill eller negativ goodwill är skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet netto på enhetens identifierbara förvärvade tillgångar och skulder. Om förvärvsanalysen visar negativ goodwill skall posten omprövas genom en ny värdering av enhetens verkliga värde netto och en ny beräkning av anskaffningsvärdet. Är dock det verkliga värdet netto fortfarande högre än anskaffningsvärdet, skall negativ goodwill redovisas direkt i resultaträkningen (19 kap. p.19.9–19.13 K3).<sup>38</sup>

Värdering av tillgångar och skulder skall korrigeras vid räkenskapsårets slut, om redovisning av rörelseförvärvet är ofullständig. Korrigeringar genomförs med syfte att bättre återge faktiska förhållanden av förvärvet och skall ske inom tolv månader efter förvärvstidpunkten (19 kap. p.19.3 K3).

### **Redovisning**

Ett varumärke som är en identifierbar immateriell tillgång skall redovisas avskilt, då dess verkliga värde kan uppskattas som tillförlitligt. Övriga identifierbara tillgångar och skulder skall även redovisas avskilt, om de kan beräknas på ett tillförlitligt vis. Tillgångar och skulder skall redovisas till det värde som beräknades vid den tidpunkt det förvärvade företaget erhöll bestämmande inflytande (19 kap. p.19.14 K3).

Goodwill skall redovisas som en tillgång och värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar efter det första redovisningstillfället.<sup>39</sup> Regelverket hänvisar till ÅRL, avseende nyttjandeperiod för goodwill. Enligt 4 kap. 4 § andra stycket ÅRL, skall nyttjandetiden för goodwill uppgå till högst fem år. Endast vid särskilda förhållanden kan en längre avskrivningstid som överstiger tio år beviljas (19 kap. p.19.16 K3).

### **Upplysningar**

Vid samtliga rörelseförvärv skall upplysningar anges beträffande förvärvstidpunkt, namn och beskrivning av enhetens företag eller verksamhet samt storlek på den eventuella negativa goodwill som intäktsförts. De upplysningar om goodwill som skall lämnas är tillämplad nyttjandeperiod alternativt avskrivningsprocent. Skälen för en längre avskrivningstid än fem år skall anges i en not, enligt regelverkets hänvisning till 4 kap. 4 § andra stycket ÅRL (19 kap. p.19.18–19.19 K3).

---

<sup>38</sup> Se bilaga 1, (19 kap. p.19.4 K3)

<sup>39</sup> Se bilaga 1, (19 kap. p.19.3 K3)

## **Redovisning i juridisk person**

Uppstår negativ goodwill vid ett inkråmsförvärv av en juridisk person, föreligger krav på en ny värdering av rörelseförvärvets identifierbara tillgångar och skulder samt en ny beräkning av anskaffningsvärdet. Kvarstår negativ goodwill finns möjlighet att redovisa posten systematiskt som en intäkt under en beräknad kvarvarande genomsnittlig nyttjandeperiod (19 kap. p.19.20 K3).

## **4.15 Kap. 19 IFRS for SMEs**

### **4.15.1 Business combination and goodwill**

Ett rörelseförvärv är en sammanslagning av separata företag eller verksamheter till en rapporterende enhet. Förvärvaren erhåller kontroll över enheten från och med den tidpunkt förvärvet ägde rum. Ett rörelseförvärv kan uppstå till följd av skattemässiga och juridiska skäl och kan innefatta förvärv av ett annat företags egna kapital, samtliga nettotillgångar, skulder eller vissa nettotillgångar som tillsammans bildar en eller fler verksamheter. Egetkapitalinstrument, lån, egna medel eller andra tillgångar är finansieringsinstrument som används vid ett rörelseförvärv (19 kap. p.19.1–19.3 IFRS for SMEs).

Samtliga rörelseförvärv skall redovisas genom tillämpning av förvärvsmetoden. En förvärvsanalys innefattar följande fyra delar (19 kap. p.19.6 IFRS for SMEs).

#### **Identifiering av förvärvaren**

En förvärvare av enheten skall utses vid samtliga rörelseförvärv och tilldelas kontroll genom rätten att utforma finansiella och operativa strategier för enheten. Det är inte nödvändigt att transaktionen är avslutad eller lagligt fastställd, för att förvärvaren skall erhålla kontroll. Det kan dock uppstå svårigheter vid identifiering av förvärvaren, detta faktum bidrar till att förhållanden kring förvärvet skall iakttas. Ett exempel på ett sådant förhållande är att den verksamhet med det högsta verkliga värdet, kan utses till enhetens förvärvare och därmed tilldelas kontroll (19 kap. p.19.8–19.10 IFRS for SMEs).

#### **Beräkning av anskaffningsvärde**

Anskaffningsvärdet skall beräknas till summan av det verkliga värdet vid förvärvstidpunkten och kostnader som direkt kan hänföras till rörelseförvärvet. Anskaffningsvärdet kan korrigeras till följd av framtida händelser som kan komma att påverka värdet av enheten. Dessa justeringar godkänns om de anses vara sannolika och tillförlitliga (19 kap. p.19.11 IFRS for SMEs).

#### **Fördelning av anskaffningsvärde**

Anskaffningsvärdet skall vid förvärvstidpunkten fastställas, genom värdering av identifierbara tillgångar och skulder till verkligt värde netto. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet netto av rörelseförvärvet utgör goodwill respektive negativ goodwill. Identifierbara tillgångar och skulder skall redovisas separat, endast då det verkliga värdet uppskattas vara tillförlitligt. Om redovisningen av rörelseförvärvet vid räkenskapsårets slut är bristfällig, skall värdet av tillgångar och

skulder korrigeras. Detta skall ske inom tolv månader efter förvärvstidpunkten, för att återge en mer korrekt bild av förvärvet (19 kap. p.19.11–19.19 IFRS for SMEs).

Goodwill skall redovisas som en tillgång vid ett rörelseförvärv. Goodwill beräknas genom skillnaden som uppkommer om förvärvarens andel av det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder är lägre än anskaffningsvärdet. Efter det första redovisningstillfället skall goodwill beräknas till anskaffningsvärdet, minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nyttjandeperioden för goodwill skall antas vara tio år, då fastställandet av en trovärdig livslängd för goodwill är svår att bedöma. Negativ goodwill uppstår då det verkliga värdet netto är högre än anskaffningsvärdet av rörelseförvärvet. Om denna post kvarstår efter det att förvärvets verkliga värde och anskaffningsvärde omprövats, skall negativ goodwill redovisas direkt i resultaträkningen (19 kap. p.19.22–19.24 IFRS for SMEs).

### Uppllysningar

Förvärvaren skall för varje rörelseförvärv som skett under perioden ange uppllysningar om förvärvstidpunkten samt namn och beskrivning av enhetens företag/verksamhet. Uppllysningar om rörelseförvärvets kostnad och en beskrivning av komponenterna i den sammanlagda kostnaden, såsom likvida medel och egetkapitalinstrument skall anges. Det skall finnas information om det redovisade värdet av förvärvade tillgångar, skulder och goodwill/negativ goodwill. Förvärvaren skall även ange uppllysningar rörande goodwill vid inledningen respektive slutet av räkenskapsåret. Detta skall genomföras med syfte att belysa förändringar som uppkommer till följd av nya rörelseförvärv och nedskrivningar (19 kap. p.19.25–19.26 IFRS for SMEs).

## 4.16 Jämförelse mellan kap. 19 K3 och kap. 19 IFRS for SMEs

Kapitel 19 i K3 och kapitel 19 i IFRS for SMEs behandlar redovisning av rörelseförvärv och goodwill. Kapitlens innehåll och struktur är uppbyggda på ett likartat vis och enligt K3 och IFRS for SMEs skall förvärvsmetoden tillämpas och en förvärvsanalys upprättas vid ett rörelseförvärv. Kapitel 19 i K3 skiljer sig dock gällande nedskrivning av goodwill, till följd av hänvisning till ÅRL i K3. Nedanstående tabell redogör för likheter respektive olikheter i kapitel 19 i K3 och motsvarande kapitel i IFRS for SMEs.

<b>Rörelseförvärv och goodwill/Business combinations and goodwill</b>	<b>Kap. 19 K3</b>	<b>Kap. 19 IFRS for SMEs</b>
Definition av rörelseförvärv	Separata företag eller verksamheter bildar en rapporterende enhet.	Separata företag eller verksamheter bildar en rapporterende enhet.
Definition av goodwill/negativ goodwill	Den skillnad som uppkommer mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder.	Den skillnad som uppkommer mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder.

Metod	Förvärvsmetoden, enligt 7 kap. 19-22a § ÅRL.	Förvärvsmetoden.
Identifiering av förvärvaren	En förvärvare skall identifieras.	En förvärvare skall identifieras.
Beräkning av anskaffningsvärde	Summan av köpeskillingen och rörelseförvärvets utgifter.	Summan av köpeskillingen och rörelseförvärvets utgifter.
Fördelning av anskaffningsvärde	Anskaffningsvärdet av identifierbara förvärvade tillgångar och skulder skall fastställas till dess verkliga värde. Korrigeringar av förvärvets värdering skall ske inom tolv månader efter förvärvstidpunkten.	Anskaffningsvärdet av identifierbara förvärvade tillgångar och skulder skall fastställas till dess verkliga värde. Korrigeringar av förvärvets värdering skall ske inom tolv månader efter förvärvstidpunkten.
Redovisning	Förvärvade identifierbara tillgångar och skulder skall redovisas separat då de kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.	Denna punkt återfinns inte i IFRS for SMEs. Information om huruvida förvärvet skall redovisas behandlas på samma vis i ovanstående punkt.
Avskrivning av goodwill	Enligt 4 kap. 4 § andra stycket ÅRL, skall nyttjandeperioden uppgå till högst fem år, dock kan en längre avskrivningsperiod vid särskilda förhållanden beviljas.	Nyttjandeperioden för goodwill antas vara tio år, då fastställandet av en trovärdig livslängd för goodwill är svår att bedöma.
Upplysningar	Förvärvstidpunkt, namn och beskrivning av enhetens företag och verksamheter och storlek på negativ goodwill som intäktsförts, tillämpad nyttjandeperiod alternativt avskrivningsprocent för goodwill.	Förvärvstidpunkt, namn och beskrivning av enhetens företag och verksamheter, rörelseförvärvets kostnad och en beskrivning av komponenterna i den sammanlagda kostnaden, information om det redovisade värdet av förvärvade tillgångar, skulder och goodwill/negativ goodwill.
Redovisning i juridisk person	Uppstår negativ goodwill föreligger krav på en omprövning av förvärvets verkliga värde netto och anskaffningsvärde.	Inga uppgifter om annan redovisning i juridisk person anges.



	Möjlighet att redovisa negativ goodwill systematiskt som en intäkt under en genomsnittlig nyttjandeperiod.	
--	--	--

Figur 7: Jämförelse mellan kap. 19 K3 och kap. 19 IFRS for SMEs.

## 4.17 Kap. 20 K3

### 4.17.1 Leasingavtal

Ett leasingavtal är ett avtal mellan en leasgivare och en lestagare, om rätten att använda en tillgång i utbyte mot betalning, under en tidsperiod med bestämda villkor.<sup>40</sup> Vid samtliga leasingavtal skall kapitel 20 tillämpas, med undantag för värdering av fastigheter som innehas av lestagare och som redovisas som förvaltningsfastighet samt licensavtal för exempelvis film, manuskript och patent (20 kap. p.20.1–20.3 K3). Det finns två typer av leasingavtal, finansiella och operationella avtal. Huruvida ett leasingavtal skall klassificeras beror på avtalets ekonomiska innebörd och inte juridiska form. Ett avtal kan bland annat klassificeras som finansiellt, genom att tillgångens ekonomiska risker och fördelar överförs från leasgivaren till lestagaren.<sup>41</sup> När äganderätten övergår vid periodens slut anses avtalet vara finansiellt, dock är den leasade tillgångens äganderätt ingen avgörande faktor för ett finansiellt avtal. Då leasingperioden bland annat omfattar större delen av tillgångens ekonomiska livslängd utan att äganderätten övergår, betraktas avtalet även som finansiellt. Operationell leasing är ett avtal som inte är av finansiell karaktär. Ett exempel på operationell leasing är hyra av lokal (20 kap. p.20.3–20.9 K3).

#### Leastagarens redovisning av leasingavtal – finansiella avtal

Leastagaren skall vid det första redovisningstillfället redovisa sina rättigheter och skyldigheter som tillgångar och skulder i balansräkningen. Dessa skall värderas till verkligt värde och nuvärdet av minimileasavgifterna.<sup>42</sup> Avtalets implicita ränta skall användas vid beräkning av nuvärdet av minimileasavgifterna. Om den implicita räntan inte kan fastställas skall den marginella låneräntan tillämpas (20 kap. p.20.12 K3).<sup>43</sup>

Efter det första redovisningstillfället skall lestagaren tillämpa effektivräntemetoden, för att fördela minimileasavgifterna på ränta och amortering av skulden. Räntan skall fördelas så att en fast räntesats belastar varje räkenskapsår under leasingperioden. Variabla avgifter skall under det räkenskapsår utgifterna uppstår, redovisas som en kostnad.<sup>44</sup> En leasad tillgång skall skrivas av helt under leasingperioden, då det råder osäkerhet kring om äganderätten kommer att övergå till lestagaren vid periodens slut. En leasad tillgång skall skrivas av enligt reglerna i det allmänna rådet om avskrivning av tillgångar av motsvarande slag (20 kap. p.20.13–20.14 K3).

<sup>40</sup> Se bilaga 1, (20 kap. p.20.3 K3)

<sup>41</sup> Se bilaga 1, (20 kap. p.20.4 K3)

<sup>42</sup> Se bilaga 1, (20 kap. p.20.8 K3)

<sup>43</sup> Se bilaga 1, (20 kap. p.20.5–20.6 K3)

<sup>44</sup> Se bilaga 1, (20 kap. p.20.9 K3)

En leasagare skall då ett finansiellt avtal föreligger, lämna upplysningar om den leasade tillgångens redovisade värde per balansdag. Leasagaren skall även lämna en beskrivning om ingångna leasingavtal, innehållande variabla avgifter, vidareuthyrning, eventuella restriktioner, indexklausuler och villkor avseende förvärvande av tillgången eller förlängning av avtalet. Regelverket hänvisar till ÅRL, gällande upplysningar av finansiella leasingavtal. Enligt 5 kap. 10 § andra stycket ÅRL, skall varje skuldpost som förfaller till betalning senare än ett år samt senare än fem år efter balansdagen anges i balansräkningen (20 kap. p.20.1–20.3 K3).

### **Leasagarens redovisning av leasingavtal – operationella avtal**

Leasagaren skall redovisa avgifterna för operationella avtal som en kostnad linjärt över perioden, inklusive den första förhöjda hyran, dock med avdrag för tjänster som försäkring och underhåll. Det förekommer dock undantag gällande redovisning av leasingavgifterna, exempelvis då en systematisk fördelning av avgifterna återger en bättre ekonomisk nytta för leasagaren (20 kap. p.20.16 K3).

I ej uppsägningsbara operationella leasingavtal skall leasagaren ange upplysningar om samtliga framtida minimileasavgifter per balansdag vid perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år. Det skall finnas information om räkenskapsårets sammanlagda leasingavgifter som kostnadsförts och en allmän beskrivning av ingångna leasingavtal skall upprättas. Beskrivningen kan exempelvis innehålla variabla avgifter, indexklausuler, vidareuthyrning, eventuella restriktioner och villkor gällande förvärvande av tillgången eller förlängning av avtalet (20 kap. p.20.17 K3).

### **Leasgivarens redovisning av leasingavtal – finansiella avtal**

Vid det första redovisningstillfället för finansiellt avtal skall leasgivaren redovisa den uthyrda tillgången som en fordran i balansräkningen, beräknat till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen i ett leasingavtal.<sup>45</sup> Efter det första redovisningstillfället skall finansiella intäkter från den leasade tillgången fördelas under leasingperioden. Erhållna leasingbetalningar skall minska fordran och ej intjänade finansiella intäkter. Belopp för service och underhåll skall dock inte inkluderas (20 kap. p.20.18–20.19 K3).

En leasgivare skall avseende finansiella avtal lämna upplysningar om ej intjänade finansiella intäkter, ej garanterade restvärden och osäkra fordringar av minimileasavgifter. Leasgivaren skall även ange information om resultatets variabla avgifter och en beskrivning av ingångna leasingavtal. Beskrivningen skall innehålla uppgifter om indexklausuler, vidareuthyrning, eventuella restriktioner och villkor om förvärvande av tillgång eller förlängning av avtal (20 kap. p.20.22 K3).

### **Leasgivarens redovisning av leasingavtal – operationella avtal**

Leasgivaren skall vid ett operationellt avtal redovisa den uthyrda tillgången i balansräkningen. Leasinginkomster skall redovisas linjärt över leasingperioden, inklusive den första förhöjda hyran men exklusive inkomster för försäkring och underhåll.

---

<sup>45</sup> Se bilaga 1, (20 kap. p.20.7 K3)

Avskrivningar och andra kostnader som direkt kan hänföras till intäkten, skall redovisas under det räkenskapsår de uppkommer (20 kap. p.20.23–20.25 K3).

I ej uppsägningsbara operationella avtal skall leasgivaren lämna upplysningar om sammanlagda framtida minimileasavgifter per balansdag vid perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år. Information om resultatets totala variabla avgifter och en allmän beskrivning om ingångna leasingavtal skall anges. Den allmänna beskrivningen skall exempelvis innehålla indexklausuler, eventuella restriktioner och villkor beträffande förvärvande av tillgång och förlängning av avtal (20 kap. p.20.27 K3).

### **Sale and leaseback-transaktioner**

En sale and leaseback-transaktion är en försäljning av en tillgång med efterföljande leasing. Enligt ett finansiellt leasingavtal skall säljaren/leastagaren periodisera det belopp som utgör skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och försäljningspris, som en intäkt. Enligt ett operationellt leasingavtal där transaktionen har sitt ursprung i verkligt värde, skall säljaren/leastagaren redovisa vinst respektive förlust under det räkenskapsår som försäljningen inträffat. Transaktionen skall redovisas på samma vis om försäljningspriset understiger verkligt värde. Skillnaden skall dock periodiseras över tillgångens nyttjandeperiod om försäljningspriset överstiger verkligt värde (20 kap. p.20.28–20.29 K3).

Upplysningar avseende sale and leaseback-transaktioner skall utformas i enlighet med upplysningskraven för finansiella och operationella leasingavtal. Den allmänna beskrivningen om ingångna leasingavtal skall dock även innehålla unika eller ovanliga villkor för denna form av transaktion (20 kap. p.20.30 K3).

### **Redovisning i juridisk person**

Samtliga finansiella leasingavtal får i juridisk person redovisas enligt reglerna för operationella leasingavtal. Upplysning om den leasade tillgångens redovisade värde per balansdag skall dock lämnas, enligt reglerna för ett finansiellt avtal (20 kap. p.20.31–20.32 K3).

## **4.18 Kap. 20 IFRS for SMEs**

### **4.18.1 Leases**

Samtliga leasingavtal skall redovisas enligt kapitel 20, med undantag för avtal om forskning eller användning av mineraler, olja och naturgas. Licensavtal för bland annat film, patent och manuskript, värdering av förvaltningsfastigheter och värdering av biologiska tillgångar som innehas av leastagaren, är ytterligare områden som inte behandlas i kapitlet. Ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt avtal, då de ekonomiska riskerna och fördelarna som är förknippade med ägandet övergår till leastagaren. Då de ekonomiska riskerna och fördelarna inte övergår till leastagaren klassificeras ett leasingavtal istället som operationellt. Det är transaktionens innehåll och inte formen av kontraktet som avgör om ett avtal skall betraktas som finansiellt respektive operationellt (20 kap. p.20.1–20.5 IFRS for SMEs).

### **Leastagarens redovisning av leasingavtal – finansiella avtal**

Leastagaren skall vid det första redovisningstillfället redovisa rättigheter och skyldigheter som tillgångar och skulder i balansräkningen. Dessa skall vid avtalets undertecknade redovisas till ett belopp som motsvarar verkligt värde eller nuvärde av minimileasavgifterna av den leasade tillgången. Kostnader såsom förhandlingar och upprättande av avtal skall redovisas som en tillgång, till följd av att dessa kostnader är direkt förknippade med avtalet. Nuvärdet av minimileasavgifterna skall beräknas genom avtalets implicita ränta. Om den implicita räntan inte kan fastställas skall den marginella låneräntan tillämpas (20 kap. p.20.9–20.10 IFRS for SMEs).

Efter det första redovisningstillfället skall leastagaren fördela minimileasavgifterna på räntan och amortering av skulden i enlighet med effektivräntemetoden. En leastagare skall fördela räntan över leasingperioden, med syfte att fastställa en konstant räntesats för den skuld som återstår. Variabla avgifter som uppkommer skall redovisas som kostnader under den period de uppstår. Leastagaren skall skriva av tillgången enligt 17, 18 och 19 kapitel i regelverket, beroende på dess karaktär och form. En tillgång skall skrivas av helt under leasingperioden eller nyttjandeperioden, om äganderätten inte med säkerhet övergår till leastagaren vid periodens slut (20 kap. p.20.11–20.12 IFRS for SMEs).

En leastagare skall beträffande finansiella avtal lämna upplysningar vid utgången av räkenskapsåret, om samtliga tillgångars redovisade värde samt totala framtida minimileasavgifter. Information om minimileasavgifter skall lämnas vid perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år. En leastagare skall beskriva de mest väsentliga villkoren som upprättats i avtalet, såsom variabla avgifter, vidare uthyrning, eventuella restriktioner, indexklausuler, förnyelse eller förvärv av den leasade tillgången (20 kap. p.20.13–20.14 IFRS for SMEs).

### **Leastagarens redovisning av leasingavtal – operationella avtal**

Leastagaren skall vid operationella avtal redovisa leasingavgifter, med avdrag för tjänster som försäkring och underhåll, som en kostnad linjärt över den avtalade perioden. Det finns dock undantag när leasingavgifterna kan fördelas på ett annat systematiskt vis till fördel för leastagaren (20 kap. p.20.15 IFRS for SMEs).

Leastagaren skall vid icke uppsägningsbara operationella avtal ange upplysningar om de totala framtida minimileasavgifterna under perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år. Information skall anges gällande kostnadsförda leasingavgifter och en allmän beskrivning av villkor i avtalet som exempelvis variabla kostnader, vidare uthyrning, eventuella restriktioner, indexklausuler och förlängning eller förvärv av leasad tillgång skall upprättas (20 kap. p.20.16 IFRS for SMEs).

### **Leasgivarens redovisning av leasingavtal – finansiella avtal**

Vid första redovisningstillfället skall leasgivaren vid finansiella avtal redovisa den uthyrda tillgången som en fordran i balansräkningen till ett belopp motsvarande nettoinvesteringen. Efter det första redovisningstillfället skall redovisning av finansiella intäkter baseras på en konstant avkastning på leasgivarens nettoinvestering. Erhållna

leasingbetalningar exklusive tjänster som service, skall minska fordran och ej intjänade finansiella intäkter (20 kap. p.20.17–20.19 IFRS for SMEs).

Leasgivaren skall vid ett finansiellt avtal ange information som har sitt ursprung i en avstämning mellan bruttoinvesteringen och nuvärdet av minimileasavgifterna som erhålls i slutet av perioden. Leasgivaren skall redogöra för nämnda upplysningar vid perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år. Information skall även anges om ej intjänade finansiella intäkter, ej garanterade restvärden som övergår till leasgivaren, ackumulerade reserver för fordringar av osäkra minimileasavgifter och variabla avgifter som intäktsförts under perioden. En beskrivning av de mest relevanta villkoren i avtalet såsom variabla avgifter, indexklausuler, vidare uthyrning, eventuella restriktioner och förlängning eller förvärv av leasad tillgång skall upprättas (20 kap. p.20.23 IFRS for SMEs).

### **Leasgivarens redovisning av leasingavtal – operationella avtal**

Leasgivaren skall enligt ett operationellt leasingavtal redovisa den uthyrda tillgången i den post i balansräkningen som motsvarande slag av tillgångar redovisas. Leasingintäkter med avdrag för tjänster såsom försäkring och underhåll skall redovisas linjärt över leasingperioden i resultaträkningen. Leasgivaren skall redovisa kostnader inklusive avskrivningar som uppstår i samband med leasingintäkter (20 kap. p.20.24–20.25 IFRS for SMEs).

Leasgivaren skall vid icke uppsägningsbara operationella avtal ange upplysningar om framtida minimileasavgifter vid perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år. Information om summan av variabla avgifter som intäktsförts skall anges samt en beskrivning av leasingavtalets mest väsentliga villkor såsom variabla avgifter, indexklausuler, eventuella restriktioner och förlängning eller förvärv av leasad tillgång skall anges (20 kap. p.20.30–20.31 IFRS for SMEs).

### **Sale and leaseback-transaktioner**

En sale and leaseback-transaktion är en försäljning av en tillgång med efterföljande leasing. I en sale and leaseback-transaktion, i ett finansiellt leasingavtal, skall säljaren/leasagaren inte omedelbart redovisa intäkter som överstiger tillgångens bokförda värde. Säljaren/leasagaren skall istället fördela överskottet över leasingperioden. När en sale and leaseback-transaktion kan fastställas till dess verkliga värde i ett operationellt avtal skall säljaren/leasagaren redovisa resultatet omedelbart. Understiger försäljningspriset verkligt värde skall säljaren/leasagaren redovisa vinst och förlust direkt om inte förlusten kan kompenseras med framtida leasingintäkter. Överstiger dock försäljningspriset verkligt värde skall säljaren/leasagaren fördela överskottet på leasingtillgångens förväntade nyttjandeperiod (20 kap. p.20.32–20.34 IFRS for SMEs).

Upplysningar beträffande sale and leaseback-transaktioner skall upprättas i enlighet med upplysningvillkoren för finansiella och operationella leasingavtal. Unika och ovanliga avtalsvillkor för sale and leaseback-transaktioner skall inkluderas i den allmänna beskrivningen om ingångna leasingavtal (20 kap. p.20.35 IFRS for SMEs).

#### 4.19 Jämförelse mellan kap. 20 K3 och kap.20 IFRS for SMEs

Kapitel 20 i K3 och kapitel 20 i IFRS for SMEs behandlar redovisning av leasingavtal. Strukturen i kapitel 20 i K3 är utformad i enlighet med motsvarande kapitel i IFRS for SMEs. Innehållet i kapitlen skiljer sig dock i vissa avseenden, bland annat rörande tillämpningsområden och upplysningskrav. I K3 återfinns uppgifter om redovisning i juridisk person, denna post saknas i IFRS for SMEs. Likheter och olikheter i kapitel 20 i K3 och kapitel 20 i IFRS for SMEs beskrivs i tabellen nedan.

Leasingavtal/Leases	Kap. 20 K3	Kap. 20 IFRS for SMEs
Definition av leasingavtal	Ett avtal mellan en leasgivare och en lestagare, om rätten att använda en tillgång i utbyte mot betalning.	Ingen information finns angiven.
Klassificering av leasingavtal	Finansiellt och operationellt leasingavtal.	Finansiellt och operationellt leasingavtal.
Tillämpningsområde	Samtliga leasingavtal med undantag för licensavtal, värdering av förvaltningsfastighet som innehas av en lestagare.	Samtliga leasingavtal med undantag för licensavtal, värdering av förvaltningsfastighet och biologiska tillgångar som innehas av en lestagare, avtal om forskning av mineraler, olja och naturgas.
Leastagare – finansiella leasingavtal	Redovisa rättigheter och skyldigheter som tillgångar och skulder i BR, dessa skall värderas till verkligt värde och nuvärdet av minimileasavgifterna. Effektivräntemetoden skall tillämpas.	Redovisa rättigheter och skyldigheter som tillgångar och skulder i BR, dessa skall värderas till verkligt värde och nuvärdet av minimileasavgifterna. Effektivräntemetoden skall tillämpas.
Upplysningar	Tillgångens redovisade värde samt en allmän beskrivning av villkor i leasingavtal. Hänvisning till 5 kap. 10 § andra stycket ÅRL, gällande skuldpost.	Tillgångens redovisade värde, information om summan av framtida minimileasavgifter vid perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år samt en allmän beskrivning av villkor i leasingavtal.
Leastagare – operationella leasingavtal	Leasingkostnader skall redovisas linjärt över avtalad period, exklusive tjänster som underhåll.	Leasingkostnader skall redovisas linjärt över avtalad period, exklusive tjänster som underhåll.
Upplysningar	Summan av framtida	Summan av framtida

	minimileasavgifter, kostnadsförda leasingavgifter och en allmän beskrivning.	minimileasavgifter, kostnadsförda leasingavgifter och en allmän beskrivning.
Leasgivaren – finansiella leasingavtal	Tillgången skall redovisas som en fordran i BR, beräknat till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen.	Tillgången skall redovisas som en fordran i BR, beräknat till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen.
Upplýsningar	Ej intjänande finansiella intäkter, ej garanterade restvärden, osäkra fodringar av minimileasavgifter och en allmän beskrivning.	Avstämning av brutto investering och nuvärdet av minimileasavgifterna, ej intjänande finansiella intäkter, ej garanterade restvärden, osäkra fodringar av minimileasavgifter, variabla avgifter som intäktsförts och en allmän beskrivning.
Leasgivaren – operationella leasingavtal	Tillgången skall redovisas i BR, leasinginkomster skall redovisas linjärt över avtalad period exklusive tjänster som underhåll.	Tillgången skall redovisas i BR, leasinginkomster skall redovisas linjärt över avtalad period exklusive tjänster som underhåll.
Upplýsningar	Summan av framtida minimileasavgifter, variabla avgifter som intäktsförts och en allmän beskrivning.	Summan av framtida minimileasavgifter, variabla avgifter som intäktsförts och en allmän beskrivning.
Sale and Leaseback- transaktioner	Försäljning av tillgång med efterföljande leasing enligt finansiellt respektive operationellt leasingavtal.	Försäljning av tillgång med efterföljande leasing enligt finansiellt respektive operationellt leasingavtal.
Upplýsningar	Upprättas enligt finansiella och operationella avtal. Den allmänna beskrivningen skall innefatta transaktionens unika eller ovanliga villkor.	Upprättas enligt finansiella och operationella avtal. Den allmänna beskrivningen skall innefatta transaktionens unika eller ovanliga villkor.
Redovisning i juridisk person	Samtliga finansiella avtal får redovisas enligt operationella avtal med upplýsning om tillgångens redovisade värde.	Inga uppgifter om annan redovisning i juridisk person anges.

Figur 8: Jämförelse mellan kap. 20 K3 och kap. 20 IFRS for SMEs.

## 5 Analys

### 5.1 Inledning

Kapitlet inleds med att likheter och olikheter mellan K3 och IFRS for SMEs lyfts fram och analyseras. De likheter och olikheter som uppdragets regelverken emellan ligger till grund för den övergripande analys som knyter samman studiens teoretiska referensram och empiriska forskning.

### 5.2 Likheter och olikheter mellan K3 och IFRS for SMEs

Studien är utformad efter BFNs uttalande om att K3 bygger på regler och principer i IFRS for SMEs, med anpassning till svensk lagstiftning ÅRL och IL. Med utgångspunkt i sex kapitel i K3 och sex kapitel som i IFRS for SMEs behandlar likartade områden, undersöker vi om BFNs påstående stämmer. Nedanstående analys belyser de likheter och olikheter som återfinns i respektive kapitel i K3 och IFRS for SMEs.

#### 5.2.1 Kap. 11 K3 och kap. 11 IFRS for SMEs

Kapitel 11 i K3 reglerar redovisning av finansiella instrument som skall värderas utifrån anskaffningsvärdet. Motsvarande kapitel i IFRS for SMEs behandlar redovisning av grundläggande finansiella instrument. K3 har anpassats till ÅRL beträffande värdering av finansiella instrument till anskaffningsvärdet. Tillämpningsområdet i kapitel 11 skiljer sig åt mellan regelverken till följd av den svenska lagstiftningens inflytande i K3. Ett finansiellt instrument definieras, i båda regelverken, som ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller egetkapitalinstrument hos en annan part.

Enligt K3 och IFRS for SMEs skall finansiella instrument vid det första redovisningstillfället värderas till anskaffningsvärdet. Efter det första redovisningstillfället skiljer sig dock värderingsmetoderna åt, på grund av att IFRS for SMEs tillåter värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument. Finansiella instrument får värderas till verkligt värde endast då detta värde anses vara tillförlitligt. Enligt K3 skall omsättningstillgångar samt kortfristiga skulder och anläggningstillgångar samt långfristiga fordringar och skulder redovisas separat. Omsättningstillgångar skall värderas till lägsta värdets princip, i enlighet med 4 kap. 9 § ÅRL. Anläggningstillgångar skall i K3 redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivning enligt 4 kap. 5 § ÅRL och tillägg för uppskrivning enligt 4 kap. 6 § ÅRL. Nedskrivning redovisas på samma vis i IFRS for SMEs som i K3. Ingen information återfinns dock i IFRS for SMEs om möjligheten att skriva upp ett finansiellt instrument.

K3 reglerar även säkringsredovisning och redovisning av sammansatta finansiella instrument. Kapitel 11 i IFRS for SMEs innehåller inte regler och principer för redovisning av nämnda områden. Säkringsredovisning behandlas i efterföljande kapitel i IFRS for SMEs. Tillvägagångssättet och kriterier som gäller vid borttagande av en finansiell tillgång från balansräkningen, är en av de likheter som återfinns i regelverken. Upplivningskraven för respektive kapitel är utformade på olika vis, främst på grund av kapitlens olika tillämpningsområden.



### **5.2.2 Kap. 12 K3 och kap. 12 IFRS for SMEs**

Kapitel 12 i K3 reglerar redovisning av finansiella instrument värderade till verkligt värde. I 4 kap. 14 b § ÅRL, anges vilka finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde. Kapitel 12 i IFRS for SMEs innefattar övriga finansiella instrument, med undantag för de som behandlas i kapitel 11. Tillämpningsområdet skiljer sig således regelverken emellan. K3 återger en definition av verkligt värde. Information om verkligt värde saknas i IFRS for SMEs.

Finansiella instrument skall vid det första redovisningstillfället enligt K3 och IFRS for SMEs redovisas till verkligt värde. Efter det första redovisningstillfället skall finansiella instrument värderas till verkligt värde, med hänsyn till eventuell värdeförändring. I K3 skall värdeförändringar redovisas enligt 4 kap. 14 d § ÅRL. Egetkapitalinstrument som inte är föremål för offentlig handel och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt vis, skall enligt IFRS for SMEs värderas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivning. Värdering av finansiella instrument efter det första redovisningstillfället skiljer sig därmed mellan K3 och IFRS for SMEs.

Verkligt värde skall beräknas i K3 och IFRS for SMEs enligt ordningen, instrumentets marknadsvärde, marknadsvärdet för ett likartat instrument eller dess komponenter, eller värderingstekniker som är allmänt accepterade. IFRS for SMEs hänvisar till kapitel 11 gällande beräkning av verkligt värde. Kapitel 12 i IFRS for SMEs behandlar regler och principer för säkringsredovisning. Till följd av att K3 endast behandlar värdering till verkligt värde, ses säkringsredovisning inte som nödvändig i kapitel 12.

På grund av kapitlens olika tillämpningsområde skiljer sig upplysningskraven. Upplysningar skall i K3 upprättas enligt 5 kap. 4 a § ÅRL och i IFRS for SMEs skall de upplysningskrav som anges i kapitel 11, även tillämpas i kapitel 12 med tillägg för säkringsredovisning.

### **5.2.3 Kap. 15 K3 och kap. 15 IFRS for SMEs**

Kapitel 15 i K3, och motsvarande kapitel i IFRS for SMEs, behandlar joint venture i koncernredovisning. Joint venture är ett avtal om samarbete mellan två eller flera parter att gemensamt bedriva ekonomisk verksamhet, med gemensamt bestämmande inflytande. Enligt K3 och IFRS for SMEs finns det tre olika former av joint venture. Ett joint venture kan anta formen som gemensamma tillgångar, gemensamt styrda verksamheter och gemensamt styrda företag. Samtliga former av joint venture beskrivs i regelverken på ett likartat vis. Redovisningsmetoder för gemensamt styrda förerag skiljer sig dock mellan K3 och IFRS för SMEs. Enligt K3 skall kapitalandelsmetoden och klyvningsmetoden tillämpas i enlighet med 7 kap. 25 § första stycket ÅRL. Kapitalandelsmetoden kan även tillämpas i IFRS for SMEs. Det finns dock ingen möjlighet till tillämpning av klyvningsmetoden. Anskaffningsmetoden kan tillämpas i K3 såväl som i IFRS for SMEs. Det som skiljer regelverken åt beträffande anskaffningsmetoden är möjligheten till uppskrivning av anskaffningsvärdet enligt ÅRL i K3. Andelar i ett joint venture kan i IFRS for SMEs även redovisas enligt metoden för verkligt värde, denna metod kan inte tillämpas i K3.

Upplysningskraven är i mångt och mycket uppbyggda på ett liknande vis. De är dock mer omfattande i IFRS for SMEs. K3 tillåter en annan redovisning i juridisk person jämfört med koncernredovisning. I juridisk person skall ett moderföretag vid upprättande av årsredovisning, värdera företagens innehav till anskaffningsvärde i ett gemensamt styrt företag. IFRS for SMEs beviljar ingen särskild redovisning i juridisk person.

#### **5.2.4 Kap. 17 K3 och kap. 17 IFRS for SMEs**

Kapitel 17 i K3 och IFRS for SMEs behandlar redovisning av materiella anläggningstillgångar. Enligt båda regelverken är en materiell anläggningstillgång en fysisk tillgång som förväntas vara användbar under mer än ett räkenskapsår. Kapitel 17 i K3 omfattar samtliga materiella anläggningstillgångar, till skillnad från IFRS for SMEs som exkluderar biologiska och icke förnyelsebara tillgångar. IFRS for SMEs inkluderar förvaltningsfastigheter vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt vis. Enligt K3 och IFRS for SMEs skall anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång, beräknas till inköpspris med tillägg för utgifter som direkt kan hänföras till tillgången. K3 inkluderar även indirekta tillverkningskostnader i anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång i enlighet med 4 kap. 3 § tredje stycket ÅRL.

Regelverken tillåter tillämpning av linjär, degressiv eller produktionsberoende avskrivningsmetod. En materiell anläggningstillgång skall redovisas till anskaffningsvärdet, med avdrag för ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar enligt både K3 och IFRS for SMEs. I K3 kan en anläggningstillgång, då tillgångens värde överstiger bokfört värde enligt bestående beräkningar, skrivas upp i enlighet med 4 kap. 6 § ÅRL.

Upplysningskraven i IFRS for SMEs är fler och mer detaljerade än i K3. Gemensamt för båda regelverken är att information rörande avskrivningsmetod, nyttjandeperiod eller avskrivningsprocent skall återges. K3 hänvisar till 5 kap. 3 § tredje stycket ÅRL, rörande upplysningar om överavskrivningar. Redovisning i juridisk person återfinns i K3 med information om att utgifter för en materiell anläggningstillgång, vid det första redovisningstillfället, får redovisas som en kostnad. Avdrag måste dock genomförts i enlighet med IL. IFRS for SMEs tillåter inte annan redovisning i juridisk person.

#### **5.2.5 Kap. 19 K3 och kap. 19 IFRS for SMEs**

I K3 och IFRS for SMEs behandlar kapitel 19, rörelseförvärv och goodwill. Ett rörelseförvärv är separata företag eller verksamheter som bildar en rapporterende enhet. Goodwill eller negativ goodwill är skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder. Dessa begrepp definieras på samma vis i K3 som i IFRS for SMEs. Den metod som skall tillämpas vid ett rörelseförvärv i båda regelverken är förvärvsmetoden. K3 hänvisar till 7 kap. 19-22a § ÅRL, rörande redovisning av förvärvsmetoden. Kapitel 19 i K3 och IFRS for SMEs innehåller delar i en förvärvsanalys och dessa är uppbyggda på ett likartat vis och innehåller samma information.

Nyttjandeperioden för goodwill skiljer sig mellan K3 och IFRS for SMEs. Enligt 4 kap. 4 § andra stycket ÅRL, skall nyttjandeperioden för goodwill i K3 antas uppgå till högst fem

år. En längre period kan under särskilda omständigheter beviljas. I IFRS for SMEs antas nyttjandeperioden för goodwill istället vara tio år. Upplýsningar som skall anges i kapitlet innehåller liknande information, dock behandlar IFRS for SMEs ett antal fler och omfattande upplýsningskrav. Juridiska personer tillåts i K3 till skillnad från IFRS for SMEs, tillämpa en annan redovisning rörande negativ goodwill.

### **5.2.6 Kap. 20 K3 och kap. 20 IFRS for SMEs**

Kapitel 20 i K3 och IFRS for SMEs reglerar redovisning av leasingavtal. K3 definierar ett leasingavtal som ett avtal mellan en leasgivare och en leasagare, om rätten att använda en tillgång i utbyte mot betalning. I IFRS for SMEs saknas en förklaring av begreppet leasingavtal. K3 och IFRS for SMEs klassificerar ett leasingavtal som finansiellt eller operationellt. Kapitels tillämpningsområde skiljer sig till vis del, till följd av att IFRS for SMEs exkluderar ett större antal poster.

Huruvida leasagare och leasgivare skall redovisa finansiella respektive operationella leasingavtal, beskrivs på samma vis i K3 som i IFRS for SMEs. Upplýsningskraven för finansiella leasingavtal skiljer sig dock, till följd av att fler krav anges i IFRS for SMEs. Information om summan av framtida minimileasavgifter för perioderna, inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år, är ett av många upplýsningskrav som återfinns i IFRS for SMEs. K3 hänvisar till ÅRL avseende upplýsningskrav för leasagare av finansiella leasingavtal och enligt 5 kap. 10 § andra stycket ÅRL, skall skuldposter som förfaller till betalning anges i balansräkningen. Upplýsningskraven skiljer sig även i K3 och IFRS for SMEs för leasgivaren vid finansiella leasingavtal. IFRS for SMEs krav är mer omfattande och innehåller utöver de upplýsningar som återfinns i K3 även information om variabla avgifter som intäktsförts och avstämning av bruttoinvestering och nuvärdet av minimileasavgifterna.

Sale and leaseback-transaktioner skall redovisas på samma vis i K3 som i IFRS for SMEs. K3 tillåter juridiska personer att redovisa finansiella leasingavtal enligt operationella avtal, med upplýsning om tillgångens redovisade värde. IFRS for SMEs tillåter inte en annan redovisning i juridisk person.

## **5.3 Övergripande analys av K3 och IFRS for SMEs**

Stråvan efter jämförbar redovisning länder emellan har ökat, till följd av den globalisering vi idag befinner oss i. Sverige och resterande länder inom EU har accepterat en tillämpning av IASBs internationella standard IFRS. Van Hulle (1993, s. 387) förespråkar en ökad internationell jämförbarhet på redovisningsområdet och menar att enhetliga redovisningsprinciper och regler är en viktig beståndsdel i den pågående harmoniseringsprocessen. Van Hulle uttalande om vikten av enhetliga redovisningsstandarder, har kommit att påverka utformningen av IASBs gemensamma ramverk. Enligt den undersökning OECD utfört, utgör 95 procent av världens företag små och medelstora. Detta faktum har bidragit till ett ökat behov av ett gemensamt förenklat redovisningsregelverk för denna företagsform. Pacter (2007, s. 16) menar att IASB fattade beslut om att utforma IFRS for SMEs, med syfte att öka jämförbar redovisning länder emellan och fylla det tomrum som låg till grund för det behov som uppmärksammats. Till följd av IASBs initiativ och stråvan efter ökad internationell

jämförbarhet, framställde BFN ett K3 regelverk för svenska icke noterade företag som upprättar årsredovisning. Enligt BFN bygger K3 på regler och principer i IFRS for SMEs.

Strukturen i K3 är uppbyggd i enlighet med IFRS for SMEs och språket i regelverket är med viss bearbetning, baserat på en översättning av IFRS for SMEs. Regelverkets kapitelindelning och dess rubriksättning är utformad på samma vis. Samtliga kapitel i K3 och IFRS for SMEs innehåller definitioner på begrepp, som även sammanställs i en definitionsbilaga i slutet av respektive regelverk. K3 och IFRS for SMEs behandlar i inledningen av varje kapitel var sakområde för sig och beskriver vidare huruvida regler och principer skall tillämpas. K3 innehåller till skillnad från IFRS for SMEs kommentartext till varje kapitel. Kommentartexten återger den information som redan finns tillgänglig i kapitlets allmänna råd, dock med ytterligare tillägg och upplysningar. K3 återupprepar således i stor utsträckning samma information och därmed kan kapiteluppbyggnaden i K3 ifrågasättas. Kommentartexten i K3 är till största del uppbyggd på det innehåll som behandlar respektive sakområde i IFRS for SMEs. Den information användare erhåller i kommentartexten i K3, skapar fullständig förståelse för tillämpning av regelverket. Därav kan den återupprepning som förekommer i K3 ses som överflödigt och regelverket bör i likhet med IFRS for SMEs, behandla information avseende varje kapitel vid endast ett tillfälle.

De kapitel som studien innefattar i K3 och IFRS for SMEs inleds med en beskrivning av berört tillämpningsområde. Under rubriken tillämpningsområde anges vad kapitlet kommer att omfatta och vilka poster som skall exkluderas. K3 och IFRS for SMEs behandlar i stor utsträckning samma tillämpningsområde, dock exkluderar IFRS for SMEs ett antal fler poster än K3. Tillämpningsområdet i kapitel 11 och 12 som reglerar redovisning av finansiella instrument skiljer sig avsevärt mellan regelverken. Begrepp som är återkommande i berörda kapitel förklaras, med syfte att öka användarnas förståelse för kapitlets innehåll. I majoriteten av de kapitel som studien omfattar, innehåller K3 och IFRS for SMEs anvisningar beträffande redovisning och värdering vid det första redovisningstillfället respektive efter det första redovisningstillfället. Dessa områden anger huruvida tillgångar och skulder skall värderas och redovisas. Beroende på tillgångens och skuldens karaktär skall olika värderingsmetoder tillämpas och eventuellt nedskrivningsbehov beaktas. Till skillnad från IFRS for SMEs, tillåter K3 även en eventuell uppskrivning av en anläggningstillgång, i enlighet med 4 kap. 6 § ÅRL. Samtliga kapitel i K3 och IFRS for SMEs innehåller anvisningar om upplysningar som användare skall återge. K3 innehåller färre upplysningskrav än IFRS for SMEs, på grund av att kraven enligt IFRS for SMEs i många avseenden uppfattas som mycket omfattande. I motsats till IFRS for SMEs beviljar K3 en annan redovisning i juridisk person jämfört med koncernredovisning. K3 innehåller därav information om redovisning i juridisk person i flertalet kapitel.

Innehållet i K3 och IFRS for SMEs skiljer sig åt endast i de avseenden K3 anpassats till svensk lag. Enligt BFNs uttalande har regler och principer i K3 utformats med hänsyn till ÅRL och IL. K3 återger till viss del lagtext, dock innehåller regelverket hänvisningar till berörda lagar i större utsträckning. Anpassningar till ÅRL har genomförts på grund av att regler och principer i IFRS for SMEs inte är tillåtna eller avviker från ÅRL. Hänvisningar

till ÅRL har även instiftats i K3 till följd av att regler som finns i ÅRL saknas i IFRS for SMEs. I de sex kapitel i K3 som studien omfattar, återfinns en mängd hänvisningar till ÅRL. Nyttjandeperioden för goodwill skiljer sig mellan kapitel 19 i K3 och motsvarande kapitel i IFRS for SMEs, på grund av anvisning till ÅRL i K3. Enligt 4 kap. 4 § andra stycket ÅRL, skall nyttjandeperioden för goodwill uppgå till högst fem år, dock kan en längre avskrivningsperiod vid särskilda förhållanden beviljas. Nyttjandeperioden för goodwill enligt IFRS for SMEs antas istället vara tio år, då fastställandet av en trovärdig livslängd är svår att uppskatta.

Enligt Alexander och Jermakowicz (2006, s. 155) främjar IASBs standarder, med utgångspunkt i IFRS, värdering till verkligt värde. ÅRLs huvudregel bygger på värdering till anskaffningsvärde och därmed skiljer sig kapitel 11 och 12, som reglerar redovisning av finansiella instrument mellan K3 och IFRS for SMEs. I 4 kap. 14 b § ÅRL, anges de finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde. K3 delar därmed in nämnda kapitel i värdering utifrån anskaffningsvärde respektive värdering till verkligt värde. IFRS for SMEs innehåller ingen uppdelning mellan dessa värderingsmetoder, då finansiella instrument kan värderas till både verkligt värde och anskaffningsvärde i kapitel 11 och 12.

Kapitel 11 och 12 i K3 ingick i det kompletterande utkast som BFN skickade ut på remiss. BFN har fattat beslut om skicka ut ytterligare ett förslag på remiss, innehållande dessa två kapitel. Enligt BFN är redovisning av finansiella instrument ett komplext område och en av de bakomliggande orsakerna till utformning av en ny remiss. I likhet med BFNs uttalande påvisar studien även komplexitet i kapitel 11 och 12. Denna komplexitet grundar sig i K3 och IFRS for SMEs olika tillämpningsområden. ÅRLs inflytande i huruvida finansiella instrument skall värderas enligt K3, bidrar till kapitlens olika innehåll och struktur.

Sambandet mellan redovisning och beskattning i Sverige ligger till grund för de anpassningar till IL som återfinns i K3. Innehållet i K3 och IFRS for SMEs skiljer sig därav i detta avseende. De kapitel som representerar studiens urval innehåller med avvikelse från kapitel 11 och 12 som reglerar redovisning av finansiella instrument, information om redovisning i juridisk person. Anpassningar till IL återfinns bland annat i kapitel 17 som reglerar redovisning av materiella anläggningstillgångar. I juridisk person får utgifter som är av mindre värde eller vilka antas ha en ekonomisk livslängd på högst tre år, redovisas som en kostnad vid det första redovisningstillfället. Denna redovisning tillåts endast då motsvarande avdrag genomförts i enlighet med IL.

BFN menar att K3 kommer att vara ett självständigt regelverk. Studien åskådliggör dock att ÅRL och IL genomsyrar regelverket, detta faktum försvårar utvecklingen av ett internationellt redovisningsspråk. Den svenska lagstiftningens inflytande på redovisningsområdet, har medfört att en fullständig implementering av IFRS for SMEs aldrig varit möjlig. Studie visar att BFN dock utformat ett samlat regelverk som i stor utsträckning har sitt ursprung i internationella regler och principer. Företag som kommer att tillämpa K3 är ofta internationellt verksamma och dessa företag kommer således gynnas av K3s utgångspunkt i IFRS for SMEs. Ett företags finansiella rapporter kommer

i mångt och mycket vara jämförbar med övriga länder. Detta faktum kommer att stärka svenska företags position på en allt mer globaliserad marknad.

Vid den tidpunkt K3 träder i kraft, kommer BFN för första gången kunna erbjuda sina användare ett samlat regelverk med regler och principer för respektive sakområde. Enligt BFN utformades K3 med syfte att förenkla tillämpning och användning vid upprättande av årsredovisning för icke noterade företag. Till följd av att nuvarande normgivning bygger på RRs rekommendationer och BFNs allmänna råd, vägledningar och uttalanden med regler, skapades K3 av förenklingsskäl. Med utgångspunkt i de sex kapitel i K3 som studien innefattar, är strukturen med avsteg från uppdelningen mellan allmänna råd och kommentartext i regelverket utformat på ett begripligt vis. Kapitlen innehåller definitioner av begrepp och ett antal praktiska exempel, med syfte att åskådliggöra problematiska förhållanden. På grund av att K3 är ett samlat regelverk påstår BFN att dess användare kommer att ställas inför färre valmöjligheter, vilket kommer underlätta upprättande av årsredovisning.

Studien visar att K3 har sin utgångspunkt i internationella regler och principer, vilket kommer öka jämförbarheten inom svensk redovisning. Haller och Kepler (2002, ss. 154-155) menar att strävan efter ett gemensamt redovisningsspråk har sin grund i EU-direktiven som implementerades i medlemsländernas nationella lagstiftning. Det fjärde och det sjunde direktivet utgör sedan Sveriges inträde i EU, utgångspunkterna i ÅRL (Törning & Olsson 2007, s. 9). I en studie utförd av Nobes (1998, s. 168) klassificerades Sverige som ett land med ett starkt samband mellan redovisning och beskattning, enligt en kontinental tradition. I de kapitel studien innefattar återspeglas detta förhållande på ett tydligt sätt. K3 innehåller som tidigare nämnts ett antal anpassningar till IL, främst beträffande redovisning i juridisk person.

Till följd av att den svenska lagstiftningen anpassats till gällande EU-rätt, har ett anglosaxiskt synsätt erhållit större inflytande i Sverige (Hellman 2011, ss. 62-64). ÅRL och BFL utgör grunden i svensk redovisningslagstiftning och regler via god redovisningssed och målsättning om rättvisande bild, som har sitt ursprung i den anglosaxiska traditionen har implementerats i dessa lagar (Johansson 2010, s. 53). IFRS och således IFRS for SMEs är uppbyggda enligt en anglosaxisk tradition (Hellman 2011, ss. 62-64). Studien tydliggör ytterligare bevis på att svensk redovisningslagstiftning tagit ännu ett steg mot den anglosaxiska redovisningstraditionen, genom K3s utgångspunkt i IFRS for SMEs. Den kontinentala traditionen är dock fortfarande djupt rotad i svensk redovisning, till följd av ILs betydande inflytande i K3.

Enligt Van Hulle (1993, s. 387) var ländernas motstånd att frångå nationella traditioner inom redovisningsområdet, den största utmaningen i strävan efter jämförbarhet. Detta påstående kan hänföras till utförd forskning och rådande svensk redovisningstradition, som trots en anpassning till det anglosaxiska synsättet fortfarande förordar ett starkt samband mellan redovisning och beskattning. Förklaringar till internationella olikheter går att finna i en studie utförd av Nobes (2008, s. 163). Nobes menar att faktorer såsom kultur, rättssystem, beskattning, politik och finansiellt system har haft inverkan på hur olika redovisningstraditioner skapats. Nämda faktorer har i stor utsträckning påverkat

svensk redovisning och dess förhållande till beskattning. Detta förhållande har försvårat en fullständig tillämpning av internationella regler och principer och studien tydliggör ILs fortsatta inflytande inom K3 och svensk redovisning.

Den debatt som förts av IASBs styrelseordförande Sir David Tweedie beträffande redovisningsstandarders karaktär, har erhållit stor uppmärksamhet. En standard kan anta formen som antingen regelbaserad respektive principbaserad, beroende på i vilken mån standardens regler och principer skall följas. Enligt Alexander och Jermakowicz (2006, s. 134) är IASBs standarder av principiell karaktär. Som tidigare nämnts visar studien att K3 i enlighet med BFNs uttalande, bygger på internationella regler och normer och på så vis anses regelverket vara principbaserat. K3 kommer därmed representera ett mer anglosaxiskt synsätt till skillnad från nuvarande normgivning såsom K1-K2, som har sitt ursprung i det kontinentala synsättet med regelbaserade standarder.

Thorell (2008, ss. 41-41) presenterar TFV som EG-rättens rättsliga standard, vars definition påverkas av medlemsländernas nationella redovisningstradition och praxis. I svensk lagstiftning introducerades TFV i samband med implementering av EUs fjärde och sjunde direktiv. Det brittiska begreppet TFV översattes på svenska till rättvisande bild. ÅRL reglerar principen om rättvisande bild och i enlighet med 2 kap. 3 § första stycket ÅRL, skall en balansräkning, en resultaträkning och noter återge en rättvis bild av företaget. IFRS for SMEs skall följa TFV, medan K3 trots utgångspunkten i IFRS for SMEs, följer rättvisande bild enligt ÅRL. Detta faktum medför att den svenska lagstiftningens inflytande i K3 än en gång gör sig påmind.

För att en tillämpning av TFV, som även benämns Fair Presentation, skall vara möjlig att följa enligt IFRS for SMEs, har en overridingregel utformats. Enligt Johansson (2010, s. 92) innebär overridingregeln att om en TFV inte kan uppnås, så omfattas företag av skyldigheten och inte rättigheten att avvika från lag och standarder. Overridingregeln enligt det fjärde och sjunde EU-direktivet har inte implementerats i ÅRL och nämnd lag anger varken rättigheten eller skyldigheten att avvika från lag eller standarder för att uppnå rättvisande bild. K3 skiljer sig i detta avseende från IFRS for SMEs gällande tillämpning av overridingregeln. ÅRL tillåter avsteg från allmänna råd och rekommendationer, dock omfattas svenska företag, i motsats till företag som följer IFRS for SMEs, inte av skyldigheten till avvikelser. Enligt 2 kap. 3 § andra stycket ÅRL, skall skälen för avvikelser från allmänna råd och rekommendationer lämnas i en not.

Som tidigare nämnts är 95 procent av världens företag små och medelstora. Pacter (2007, s. 16) menar att små och medelstora företag inte är i behov av den mängd detaljerad information som noterade företag och därmed uppstod ett behov av ett samlat regelverk utformat efter denna företagsform. Studien visar att K3 i likhet med IFRS for SMEs är ett simplificerat och samlat regelverk för icke noterade, små och medelstora företag. Till följd av att K3 och IFRS for SMEs behandlar var sakområde för sig i ett regelverk, menar BFN att företags administrativa kostnader såväl som börda kommer att minska. Vid den tidpunkt K3 är tillämpbar kommer detta faktum medföra positiva förändringar för svensk redovisning, i huvudsak för icke noterade företag som upprättar årsredovisning.

## 6 Slutsats

### 6.1 Inledning

Kapitlet inleds med en redogörelse av studiens problemformulering med syfte att besvara om BFNs påstående stämmer. Likheter och olikheter som uppdragats regelverken emellan ligger till grund för studiens slutsatser. Med utgångspunkt i utförd granskning av K3 och IFRS for SMEs, avslutas kapitlet med egna reflektioner kring Sveriges delaktighet i den pågående harmoniseringsprocessen inom Europa.

### 6.2 K3 och IFRS for SMEs

Enligt BFN är reglerna i K3, med anpassning till ÅRL och IL, utformade efter det internationella redovisningsregelverket IFRS for SMEs. Vår problemformulering grundar sig i BFNs påstående och lyder:

- Är regelverket K3 utformat efter reglerna i IFRS for SMEs?

För att kunna besvara vår forskningsfråga krävs även svar på följande fråga:

- Vilka likheter respektive olikheter föreligger mellan K3 och IFRS for SMEs?

Syftet med studien har varit att undersöka om det svenska regelverket K3 bygger på det internationella regelverket IFRS for SMEs. Vi har uppfyllt studiens syfte genom att utföra en komparativ studie och belysa likheter respektive olikheter regelverken emellan. Med utgångspunkt i den jämförelse mellan K3 och IFRS for SMEs som studien innefattar, kan vi verifiera BFNs påstående och vår hypotes.

#### 6.2.1 Förhållandet mellan K3 och IFRS for SMEs

Vi kan konstatera att de sex kapitel i K3 som studien omfattar, i mångt och mycket bygger på regler och principer som behandlar likartade områden i IFRS for SMEs. Vi anser således att BFNs uttalande stämmer, om att K3 är utformat efter IFRS for SMEs. Vi grundar vår slutsats i den jämförelse studien inkluderar, då fler likheter än olikheter regelverken emellan framställts. Vår forskning visar att innehållet i K3 skiljer sig från IFRS for SMEs, endast i det avseende svensk lagstiftning gör sig påmind. Vår uppfattning är att det ansenliga inflytande som ÅRL och IL har i K3, förhindrar en fullständig tillämpning av internationella regler och principer.

#### 6.2.2 Struktur

Vi anser att K3 med viss bearbetning är en översättning av IFRS for SMEs och strukturen i K3 är därmed utformad i enlighet med det internationella regelverket. Kapitlen i K3 och IFRS for SMEs behandlar respektive sakområde och inkluderar bland annat beskrivning av tillämpningsområden, definitioner, värdering, redovisning och upplysningskrav. Den största skillnaden beträffande strukturen regelverken emellan, är den kommentartext som återfinns i K3. Enligt oss är informationen i kommentartexten tillräcklig och vårt förslag till BFN är att se över regelverkets allmänna råd och kommentartext. I dagsläget är K3 utformat på ett mer komplicerat vis än vad som är nödvändigt, till följd av att regelverket



delar in allmänna råd och kommentartext var för sig i respektive kapitel. En kombination av de allmänna råden och kommentarerna i löpande text skulle vara att föredra och bör genomföras med syfte att undvika återupprepning av information. Vi förespråkar därav tydligare struktur för att uppfylla regelverkets huvudsakliga syfte, som ett förenklat ramverk. För att öka användarvänligheten menar vi att K3 bör förkortas och i större utsträckning även simplificeras.

Vi anser att ett samlat dokument med regler och principer är en fördel vid upprättande såväl som användning av årsredovisning för samtliga berörda parter. Vi menar i överensstämmelse med BFN att en tillämpning av K3 kommer att innebära en minskad administrativ börda och kostnad för användare.

### **6.2.3 Förhållandet mellan K3 och svensk lagstiftning**

Vår studie åskådliggör i likhet med BFNs uttalande att de största olikheterna mellan K3 och IFRS for SMEs återfinns i kapitel 11 och 12, som reglerar redovisning av finansiella instrument. Vi anser att den bakomliggande orsaken till kapitlens olika tillämpningsområden grundas i ÅRLs inflytande i K3. ÅRL förespråkar värdering till anskaffningsvärde, i motsats till IFRS for SMEs som främjar värdering till verkligt värde. ÅRLs inflytande i kapitel 11 och 12 samt resterande kapitel som studien inkluderar, är för oss av förvånansvärt stor betydelse. Vi ifrågasätter därmed BFNs uttalande om att K3 endast är anpassat till ÅRL, då regelverket enligt oss istället är utformat och uppbyggt på regler i ÅRL. Vår uppfattning är att BFN, vid utformningen av K3, i vissa avseenden valt att tillämpa regler i enlighet med ÅRL framför regler i IFRS for SMEs. ÅRL utgör således en viktig beståndsdel i K3 och vi menar att regelverket är uppbyggt på och inte endast anpassat till ÅRL. Studien visar ett tydligt och starkt förhållande mellan K3 och svensk lag, till följd av ÅRLs inflytande i K3.

Vår uppfattning är att vissa delar i K3 innehåller en bokstavstolkning av regler i ÅRL, på grund av att lagen skall tillämpas efter dess exakta ord och betydelse. Vår studie visar att K3 innehåller lagtext och en stor mängd hänvisningar till ÅRL. På grund av att K3 inte endast anger lagtext utan hänvisar till berört kapitel och paragraf, skall regelverket läsas tillsammans med ÅRL. Detta faktum bidrar till att användare av K3 parallellt måste tillämpa ÅRL.

Vi anser i motsats till BFN att K3 inte är ett självständigt regelverk. Det stora inflytandet ÅRL har i K3 och det faktum att regelverket skall läsas tillsammans med ÅRL, bidrar till att vi ifrågasätter BFN uttalande om att K3 endast är anpassat till ÅRL. Med utgångspunkt i utförd forskning har vi formulerat följande slutsats:

K3 är utformat efter det internationella regelverket IFRS for SMEs och svensk redovisningslagstiftning ÅRL, med anpassning till svensk skattelagstiftning IL.

I Sverige möjliggör sambandet mellan redovisning och beskattning, en annan redovisning i juridisk person än i koncerner. Vår studie visar att K3 anpassats efter regler i IL, dock föreligger inget krav på att IL i motsats till ÅRL skall läsas parallellt med K3 för att en

tillämpning av regelverket skall vara möjlig. Vår uppfattning är således att K3 är anpassat till IL, i likhet med BFNs påstående. Till skillnad från K3, tillåter inte IFRS for SMEs annan redovisning i juridisk person. Vi ställer oss frågande till om annan redovisning i juridisk person verkligen är nödvändig och befogad, då detta samband försvårar strävan efter ett globalt redovisningsspråk.

#### **6.2.4 Sveriges delaktighet i harmoniseringsprocessen**

Vi förespråkar jämförbar redovisning och ser positivt på BFNs initiativ, om att utforma ett regelverk som har sitt ursprung i internationella regler och principer. Vår studie visar att K3 är utformat efter IFRS for SMEs och detta faktum är enligt oss ett bevis på att Sverige vill medverka i den pågående harmoniseringsprocessen. Som tidigare nämnts visar vår studie även att en fullständig tillämpning av IFRS for SMEs inte är möjlig, på grund av den svenska lagstiftningens starka inflytande på redovisningsområdet. För att Sverige skall kunna ta ytterligare ett steg mot ökad internationell jämförbarhet, i strävan efter ett gemensamt redovisningsspråk, föreslår vi en lagförändring. Vi anser att ÅRL och IL bör förändras med syfte att främja, i motsats till förhindra ökad jämförbarhet på redovisningsområdet. Med utgångspunkt i vår studie anser vi att den kontinentala traditionen fortfarande är djupt rotad i Sverige, till följd av anpassningar till IL i K3. Det anglosaxiska synsättet har dock erhållit större betydelse och den svenska lagstiftningen har till viss del harmoniserats. Vi anser att den anpassning som genomförts till gällande EU-rätt inte är tillräcklig och efterfrågar större engagemang från lagstiftarnas sida.

I dagsläget har länder möjlighet att frivilligt tillämpa IFRS for SMEs. Vi tror dock att möjligheten finns att EU inom en snar framtid antar standarden och fattar beslut om en obligatorisk tillämpning för samtliga medlemsländer, i likhet med standarden IFRS. Vi anser att det inflytande ÅRL och IL har i K3 kommer att innebära negativa konsekvenser för svensk redovisning, om EU i framtiden antar IFRS for SMEs. Enligt vår mening bör den svenska lagstiftningen förändras och harmoniseras, med syfte att minska klyftan mellan K3 och IFRS for SMEs. Väljer lagstiftarna att bortse från detta viktiga faktum, är vi rädda att BFNs arbete med att framställa K3 kommer vara bortkastad tid och resurser. Vi anser därav att det är av stor betydelse att K3 är ett självständigt regelverk med minskad påverkan av ÅRL och IL, vid den tidpunkt det träder i kraft. Vi tror att Sverige kommer stå starkare på en globaliserad marknad med ett självständigt redovisningsregelverk som i större utsträckning främjar internationell jämförbarhet.

## **7 Avslutning**

### **7.1 Inledning**

Kapitlet inleds med en reflektion och diskussion avseende studien i sin helhet. Slutsatser sammanställs och BFNs påstående samt studiens hypotes bekräftas. Vidare ges förslag till framtida forskning.

### **7.2 Avslutande diskussion**

Denna studie har givit oss kunskaper och en inblick i det nationella regelverket K3 och det internationella regelverket IFRS for SMEs. En komparativ studie regelverken emellan har bidragit till möjligheten att granska Sveriges delaktighet i den pågående harmoniseringsprocessen. Vi kan verifiera BFNs påstående och studiens hypotes om att K3 är utformat efter regler och principer i IFRS for SMEs. Denna slutsats grundar vi i att fler likheter än olikheter uppdagats mellan regelverken. Strukturen i K3 är uppbyggd i enlighet med IFRS for SMEs med likartad kapitelindelning, rubriksättning och tillämpningsområden. Vår studie visar dock att innehållet i K3 skiljer sig från IFRS for SMEs, i de avseenden K3 är utformat efter regler i ÅRL och anpassat till IL.

Vi anser att den svenska lagstiftningens stora inflytande i K3, kommer att försvåra Sveriges delaktighet i den harmoniseringsprocess som pågår inom Europa. Vår studie visar att K3 innehåller en mängd hänvisningar och anpassningar till ÅRL och IL och därmed ifrågasätter vi regelverkets självständighet. Vi menar att en lagförändring är en nödvändighet för att uppnå ökad internationell jämförbarhet. Vi tror att Sverige kommer gynnas av att vara en del i framväxten av ett globalt redovisningsspråk. ÅRL och IL bör därav förändras med syfte att i större utsträckning främja internationella redovisningsregler och principer.

### **7.3 Förslag till framtida forskning**

Den 20 april år 2012 beslutade BFN att skicka ut en förnyad remiss på kapitlen 11 och 12 som reglerar redovisning av finansiella instrument. Denna remiss har sitt ursprung i de stora förändringar det nya förslaget till kapitlen innehåller. Förslaget beräknas komma ut efter sommaren år 2012 och BFN räknar med att fatta beslut i december samma år. Vårt förslag till vidare forskning är en komparativ studie mellan det nya remissutkastet av kapitel 11 och 12 i K3 och motsvarande kapitel i IFRS for SMEs. Vår studie visar att de största olikheterna regelverken emellan återfinns i dessa kapitel. Vi finner det därav intressant att granska kapitel 11 och 12 vid den tidpunkt BFN fattat beslut om kapitlens innehåll och struktur. Detta med syfte att undersöka om den förnyade remissen kommer att innebära en ökad jämförbarhet mellan K3 och IFRS for SMEs.

Vidare förslag till framtida forskning är att jämföra de kapitel i K3 och IFRS for SMEs som studien inte inkluderar. Med tanke på att vår studie omfattar sex av sammanlagt 35 kapitel, finns ytterligare ett antal områden som bör studeras. Vårt förslag är att genomföra en studie med ett annat urval av kapitel, med syfte att undersöka om K3 är utformat i enlighet med IFRS for SMEs inom andra områden i regelverken.

# Källförteckning

## Litteratur

- Alexander, D. (1996). *Truer and fairer. Uninvited comments on invited comments*. European Accounting Review, Vol. 5 nr 3, ss. 483-493.
- Alexander, D. & Archer, S. (2000). *On the Myth of "Anglo-Saxon" Financial Accounting*. The International Journal of Accounting, Vol. 35 nr 4, ss. 539-557.
- Artsberg, K. (2005). *Redovisningsteori – policy och praxis*. 2. Uppl. Malmö: Liber.
- Backman, J. (1998). *Rapporter och uppsatser*. 1. Uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- BFN. (2008). Information om Bokföringsnämndens normgivningsprojekt för årsredovisning och årsbokslut för icke-noterade företag. Tillgänglig: <http://www.bfn.se/aktuellt/Ny-normgivning.pdf> (2012-01-29)
- BFN. (2009). Information om K-projektet. Tillgänglig: <http://www.bfn.se/aktuellt/info-kprojekt.pdf> (2012-01-30)
- BFN. (2010). Konsekvensutredning avseende nytt allmänt råd för upprättande av årsredovisning Dnr 07-30. Tillgänglig: <http://www.bfn.se/remisser/Arkiv/konsekvensutredning-K3.pdf> (2012-01-29)
- BFN. (2010). REMISS 2010-06-18 Dnr 07-30. In BFN (Series Ed.). Tillgänglig: <http://www.bfn.se/remisser/Arkiv/remissbrev-K3.pdf> (2012-02-02)
- BFN. (2010). Höjda gränsvärden och ändringar till följd av propositionen Enklare redovisning. Tillgänglig: <http://www.bfn.se/info-gransvarden.pdf> (2012-03-25)
- BFN. (2010). Upprättande av årsredovisning K3 utkast. Tillgänglig: <http://www.bfn.se/remisser/Arkiv/remiss-vl-K3.pdf> & <http://www.bfn.se/remisser/Arkiv/remisskomplettering-vl-K3.pdf> (2012-01-18)
- BFN. (2011). Information om K-projektet. Tillgänglig: <http://www.bfn.se/aktuellt/info-k3-111013.pdf> (2012-01-29)
- Bryman, A. (2006). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 1. Uppl. Malmö: Liber.
- Bryman, A. & Bell, E. (2011). *Business Research Methods*. 3. Uppl. Malmö: Liber.
- Christensen, H. Lee, E. & Walker, M. (2007). *Cross-sectional variation in the economic consequences of international accounting harmonization: The case of mandatory IFRS adoption in the UK*. The International Journal of Accounting, Vol. 42 nr 4, ss. 341-379.
- Christie, N. Brozovsky, J. & Hicks, S. (2010). *Accounting for Small Businesses: The Role of IFRS*. CPA Journal, Vol. 80 nr 7, ss. 40-43.
- Creswell, J. (2009). *Research Design*. London, SAGE Publications Ltd.
- D´Arcy, A. (2001). *Accounting classification and the international harmonisation debate – an empirical investigation*. Accounting, Organizations and Society, Vol. 26 nr 4/5, ss. 327-349.
- Di Pietra, R. Evans, L. Chevy, J. Cisi, M. Eierle, B. & Jarvis, R. (2008). *Comment*

- on the IASB's Exposure Draft IFRS for Small and Medium-sized Entities*. Accounting in Europe, Vol. 5 nr 1, ss. 27-47.
- Donnelly, S. (2007). *The International Accounting Standards Board*. New Political Economy, Vol. 12 nr 1, ss. 117-124.
- Evans, L. Gebhardt, G. Hoogendoorn, M. Marton, J. Di Pietra, R. Mora, A. Thinggård, F. Vehmanen, P. & Wagenhofer, A. (2005). *Problems and Opportunities of an International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities: The EEA FRSC's Comment on the IASB's Discussion Paper*. Accounting in Europe, Vol. 2, ss. 23-45.
- Eriksson, L-T. & Weidersheim-Paul, F. (2006). *Att utreda forska och rapportera*. 8. Uppl. Malmö: Liber.
- Friberg, R. (2006). *Dags för uppsats - vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. 1. Uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- Georgiou, G. (2010). *The IASB standard-setting process: Participation and perceptions of financial statement users*. British Accounting Review, Vol. 42 nr 2, ss. 103-118.
- Gray, S. (1988). *Towards a Theory of Cultural Influence on the Development of Accounting Systems Internationally*. Abacus, Vol. 24 nr 1, ss. 1-15.
- Haller, A. & Kepler, J. (2002). *Financial accounting developments in the European Union: Past events and future prospects*. European Accounting, Vol. 11 nr 1, ss. 153-190.
- Hellman, N. (2011). *Soft Adoption and Reporting Incentives: A Study of the Impact of IFRS on Financial Statements in Sweden*. Journal of International Accounting Research, Vol. 10 nr 1, ss. 61-83.
- Hines, T. (2007). *International Financial Reporting Standards: A Guide to Sources for International Accounting Standards*. Journal of Business & Finance Librarianship, Vol. 12 nr 3, ss. 3-26.
- Höst, M. Regnell, B. & Runesson, P. (2006). *Att genomföra examensarbete*. 1. Uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- IASB. (2009). *IFRS for SMEs: International Financial Reporting Standard (IFRS) for Small and Medium-sized Entities (SMEs)*. Tillgänglig: [www.iasb.org](http://www.iasb.org) (2012-01-18)
- Ingblad, S-E. (1990) *Redovisningsrådet i gång*. Balans (6-7). Tillgänglig: <http://www.farsrskomplett.se.lib.costello.pub.hb.se/> (2012-02-20)
- Jermakowicz, E. & Alexander, D. (2006). *A True and Fair View of the Principles/Rules Debate*. Abacus, Vol 42 nr 2, ss.132-164.
- Jialin Sun, K. & Soderstrom, N. (2007). *IFRS Adoption and Accounting Quality: A Review*. European Accounting Review, Vol. 16 nr 4, ss. 675-702.
- Johannessen, A. & Tufte, P-A. (2003). *Introduktion till Samhällsvetenskaplig Metod*. Malmö: Liber.
- Johansson, K. (2010). *Substance over form- en redovisningsrättslig studie*. Diss. Göteborgs Universitet. Stockholm: Jure Förlag AB.
- Kirsch, H. & Olsson, S. (2011). *Specific accounting rules for small and medium-sized entities. The "IFRS for SMEs" - Standards of the IASB in comparison to the proposed Swedish accounting standards for SMEs*. Skattenytts akademiska årskrift, s.102. Tillgänglig: FAR Komplett (2012-02-02)

- KPMG. (2010). *Financial Reporting News*. Tillgänglig:  
[http://www.ipage.se/projekt/kpmg/fras/2010/sept/313627\\_FRNews\\_K3.pdf](http://www.ipage.se/projekt/kpmg/fras/2010/sept/313627_FRNews_K3.pdf)  
 (2012-02-10)
- Márquez-Ramos, L. (2011). *European Accounting Harmonization Consequences of IFRS Adoption on Trade in Goods and Foreign Direct Investments*. *Emerging Markets Finance & Trade*, Vol. 47, ss. 42-47.
- Murphy, A. (2000). *The impact of adopting the international accounting standards on the harmonization of accounting practices*. *The International Journal of Accounting*, Vol. 35 nr 4, ss. 471-492.
- Nilsson, P. (2010). *K3 allmänt råd eller vägledning?* *Balans* (11). Tillgänglig:  
<http://www.farsrskomplett.se.lib.costello.pub.hb.se/> (2012-02-18)
- Nobes, C. & Parker, R. (2010). *Comparative international accounting*. 11. Uppl. England: Person Education Limited.
- Nobes, C. (1998). *Towards a General Model of the Reasons for International Differences in Financial Reporting*. *Abacus*, Vol. 34 nr 2, ss. 162-187.
- Nobes, C. (2003). *On the myth of "Anglo-Saxon" financial accounting: a comment*. *The International Journal of Accounting*, Vol. 38, ss. 95-104.
- Nobes, C. (2008). *Accounting Classification in the IFRS Era*. *Australian Accounting Review*, Vol. 18 nr 3, s. 191.
- Nobes, C. (2010). *On Researching into the Use of IFRS by Private Entities in Europe*. *Accounting in Europe*, Vol. 7 nr 2, ss. 213-226.
- Nobes, C. (2011). *IFRS Practices and the Persistence of accounting system classification*. *Abacus* Vol. 47 nr.3, ss. 267-281.
- Nyberg, R. (2000). *Skriv vetenskapliga uppsatser och avhandlingar*. 4. Uppl. Åbo: Studentlitteratur AB.
- Ojo, M. (2010). *The Role of the IASB and Auditing Standards in the Aftermath of the 2008/2009*. *European Law Journal*, Vol. 16 nr 5, ss. 604.
- Pacter, P. (2007). *Should U.S. private Companies Use IFRS for SMEs?* *Financial Executive*, Vol. 23 nr 8, s. 16.
- Pacter, P. (2009). *IFRS. For Most Private Companies Goes Live*. *Financial Executive*, Vol. 25 nr 7, s. 28.
- Radebaugh, L. & Gray, S. (2001). *International Accounting & Multinational Enterprises*. USA: John Wiley & Sons, Inc.
- Sankaran, S. & AlHasim, D. (2006). *An accounting information system for harmonization*. *Journal of American Academy of Business*, Vol. 9 nr 2, ss. 250-256.
- Schaub, A. (2005). *The Use of International Accounting Standards in the European Union*. *Northwestern Journal of International Law & Business*, Vol. 25 nr 3, s. 609.
- Schipper, K. (2003). *Principles-Based Accounting Standards*. *Accounting Horizons*, Vol. 17 nr 1, ss. 61-72.
- Smith, D. (2006). *Redovisningens språk*. 3. Uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- Thorell, P. (2008). *Redovisning och juridik*. 1. Uppl. Stockholm: Lustus Förlag AB.

- Törning, E. & Olsson, M. (2007). *Årsredovisningslagen – En guide till god redovisningssed*. 2. Uppl. Stockholm: Studentlitteratur AB & Öhrlings PricewaterhouseCoopers.
- Van Hulle, K. (1993). *Harmonization of accounting standards in the EC: Is it the beginning or is it the end?* European Accounting Review, Vol. 2, ss. 387-396.
- Vasek, L. (2011). *IFRS for SMEs: A new challenge for worldwide financial reporting*. International Journal of Management Cases, Vol. 13 nr 2, ss. 115-120.

### **Offentligt tryck**

- Prop. 2009/10:235. *Enklare redovisning*.
- Prop. 2011/12:1. *Regleringsbrev för budgetåret 2012 avseende BFN*.
- SOU 2008:67. *Enklare redovisning*.
- SOU 2008:80. *Sambandet mellan redovisning och beskattning*.

## **Bilaga 1, Definitioner enligt K3**

Nedan följer förklaringar av begrepp som behandlas i studiens empiriska del:

### **Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet (11 kap. p.11.2–11.11 K3)**

**11.2 Finansiellt instrument** - Är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument hos en annan part. Avtalet behöver inte ha föranlett någon betalning.

**11.3 Finansiell tillgång** - Är en tillgång i form av kontanter, en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller annan finansiell tillgång från en annan part, en avtalsenlig rätt att byta finansiella instrument med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig vara förmånliga eller egetkapitalinstrument utgivna av ett annat företag.

**11.4 Finansiell skuld** - Är en skuld som innebär en avtalsenlig skyldighet att erlægga kontanter eller annan finansiell tillgång till en annan part, eller byta finansiella instrument med ett annat företag enligt villkor som kan komma att visa sig oförmånliga.

**11.5 Derivatinstrument** – Är ett finansiellt instrument vars värde är beroende av förändringen i en särskilt angiven ränta, en valuta, ett råvarupris, ett värde papper eller liknande och som kan regleras med kontanter eller ett annat finansiellt instrument.

**11.6 Värdepappersportfölj** – Är flera finansiella instrument som innehas för riskspridning och som handlas på en aktiv marknad. Fondandelar kan ingå i en värdepappersportfölj.

**11.7 Aktiv marknad** – Existerar när följande villkor är uppfyllt: handeln avser likartade produkter, intresserade köpare och säljare finns normalt och information om priserna är allmänt tillgängliga.

**11.8 Effektivräntemetoden** – Innebär att ränteintäkten (eller räntekostnaden) ett räkenskapsår är lika med den finansiella tillgångens (eller finansiella skuldens) redovisade värde vid räkenskapsårets början multiplicerat med effektivräntan för perioden.

**11.9 Upplupet anskaffningsvärde** – För en finansiell tillgång eller en finansiell skuld är det finansiella instrumentets förväntade kassaflöden diskonterade med den effektivränta som beräknades vid anskaffningstillfället.

**11.10 Effektivränta** – Är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under det finansiella instrumentets förväntade löptid till instrumentets redovisade värde.

**11.11 Sammansatta finansiella instrument** – Är finansiella instrument som består av en fordran eller en skuld i kombination med ett eller fler derivatinstrument.



## **Finansiella instrument värderade till verkligt värde (12 kap. p.12.1 K3)**

Se definitioner i 11 kap. p.11.2–11.11 K3.

## **Joint venture (15 kap. p.15.2–15.5 K3)**

**15.2 Joint venture** – Är ett avtalsbaserat samarbete där två eller fler parter gemensamt bedriver en ekonomisk verksamhet och har ett gemensamt bestämmande inflytande över verksamheten.

Joint Venture kan ha formen av gemensamt styrda verksamheter, gemensamma tillgångar eller gemensamt styrda företag.

**15.3 Gemensamt bestämmande inflytande** – Föreligger när två eller fler parter i avtal reglerat att gemensamt utöva det bestämmande inflytandet över en ekonomisk verksamhet.

**15.4 Samägare** – Är delägare i ett joint venture.

**15.5 Gemensamt styrt företag** – Är ett joint venture som inbegriper bildandet av ett aktiebolag, handelsbolag eller någon annan form av företag i vilken varje samägare äger andelar.

## **Materiella anläggningstillgångar (17 kap. p.17.1–17.5 K3)**

**17.1 Materiell anläggningstillgång** – Är en fysisk tillgång som förväntas bli använd under mer än ett räkenskapsår. Ett företag innehar tillgången för produktion eller distribution av varor och tjänster, uthyrning till andra eller administrativa ändamål.

**17.2 Avskrivning** - Är en systematisk periodisering av en tillgångs avskrivningsbara belopp över dess nyttjandeperiod.

**17.3 Avskrivningsbart belopp** - Är en tillgångs anskaffningsvärde eller det belopp som används i stället för anskaffningsvärdet, efter avdrag för beräknat restvärde.

**17.4 Nyttjandeperiod** - Är den period under vilken en tillgång förväntas vara tillgänglig att används eller det antal tillverkade enheter eller motsvarande, som förväntas bli producerade med tillgången.

**17.5 Restvärde** - Är det belopp ett företag förväntas erhålla för en tillgång efter nyttjandeperiodens slut efter avdrag för kostnader i samband med avyttringen.

## **Rörelseförvärv och goodwill (19 kap. p.19.2–19.5)**

**19.2 Rörelseförvärv** – Innebär att separata företag eller verksamheter förs samman till en rapporterade enhet.

**19.3 Goodwill** – Är den skillnad som uppkommer om förvärvarens andel av det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder är lägre än anskaffningsvärdet för den förvärvade enheten.

**19.4 Negativ goodwill** – Är den skillnad som uppkommer om förvärvarens andel av det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder är högre än anskaffningsvärdet för den förvärvade enheten.

**19.5 Verksamhet eller rörelse** – Är en integrerad mängd aktiviteter och tillgångar som bedrivs och styrs i syfte att ge avkastning till investerare eller lägre kostnader eller andra fördelar direkt och proportionellt till deltagare.

## **Leasingavtal (20 kap. p.20.3–20.9)**

**20.3 Leasingavtal** – Är ett avtal enligt vilket en leasgivare på avtalade villkor under en avtalad period ger en leasgare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning.

**20.4 Finansiellt leasingavtal** – Är ett leasingavtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasgivaren till leasgaren. Ett avtal om hyra av lokal är inte ett finansiellt avtal om det är inte är ett sale and leaseback-avtal.

**Operationellt leasingavtal** – Är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal.

**20.5 Leasingavtalets implicita ränta** - Är den diskonteringsats som för leasgivaren vid avtalets början resulterar i att summan av nuvärdet av minimileasavgifterna och ej garanterat restvärde överstämmer med summan av det verkliga värdet för det leasade objektet och leasgivarens eventuella direkta utgifter som uppkommer till följd av att ett leasingavtal ingås.

**20.6 Marginell låneränta** - Är den räntesats som leasgaren skulle ha betalt enligt ett motsvarande leasingavtal.

**20.7 Bruttoinvestering i ett leasingavtal** - Är summan av de minimileasavgifter som leasgivaren erhåller enligt ett finansiellt leasavtal och eventuellt ej garanterade restvärde som leasgivaren erhåller.

**Nettoinvesteringen i ett leasingavtal** - Är bruttoinvesteringen i ett leasingavtal diskonterat till leasingavtalets implicita ränta.

**20.8 Minimileasavgifter** - Är de betalningar, exklusive variabla avgifter, serviceavgifter och skatter, som skall betalas av leasgaren till leasgivaren under leasingperioden med tillägg av:

- a) för leasgaren, eventuellt belopp som garanteras av denne eller av denne närstående företag, eller
- b) för leasgivaren, eventuella restvärden som garanterats av leasgaren eller denne närstående part eller oberoende tredje part som har ekonomiska förutsättningar att fullfölja åtagandet.

**20.9 Variabel avgift** - Är den del av leasingavgiften som inte är fast och som beräknas med utgångspunkt från andra faktorer än enbart att tid förflutit. Sådana faktorer kan vara viss procent av försäljning, nyttjandenivå, prisindex eller marknadsränta.

**Högskolan i Borås** är en modern högskola mitt i city. Vi bedriver utbildningar inom ekonomi och informatik, biblioteks- och informationsvetenskap, mode och textil, beteendevetenskap och lärarutbildning, teknik samt vårdvetenskap.

På **institutionen Handels- och IT-högskolan (HIT)** har vi tagit fasta på studenternas framtida behov. Därför har vi skapat utbildningar där anställningsbarhet är ett nyckelord. Ämnesintegration, helhet och sammanhang är andra viktiga begrepp. På institutionen råder en närhet, såväl mellan studenter och lärare som mellan företag och utbildning.

Våra **ekonomiutbildningar** ger studenterna möjlighet att lära sig mer om olika företag och förvaltningar och hur styrning och organisering av dessa verksamheter sker. De får även lära sig om samhällsutveckling och om organisationers anpassning till omvärlden. De får möjlighet att förbättra sin förmåga att analysera, utveckla och styra verksamheter, oavsett om de vill ägna sig åt revision, administration eller marknadsföring. Bland våra **IT-utbildningar** finns alltid något för dem som vill designa framtidens IT-baserade kommunikationslösningar, som vill analysera behov av och krav på organisationers information för att designa deras innehållsstrukturer, bedriva integrerad IT- och affärsutveckling, utveckla sin förmåga att analysera och designa verksamheter eller inrikta sig mot programmering och utveckling för god IT-användning i företag och organisationer.

**Forskningsverksamheten** vid institutionen är såväl professions- som design- och utvecklingsinriktad. Den övergripande forskningsprofilen för institutionen är handels- och tjänsteutveckling i vilken kunskaper och kompetenser inom såväl informatik som företagsekonomi utgör viktiga grundstenar. Forskningen är välrenommerad och fokuserar på inriktningarna affärsdesign och Co-design. Forskningen är också professionsorienterad, vilket bland annat tar sig uttryck i att forskningen i många fall bedrivs på aktionsforskningsbaserade grunder med företag och offentliga organisationer på lokal, nationell och internationell arena. Forskningens design och professionsinriktning manifesteras också i InnovationLab, som är institutionens och Högskolans enhet för forskningsstödjande systemutveckling.



**HÖGSKOLAN I BORÅS**

VETENSKAP FÖR PROFESSION

BESÖKSADRESS: JÄRNVÄGSGATAN 5 · POSTADRESS: ALLÉGATAN 1, 501 90 BORÅS  
TFN: 033-435 40 00 · E-POST: INST.HIT@HB.SE · WEBB: WWW.HB.SE/HIT